

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**Ανθούλη Ευαγγελία
Κουρνιδάκη Βασιλική
Κουτσοβασίλης Ιωάννης**

**Οι συγχωνεύσεις και εξαγορές νομικών προσώπων σύμφωνα με
το νομικό, λογιστικό και φορολογικό πλαίσιο στην Ελλάδα...**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επιβλέπων Καθηγήτρια: Ταμπουρατζή Θάλεια

Ηράκλειο Κρήτης

Απρίλιος 2017

**TECHNOLOGICAL EDUCATIONAL INSTITUTE OF
CRETE
ADMINISTRATION AND ECONOMY FACULTY
DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND FINANCIAL**

**Acquisitions and mergers of legal entities according to the
legal, accounting and tax framework in Greece...**

THESIS PROJECT

Heraklion of Crete

April 2017

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές αποτελούν βασική πρακτική εταιριών παγκοσμίως, ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των καιρών. Περισσότερες από τις μισές επιχειρήσεις (57%) προσδοκούν ότι θα επιδιώξουν ενεργά συμφωνίες κατά τους επόμενους 12 μήνες σύμφωνα με την πρόσφατη έρευνα της EY.

Στην Ελλάδα, οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις προχωρούν στο πλαίσιο της προσπάθειας των επιχειρήσεων να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης της τελευταίας επταετίας. Η κρίση αυτή έχει οδηγήσει αναπόφευκτα σε μείωση της κατανάλωσης με δεδομένη τη συρρίκνωση του ΑΕΠ της χώρας κατά 25%, τη δραστική μείωση της καταναλωτικής δαπάνης κατά περίπου το ίδιο ποσοστό και επιπλέον τη μείωση του εργατικού δυναμικού της χώρας κατά πάνω από 20%.

Τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, διατηρούν τα ποσοστά ανεργίας στα επίπεδα του 23% και τον αριθμό των ανέργων πάνω του 1 εκατομμυρίου. Κατά συνέπεια, συγχωνεύσεις και εξαγορές που διατηρούν τις θέσεις εργασίας σε έναν κλάδο ή αυξάνουν την προοπτική απασχόλησης σε αυτόν θεωρούνται ως οι αποδοτικότερες σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της οικονομίας και της κοινωνικής συνοχής.

Η βιωσιμότητα των εξαγορών αυτών αποτελεί βασικό ερώτημα σε ό,τι αφορά όχι μόνο την επιτυχή ολοκλήρωσή τους, αλλά και τις προοπτικές ανάπτυξης των νέων σχημάτων. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι την ώρα που το 76% των στελεχών της αγοράς εκτιμούν ότι οι ευκαιρίες εξαγορών βελτιώνονται ή παραμένουν σταθερές, μόνο το 26% θεωρούν ότι θα ολοκληρωθούν επιτυχώς.

Παράγοντες της αγοράς, επισημαίνουν με κάθε ευκαιρία, ότι στον τομέα αυτό απαιτούνται όχι μόνο να προωθηθούν αποτελεσματικές λύσεις αλλά και τα σχήματα που θα προκύψουν να έχουν ισχυρές εγγυήσεις βιωσιμότητας.

(www.tharrosnews.gr Η αγορά αναζητά βιώσιμες εξαγορές και συγχωνεύσεις).

ABSTRACT

Mergers and acquisitions are a key corporate practice worldwide in order to meet the challenges of the times. More than half of companies (57%) expect to actively pursue agreements over the next 12 months according to a recent survey by Ernst & Young.

In Greece, acquisitions and mergers proceed under the framework of the business effort to tackle the effects of the economic crisis over the last seven years. This crisis has inevitably led to a reduction in consumption given the contraction of its *Gross National Product* - GNP 25%, a drastic reduction in consumer spending by about the same rate and further reducing the labor force of the country by more than 20%.

The most recent data from 'Greek statistical authority' maintain the unemployment rates at around 23% and the number of unemployed over 1 million. Consequently, mergers and acquisitions that retain jobs in an industry or raise the prospect of employment in this field are regarded as the most efficient in terms of strengthening economic and social cohesion.

The viability of these acquisitions is a key question in regards to not only their successful completion, but the growth prospects of new forms of employment. It is no coincidence that while 76% of market executives believe that acquisition opportunities improve or remain stable, only 26% maintain it will be completed successfully.

Market factors, point out at every opportunity that in the acquisition domain, what is needed is not only to promote effective solutions but also new forms of employment which will result in strong viable guarantees.

(www.tharrosnews.gr The market looks viable M & A).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ABSTRACT.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	8
1.1. ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΤΟ 2016.....	8
1.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ.....	10
1.2.1 Είδη συγχωνεύσεων.....	10
1.2.2. Εξαγορά (Acquisition).....	12
1.2.3. Διαφορά μεταξύ Συγχώνευσης – εξαγοράς.....	15
1.3. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΞΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	16
1.3.1. Οι εξαγορές και συγχωνεύσεις διεθνώς.....	16
1.3.2. Οι Εξαγορές & Συγχωνεύσεις στην Ελλάδα.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	22
2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ.....	22
2.2 ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΣ.....	22
2.3 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΕ Η ΕΕ.....	24
2.3.1. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΔΥΟ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΟΕ ΣΕ ΜΙΑ.....	26
2.4. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΕΠΕ.....	32
2.4.1. Διατάξεις σχετικές με την συγχώνευση των Ε.Π.Ε.....	32
2.4.2. Προϋποθέσεις και διαδικασίες γνήσιας συγχώνευσης Ε.Π.Ε.....	33
2.4.3. Δηλώσεις μεταβολών.....	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	45
ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΑΕ.....	45
3.1. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΑΕ.....	45
3.1.1. Βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν όλες τις συγχωνεύσεις.....	47
3.2. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΔΥΟ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ (ΑΡΘΡΑ 68-77 Κ.Ν (κωδικοποιημένος νόμος) 2190/20).....	48
3.2.1. Διαδικασία συγχώνευσης με απορρόφηση.....	48
3.2.2. Ακυρότητα της συγχώνευσης Άρθρο 77.....	53
3.2.2. Ακυρότητα της συγχώνευσης Άρθρο 77.....	54
3.3. ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ Α.Ε ΑΠΟ ΑΛΛΗ Α.Ε ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΕΙ ΤΟ 100% ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ.....	66

3.3.1. Παρατηρήσεις και επεξηγήσεις στο άρθρο 78	66
3.3.2. Διαδικασία απορροφήσεως Α.Ε από άλλη Α.Ε που κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης.	67
3.4. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΑΕ (Άρθρο 80 Κ.Ν. 2190/20).....	78
3.4.1. Διατυπώσεις της συγχώνευσης Α.Ε με σύσταση νέας Α.Ε	78
3.4.2. Λογιστική διαδικασία της συγχώνευσης ανωνύμων εταιριών με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρίας	79
3.4.3. Λογιστική διαδικασία της συγχώνευσης στα βιβλία της νέας εταιρίας.....	79
3.5. ΕΞΑΓΟΡΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΑΛΛΗ Α.Ε. – ΕΞΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ.....	81
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	86
4.1. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ.....	86
4.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ	96
4.3. MANAGEMENT ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ	100
4.3.1. Φάσεις συγχωνεύσεων και εξαγορών	100
4.4. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ	106
4.4.1. Μορφές ολοκλήρωσης των Συγχωνεύσεων & Εξαγορών	106
4.4.2. Λόγοι αποτυχίας των Συγχωνεύσεων και Εξαγορών	109
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	112
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	117
ΟΔΗΓΟΣ ΝΟΜΩΝ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ.....	117
Βιβλιογραφία	127

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θέμα της παρούσας εργασίας είναι οι ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΕΣ νομικών προσώπων σύμφωνα με το νομικό, λογιστικό και φορολογικό πλαίσιο στην Ελλάδα. Προκειμένου να κατανοήσουμε πλήρως το πλαίσιο που τους διέπει κρίνεται απαραίτητη η παρουσίαση των κάτωθι.

- Συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο θα παρουσιαστούν οι γενικές έννοιες των ορισμών εξαγορών και συγχωνεύσεων, τα είδη τους και οι διαφορές μεταξύ τους. Στο τέλος του κεφαλαίου κάνουμε μια σύντομη επισκοπή των εξαγορών και συγχωνεύσεων σε διεθνές επίπεδο και στην Ελλάδα.
- Στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στους τρόπους συγχωνεύσεων, στην αναδιάρθρωση (εξαγορά - συγχώνευση) ατομικών επιχειρήσεων και προσωπικών εταιριών προς δημιουργία Ο.Ε ή Ε.Ε, περιπτώσεις συγχωνεύσεως επιχειρήσεως σε Ε.Π.Ε, σχετικές διατάξεις που τις διέπουν και έννομες συνέπειες της.
- Στο τρίτο κεφάλαιο θα μελετήσουμε τις περιπτώσεις συγχωνεύσεων και εξαγορών σε Α.Ε. (Κ.Ν. 2190/20), τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων Α.Ε με απορρόφηση (άρθρα 68-77 Κ.Ν 2190/20), τη διαδικασία απορροφήσεως Α.Ε από άλλη Α.Ε που κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης, τη συγχώνευση με σύσταση νέας Α.Ε και τέλος της εξαγοράς Α.Ε από άλλη Α.Ε (εξομοίωση εξαγοράς με απορρόφηση).
- Στο τέταρτο κεφάλαιο θα απαριθμήσουμε τις φορολογικές διευκολύνσεις που παρέχει ο Ν. 1297/72 τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, και τις φάσεις, τις επιπτώσεις συγχωνεύσεων και εξαγορών τους λόγους αποτυχίας τους, βασικά προβλήματα των συγχωνεύσεων και εξαγορών ανά φάση της επενδυτικής διαδικασίας και την επιτυχή αντιμετώπιση των προβλημάτων η οποία επιτυγχάνεται με εμπειρία που συνήθως έχει αποκτηθεί από προηγούμενες συγχωνεύσεις και εξαγορές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1. ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΤΟ 2016

Η συνεισφορά των συγχωνεύσεων και εξαγορών στη σύγχρονη επιχειρηματική εποχή και κοινωνία είναι καταλυτική για την ευημερία και την οικονομική ανάπτυξη. Η επέκταση των επιχειρήσεων προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη συμφωνιών για εξαγορά ή συγχώνευση μεταξύ ομόκλαδων και μη επιχειρήσεων. Η επιτυχής έκβαση τους συνεισφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και στη δημιουργία θέσεων εργασίας (www.onassis.org 4ο ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ). Οι μεγάλες συγχωνεύσεις και εξαγορές του 2016 ήταν λόγω του τιμήματος τους και ότι μετασηματίζουν τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και αναδεικνύουν την υψηλή τεχνολογία ως δεσπόζον χαρακτηριστικό τους. Λόγω χάριν, ένας κολοσσός στις τηλεπικοινωνίες όπως η ΑΤΔ Τ., απέκτησε αντί 85,4 δις δολαρίων την Time Warner, ένας από τους διεθνώς ισχυρότερους μιντιακούς και κινηματογραφικούς ομίλους (CNN, TNT Warner Bros κλπ.). Η Microsoft επίσης εξαγόρασε τον γνωστό ιστότοπο επαγγελματικής δικτύωσης της Linkedin αντί 26,2 δις δολαρίων. Η Linkedin αποτελεί, επίσης ένα από τα μεγαλύτερα κοινωνικά δίκτυα.

Η νοτιοκορεάτικη Samsung και συγκεκριμένα ο βραχίονας της, που κατασκευάζει τα δημοφιλή έξυπνα κινητά απέκτησε τη Harman International Industries, ειδικευόμενη σε ηχεία αυτοκινήτου και λύσεις τηλεματικής, ανοίγοντας δρόμους στη Samsung, που ενδιαφέρεται για τα διασυνδεδεμένα με το διαδίκτυο αυτοκίνητα.

Μεταμορφώσεις

Οι συμφωνίες αυτές συνενώνουν κλάδους και μεταμορφώνουν τις επιχειρήσεις το 2016 με κριτήριο τον αριθμό και την αξία στις εξαγορές και συγχωνεύσεις, κατατάσσεται τρίτο με το 2015 και το 2007.

Πρώτη στις διασυννοριακές συγχωνεύσεις με συμφωνίες συνολικής αξίας 221 δις δολαρίων αναδείχθηκε η Κίνα. Το 1/3 από αυτές αφορούσε τις ΗΠΑ και η αξία τους αυξήθηκε 841% έναντι του 2015. «Οι εταιρίες εφευρίσκουν εκ νέου τον εαυτό τους, αναζητώντας εργαλεία για να ανατρέψουν τα δεδομένα στην αγορά πριν τα ανατρέψουν άλλοι» παρατηρεί ο Κρις Βεντρέσκο επικεφαλής του τμήματος συγχωνεύσεων και εξαγορών της JP Morgan Chase.

Επιπλέον, είναι δραστική η επιρροή της τεχνολογίας. «Σήμερα, περισσότερο από ποτέ στο μπροστινό μέρος του μυαλού των ανθρώπων βρίσκεται ο ρυθμός με τον οποίο η τεχνολογία επηρεάζει τους επιμέρους κλάδους, καθώς και η σύγκλιση μεταξύ των πιο παραδοσιακών δραστηριοτήτων», επισημαίνει η Κάρι Κόχμαν επικεφαλής συγχωνεύσεων, Βόρειας Αμερικής στη citi group. Στο πεδίο φαρμάκου και

αγροτοχημικών, τέλος παρατηρήθηκε συσπείρωση. Η Γερμανική Bayer απέκτησε την αμερικανική Monsanto έναντι 66 δις δολαρίων, ενώ η κινέζικη Chenchina αγόρασε έναντι 43 δις δολαρίων την ελβετική εταιρία σπόρων Syngenta (www.kathimerini.gr οι μεγάλες συγχωνεύσεις και εξαγορές το 2016).

Η Ελλάδα παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση (122%) στον αριθμό των εξαγορών και συγχωνεύσεων κατά το πρώτο εξάμηνο μεταξύ των υπόλοιπων χωρών στην κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε η ελεγκτική εταιρία E.Y (πρώην Ernst & Young). Ο αριθμός των συμφωνιών έφθασε τις 20 από 9 το αντίστοιχο διάστημα του 2014. Η συνολική αξία των συμφωνιών έφτασε περίπου 1,5 δις ευρώ (1.6 δις δολάρια) παρουσιάζοντας αύξηση 60%. Δύο από τις δέκα μεγαλύτερες συμφωνίες του πρώτου εξαμήνου, η τρίτη και η τέταρτη ως προς την αξία πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα. Η εξαγορά της Pharmathen από την βρετανική BC Partners Ltd έναντι 642,5 εκατ. δολαρίων και S & B Βιομηχανικά Ορυκτά από την γαλλική Imerys έναντι 634,1 εκατ. δολαρίων (η μελέτη για λόγους συγκρισιμότητας αποτιμά όλες τις συμφωνίες σε δολάρια). Οι χώρες με τη μεγαλύτερη παρουσία στις συγχωνεύσεις και εξαγορές στην Ελλάδα ήταν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Αυστρία με τρεις και δύο συμφωνίες αντίστοιχα. Ο κ. Τάσος Ιωσηφίδης, επικεφαλής του τμήματος Χρηματοοικονομικών Συμβούλων E.Y Ελλάδας επισημαίνει "Με την προϋπόθεση μιας επιτυχούς ολοκλήρωσης με τη σημαντική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, των ανακεφαλαιοποιήσεων στην Ελλάδα και στην σταδιακή εμπέδωση ενός κλίματος σταθερότητας αναμένεται αντίστοιχα βελτίωση και του επενδυτικού κλίματος. Πιστεύουμε ότι θα δούμε περισσότερες εξαγορές και συγχωνεύσεις στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης πολλών κλάδων της οικονομίας που αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες λόγω της παρατεταμένης κρίσης". Σε ότι αφορά τις υπόλοιπες χώρες σύμφωνα με τη μελέτη μεικτό πρόσημο παρουσιάζει η αγορά συγχωνεύσεων και εξαγορών στην κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015 καθώς και η εκτιμώμενη συνολική αξία τους μειώθηκε κατά 10,8% κυρίως λόγω της μείωσης του αριθμού των μεγάλων συμφωνιών (πάνω από 1 δις δολάρια) ενώ ο συνολικός αριθμός των συμφωνιών αυξήθηκε κατά 2,9% φτάνοντας τις 647. Αυτό προκύπτει από την τελευταία έκδοση της τακτικής έρευνας της E.Y.M κ A Barometer, η οποία καλύπτει 11 χώρες της περιοχής (Βουλγαρία, Ελλάδα, Κροατία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβακία, Σλοβενία,

Τουρκία, Τσεχία). Η Τουρκία πρωταγωνίστησε σε εξαγορές και συγχωνεύσεις προσελκύνοντας τον μεγαλύτερο αριθμό (155) και τη μεγαλύτερη αξία (3,3 δις δολάρια) συμφωνιών. Στη δεύτερη θέση ως προς τον αριθμό συμφωνιών βρέθηκε η Πολωνία με 117 συμφωνίες και στη τρίτη η Τσεχία με 98 (www.kathimerini.gr Η Ελλάδα πρώτη σε συγχωνεύσεις εξαγορές στη κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη).

1.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ

Στην Ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά προκύπτουν πολλές επιχειρηματικές ευκαιρίες λόγω της συνεχούς διεύρυνσης της όπως και λόγω των ιδιαιτεροτήτων καθενός κράτους μέλους και του επιπέδου ανάπτυξης του. Σήμερα δεν αντιμετωπίζουν μόνο οι 'global players' δηλ. οι μεγάλες επιχειρήσεις, το ερώτημα της επέκτασης προς το εξωτερικό, αλλά και οι μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες επιθυμούν να συμμετάσχουν στην ευρωπαϊκή αγορά. Πέρας της ίδρυσης μιας νέας εταιρίας, υπάρχει η δυνατότητα εξαγοράς ή της συμμετοχής σε μια ήδη υφιστάμενη εταιρία. Τέτοιου είδους επιχειρηματικές συναλλαγές έχει επικρατήσει να αποδίδονται διεθνώς "Mergers & Acquisition" η εν συντομία "M&A" ή τα «Συγχωνεύσεις και αποκτήσεις».
(www.rechtsanwalt.gr)

Συγχώνευση (Merger)

Είναι η οικονομική πράξη κατά την οποία δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις λύνονται με σκοπό το σχηματισμό μιας (κατά κανόνα μεγαλύτερης και ισχυρότερης) οικονομικής μονάδας. Οι λυόμενες επιχειρήσεις δεν τίθενται σε εκκαθάριση, επειδή η περιουσία τους δε διανέμεται στους ιδιοκτήτες τους, αλλά μεταβιβάζεται στην προκύπτουσα από τη συγχώνευση (νέα) επιχείρηση (Μιλτιάδης Κ. Λεοντάρης οικονομολόγος, Μετατροπές – Συγχώνευση διάσπαση εταιριών εκδόσεις Πάμισος Αθήνα 2002).

1.2.1 Είδη συγχωνεύσεων

- Οριζόντια ολοκλήρωση (horizontal integration) είναι η συγχώνευση εταιριών οι οποίες ήταν ανταγωνιστές στην ίδια ή σε παρόμοια αγορά/βιομηχανία. Επειδή βρίσκονταν στο ίδιο επίπεδο της παραγωγικής διαδικασίας⁽¹⁾.

⁽¹⁾ διαδικασία με την οποία οι διάφοροι παραγωγικοί συντελεστές μετασχηματίζονται σε αγαθά χρήσιμα για τον άνθρωπο

Οι εταιρίες με αυτόν τον τρόπο έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν οικονομίες κλίμακας⁽²⁾ που θα έχει σαν συνέπεια τη μείωση του οριακού κόστους⁽³⁾, την αύξηση του μεριδίου της αγοράς και την συνεκμετάλλευση των οικονομικών, τεχνολογικών, παραγωγικών και ανθρώπινων πόρων τους.

Π.χ. Μια γαλακτοβιομηχανία η οποία έχει και το οικονομικό κεφάλαιο, θέλοντας να εκμεταλλευτεί τα κανάλια διανομής μιας ανταγωνίστριας για να επεκτείνει ακόμα περισσότερο τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της μπορεί να της κάνει πρόταση συγχώνευσης.

- Κάθετη ολοκλήρωση (vertical integration) είναι η συγχώνευση εταιριών οι οποίες έχουν σχέση προμηθευτή-πελάτη ή προμηθευτή – διανομέα και βρίσκονται σε διαφορετικό επίπεδο σε μια κοινή εφοδιαστική αλυσίδα (supply chain).

Η κάθετη ολοκλήρωση μπορεί να συμβάλλει στη μείωση του κόστους παραγωγής και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της εταιρίας.

Η εταιρία μπορεί να προχωρήσει στην ολοκλήρωση προς τα εμπρός (Forward Integration), όπου επεκτείνεται σε επόμενα επίπεδα της εφοδιαστικής αλυσίδας, είτε ολοκλήρωση προς τα πίσω (Backward Integration), όπου επεκτείνεται σε προηγούμενα επίπεδα.

π.χ. Μια επιχείρηση η οποία δρούσε ως εισαγωγέας ρούχων και μετά πωλητής σε λιανέμπορους, μπορεί είτε να εξαγοράσει τους προμηθευτές για να παράγει τη δική της σειρά ρούχων (ολοκλήρωση προς τα πίσω), είτε να εξαγοράσει κάποιο κατάστημα λιανικής για να διανείμει η ίδια τα προϊόντα της (ολοκλήρωση προς τα εμπρός).

- Κυκλική συγχώνευση είναι μια συγχώνευση εταιριών που έχουν διαφορετικό εύρος προϊόντων αλλά λειτουργούν στην ίδια αγορά και έχουν παρόμοια κανάλια διανομής. Σκοπός της κυκλικής συγχώνευσης είναι η αύξηση του εύρους των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές και η αύξηση μεριδίου αγοράς.
- Συγχώνευση ετεροειδών δραστηριοτήτων (conglomerate merger) είναι η συγχώνευση δύο εταιριών με μικρές ή καθόλου ομοιότητες στην παραγωγή, στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, στα προϊόντα ή στις γεωργικές περιοχές που δραστηριοποιούνται, αλλά συγχωνεύονται για να εκμεταλλευτούν τις οικονομίες κλίμακας που θα δημιουργηθούν, τις συνέργειες⁴, τις σταυροειδείς πωλήσεις (cross selling) που θα επιτύχουν και τις μεγαλύτερες δυνατότητες κέρδους (profit potential).

⁽²⁾ η τάση του συνολικού κόστους να μειώνεται όταν αυξάνεται η ποσότητα παραγωγής

⁽³⁾ είναι το επιπλέον κόστος που προκύπτει από την παραγωγή μιας ακόμα μονάδας προϊόντος

⁽⁴⁾ Συνεργεία έχουμε στην περίπτωση συγχώνευσης, όταν η νέα εταιρία είναι σε θέση να λειτουργήσει περισσότερο αποδοτικά (π.χ με μικρότερο κόστος).

Στις συγχωνεύσεις ετεροειδών δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται οι συγχωνεύσεις επέκτασης αγοράς (market extension merger) στις οποίες οι εταιρίες πωλούν παρόμοια προϊόντα σε διαφορετικές αγορές και οι συγχωνεύσεις επέκτασης προϊόντων (product extension merger) στις οποίες πωλούνται διαφορετικά ομοειδή προϊόντα στην ίδια αγορά (<https://www.euretirio.com/exagora>)

1.2.2. Εξαγορά (Acquisition)

Οι εξαγορές αφορούν στη μεταβίβαση του συνόλου ή πλειοψηφικού μέρους της ιδιοκτησίας μιας επιχείρησης (εξαγοραζόμενη) σε μια άλλη (εξαγοράζουσα) που καταβάλλει το αντίστοιχο αντίτιμο. Η μεταβίβαση γίνεται συνήθως με καταβολή μετρητών ή με αγορά/ανταλλαγή μετοχών μέσω του χρηματιστηρίου. Σε πολλές περιπτώσεις ακόμα και η απόκτηση μειοψηφικού πακέτου μετοχών ή ανάλογου ποσοστού επί της συνολικής ιδιοκτησίας, μπορεί να εξασφαλίσει στην εξαγοράζουσα επιχείρηση ουσιαστικό έλεγχο, αν με την μεταβίβαση μπορεί να επηρεάσει κρίσιμες επιλογές της διοίκησης και της στρατηγικής της εξαγοραζόμενης (Βασιλική Ν. Γεωργακοπούλου Δρ. οικονομολόγος της εργασίας Μεσολαβητής-Διαιτητής Ο.ΜΕ.Δ, ειδική σύμβουλος της ΟΤΟΕ (Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδας) και του Ινστιτούτου Εργασίας ΙΝΕ/ΟΤΟΕ (www.ine.otoe.gr)).

Εξαγορά είναι μια εταιρική πράξη όπου μια εταιρία αγοράζει τα περιουσιακά στοιχεία/μετοχές (ενεργητικό: σύνολο των οικονομικών πόρων οι οποίοι ανήκουν σε μια επιχείρηση και έχουν χρηματική αξία ενώ αναμένεται να προσφέρει οικονομικά και άλλα οφέλη ή εκμετάλλευσή τους).

(Μετοχές είναι ουσιαστικά μερίδια ιδιοκτησίας σε μια επιχείρηση. Είναι απαιτήσεις πάνω στα στοιχεία του ενεργητικού και προσφέρουν τη δυνατότητα όχι μόνο της συμμετοχής του επενδυτικού κοινού στο κεφάλαιο της αλλά και τη δυνατότητα στην επιχείρηση να αντλεί τα απαιτούμενα για επενδύσεις κεφάλαια). Οι εξαγορές αποτελούν συχνά μέρος της στρατηγικής ανάπτυξης μιας εταιρίας όταν θεωρείται πιο συμφέρον να αναλάβει τη λειτουργία μιας υπάρχουσας επιχείρησης αντί να ιδρύσει μια από την αρχή.

Οι εξαγορές γίνονται με μετρητά είτε με ανταλλαγή μετοχών της αγοράστριας εταιρίας είτε είναι ένας συνδυασμός και των δύο. Τα χρήματα που λαμβάνει η εταιρία-στόχος από την εξαγορά επιστρέφονται στους μετόχους της ως μέρισμα ⁽⁶⁾ ή μέσω εκκαθάρισης ⁽⁷⁾. Η εξαγορά είναι ένας τρόπος επέκτασης μιας εταιρίας για να αυξήσει το μερίδιο αγοράς της, να αποκτήσει πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και αγορές, για την επίτευξη συνεργιών ή να αξιοποιήσει καλύτερα ανεπτυγμένα δίκτυα διανομής (www.euretirio.com/exagora/).

⁽⁶⁾ μερίδιο ανά μετοχή των καθαρών κερδών μιας εταιρίας που διανέμεται στους μετόχους της.

⁽⁷⁾ ρευστοποίηση, είναι η εκποίηση των στοιχείων ενεργητικού μιας επιχείρησης για να μετατραπούν σε μετρητά και να πληρώσει τις υποχρεώσεις της.

Επιπλέον, μπορεί να επιθυμεί με αυτόν τον τρόπο να μειώσει τον ανταγωνισμό, να αποκτήσει τον έλεγχο υποτιμημένων ⁽⁸⁾ στοιχείων ενεργητικού άλλων εταιριών, να αυξήσει τις πωλήσεις και τα κέρδη της, να ενδυναμώσει το εύρος των προϊόντων που προσφέρει, να αποκτήσει συγκεκριμένο brand, να αποκτήσει κυριαρχία η μονοπώλια σε μια αγορά ⁽⁹⁾ κλπ.

Είδη εξαγορών

- Φιλική εξαγορά (friendly takeover) επιχείρησης είναι αυτή που έχει τη σύμφωνη γνώμη και υποστήριξη της διοίκησης της επιχείρησης στόχου, σε αντίθεση με την εχθρική εξαγορά.
- Επιθετική εξαγορά (Hostile takeover) είναι εκείνη στην οποία η διοίκηση της επιχείρησης αντιδρά στην επιχειρούμενη εξαγορά.

Η πρόταση της επιτιθέμενης εταιρίας απευθύνεται άμεσα στους μετόχους της άλλης εταιρίας στους οποίους προτείνεται η πώληση των μετόχων τους έναντι συγκεκριμένης τιμής ή η ανταλλαγή μετόχων των δύο εταιριών με βάση συγκεκριμένη αναλογία ή ένας συνδυασμός και των δύο μεθόδων.

Η επιθετική εξαγορά επιτρέπει σε μια εταιρία να αποκτήσει μία άλλη της οποίας η διοίκηση δε το επιθυμεί. Θεωρείται επιθετική αν το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας-στόχου, απορρίψει την προσφορά αλλά ο αγοραστής (bidder) εξακολουθεί να την επιδιώκει κάνοντας προσφορά απευθείας στους μετόχους προκειμένου να τους πείσει να πουλήσουν τις μετοχές τους.

Εναλλακτικά, μπορεί να αγοράζει κρυφά μετοχές της εταιρίας-στόχου, στο χρηματιστήριο για να αποκτήσει έλεγχο στο Διοικητικό Συμβούλιο ώστε να εγκρίνει την εξαγορά. Αποτέλεσμα της εχθρικής εξαγοράς μπορεί να είναι η αποχώρηση βασικών στελεχών που θα έχουν ως αποτέλεσμα την έστω και προσωρινή πτώση της τιμής της μετοχής της εταιρίας-στόχου.

Επίσης λόγω του ότι στην επιθετική εξαγορά η εταιρία-αγοραστής δεν έχει πρόσβαση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία και στις λογιστικές καταστάσεις⁽¹⁰⁾, μπορεί να προκύψουν έξοδα ή να υπάρχουν κρυφά κόστη τα οποία τελικά να καταστήσουν την εξαγορά ζημιογόνα ή μη συμφέρουσα.

⁽⁸⁾ μείωση αξίας

⁽⁹⁾ Μορφή αγοράς στην οποία υπάρχει μία μόνο επιχείρηση του προϊόντος/υπηρεσίας, το προϊόν είναι μοναδικό και η επιχείρηση δεν αντιμετωπίζει ανταγωνισμό από άλλες επιχειρήσεις, άρα έχει πλήρη έλεγχο της τιμής του προϊόντος. (<https://www.euretirio.com/exagora/>).

⁽¹⁰⁾ προσάρτημα | Notes to the financial statement | Addendum, κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Statement of owners equity), Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης (Income Statement), Ισολογισμός (Balance sheet), Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων (Profit distribution table) της εταιρίας-στόχου.

- Αντίστροφη εξαγορά (reverse takeover) στην οποία μια ιδιωτική εταιρία αγοράζει μια εταιρία που διαπραγματεύεται στο χρηματιστήριο (public company) με σκοπό να εισέλθει σε αυτό αποφεύγοντας τα κόστη, τα έξοδα και τις χρονοβόρες διαδικασίες που θα έπαιρνε μια διαδικασία συμβατικής δημόσιας προσφοράς (IPO).

Η διαδικασία γίνεται με την ιδιωτική εταιρία να αγοράζει αρκετές μετοχές της δημόσιας ώστε να αποκτήσει τον έλεγχο της. Οι μέτοχοι της ιδιωτικής εταιρίας τότε ανταλλάσσουν τις μετοχές τους με μετοχές της δημόσιας εταιρίας και έτσι μετατρέπουν την εταιρία τους σε δημόσια.

- Εξαγορά split and sell (split and sell acquisition) είναι η εξαγορά στην οποία συνήθως εξαγοράζεται μια εταιρία με στόχο συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία της, (ενεργητικό της επιχείρησης) είτε αυτό είναι το πελατολόγιο της, είτε πατέντες, είτε κανάλια διανομής κλπ.

Σε αυτή την περίπτωση, τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία της μεταπωλούνται απευθείας ώστε να επανακτηθεί μέρος του κόστους εξαγοράς της εταιρίας.

- Εξαγορά Backflip (Backflip acquisition) είναι ένα είδος εξαγοράς στο οποίο η εταιρία-αγοραστής μετατρέπεται σε θυγατρική⁽¹¹⁾ της εταιρίας-στόχου που εξαγοράστηκε. Αυτό το είδος εξαγοράς μπορεί να συμβεί όταν μία μεγαλύτερη αλλά λιγότερο γνωστή εταιρία αγοράζει μια εταιρία που διαθέτει ένα πολύ γνωστό εμπορικό σήμα.
- Μοχλευμένη εξαγορά (Leveraged takeover) είναι μια εξαγορά όπου χρηματοδοτείται μέσω δανείου και το χρέος μεταφέρεται στον Ισολογισμό⁽¹²⁾ της εξαγορασθείσας εταιρίας. Η εταιρία έχει στη συνέχεια την υποχρέωση να εξοφλήσει αυτό το δάνειο.

Αυτή είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται συχνά από τις εταιρίες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων (private equity companies). Σε ορισμένες περιπτώσεις το ποσοστό δανειοδότησης φτάνει στο 80% του απαιτούμενου κεφαλαίου, κάτι σημαίνει ότι η εταιρία-αγοραστής οφείλει να καταβάλλει μόλις το 20% της τιμής αγοράς.

⁽¹¹⁾ είναι μια εταιρία που ανήκει ή ελέγχεται από άλλη εταιρία η οποία ονομάζεται μητρική εταιρία ή εταιρία χαρτοφυλακίου.

⁽¹²⁾ είναι ένας λογιστικός πίνακας που εμφανίζει τα περιουσιακά στοιχεία (ενεργητικό) τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις μιας επιχείρησης σ' ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

1.2.3. Διαφορά μεταξύ Συγχώνευσης – εξαγοράς

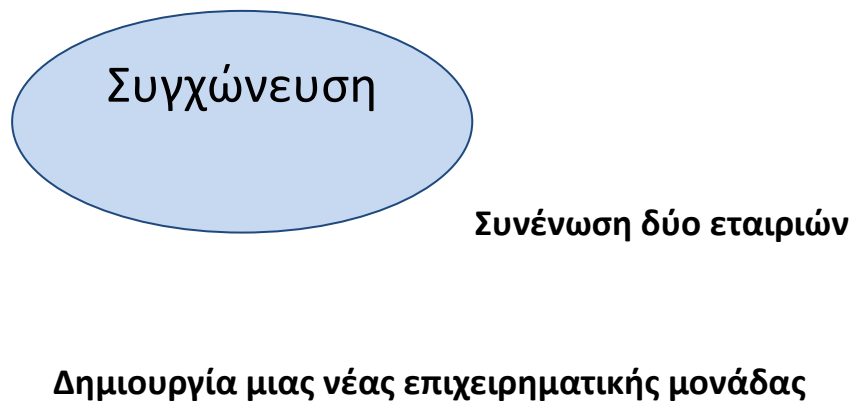
Η συγχώνευση περιλαμβάνει την κοινή απόφαση δύο εταιριών να ενωθούν και να σχηματίσουν μία νέα νομική οντότητα. Η νέα εταιρία μέσω διορθωτικών αλλαγών αποκτά επιχειρησιακά πλεονεκτήματα τα οποία μειώνουν τα κόστη της, βελτιώνουν την παραγωγική διαδικασία και αυξάνουν τα κέρδη της, με συνέπεια να αυξηθεί και η τιμή της μετοχής προσφέροντας υψηλότερη αξία για τους μετόχους της.

Η εξαγορά (take acquisition) χαρακτηρίζεται από την αγορά μιας εταιρίας από μια άλλη, είτε με φιλικό είτε με επιθετικό τρόπο (επιθετική εξαγορά), τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού (καθαρή θέση και υποχρεώσεις) της επιχείρησης πωλείται απορροφώντας από την εταιρία-αγοραστή.

Παράδειγμα

Η εξαγορά της Waze από την Google έγινε για να διευρύνει και να εμπλουτίσει το εύρος των προϊόντων της (google maps). Η εξαγορά του Instagram από το Facebook και η εξαγορά του Tumblr από τη Yahoo έγιναν για να αποκτήσουν τεχνογνωσία και να ισχυροποιήσουν τη θέση τους στην αγορά. (<https://www.euretirio.com/exagora/>)

Σχήμα 1.

Σχήμα 1: Όρος Συγχώνευση

Σχήμα 2.

**Μία επιχείρηση αποκτά μια άλλη και την
καθιστά θυγατρική της**

**Ο βαθμός αυτονομίας της εξαγορασθείσας επιχείρησης μπορεί να είναι
διαφορετικός**

Σχήμα 2: Όρος Εξαγορά

1.3. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΞΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.3.1. Οι εξαγορές και συγχωνεύσεις διεθνώς

Οι εξαγορές και συγχωνεύσεις δεν είναι κάτι το πρωτόγονο στην ιστορία των οικονομικών και επιχειρησιακών εξελίξεων, στο εσωτερικό μιας χώρας ή και μεταξύ διαφόρων χωρών (διασυνοριακές εξαγορές και συγχωνεύσεις). Μια γενική εικόνα των πρόσφατων τάσεων στις διασυνοριακές εξαγορές και συγχωνεύσεις παρέχεται από τους πίνακες 1, 2 και 3 που ακολουθούν.

Η οικονομική ιστορία αναφέρει τουλάχιστον πέντε σημαντικά κύματα εξαγορών και συγχωνεύσεων στις ΗΠΑ: την περίοδο 1895-1904, την περίοδο 1922-1929, την περίοδο 1940-1947, τη δημιουργία ομίλων ετερογενών επιχειρήσεων (διαφορετικού είδους) της δεκαετίας του 1960 και το τελευταίο κύμα εξαγορών, που ξεκίνησε το 1976 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Τα κύματα εξαγορών και συγχωνεύσεων στις ΗΠΑ φαίνεται να συνδέονται με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, με σημαντικές τεχνολογικές ανακαλύψεις με κρατικά κίνητρα ή και με συγκρούσεις συμφερόντων ανάμεσα στα διευθυντικά στελέχη και στους μετόχους των εταιριών.

Πίνακας 1.

Διασυνοριακές Εξαγορές & Συγχωνεύσεις 1991-1996, δις \$

ΕΤΟΣ	ΑΞΙΑ Ε&Σ
1991	86
1992	122
1993	163
1994	196
1995	229
1996	274
Σύνολο	1070

Πηγή: Στοιχεία ΟΗΕ και Edwards T. (1999) οπ. παρ.

Ειδικά για την Ευρώπη, ιδιαίτερο ρόλο έπαιξε και παίζει η δημιουργία της Ενιαίας αγοράς, η όξυνση του διεθνούς ανταγωνισμού, η απορύθμιση (deregulation), οι ανάγκες εκσυγχρονισμού και ανασύνταξης του Πιστωτικού Συστήματος, οι αποκρατικοποιήσεις και οι ευκαιρίες που αναδείχθηκαν με την προοπτική ενσωμάτωσης στην αγορά αυτή των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών των Financial Times, το τελευταίο κύμα εξαγορών και συγχωνεύσεων παγκοσμίως και ιδιαίτερα στις ΗΠΑ αγγίζει το απόγειο του. Οι προσφορές εξαγοράς που υποβλήθηκαν σε αμερικανικές επιχειρήσεις πέρυσι έφτασαν τα 1756 δις δολάρια, αυξημένες κατά 8% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος, ενώ οι προσφορές εξαγοράς σε ευρωπαϊκές επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 105% φτάνοντας την αξία των 1.222 δις δολαρίων.

Πίνακας 2.

Κατανομή διασυνοριακών Ε&Σ ανάλογα με την περιοχή προέλευσης της εξαγοράζουσας επιχείρησης, 1995-97.

Περιοχή/Χώρα	Μερίδιο περιοχής στο Σύνολο (%)	Μερίδιο χώρας στο Σύνολο (%)
Δυτ. Ευρώπη	47,6	
Ην. Βασίλειο		11,1
Γερμανία		7,7
Ελβετία		6,4
Ολλανδία		5,9
Γαλλία		5,4
Ισπανία		2,5
Βέλγιο-Λουξεμβούργο		1,7
Σουηδία		1,7
Ιταλία		1,3
Νορβηγία		1,2
Ιρλανδία		1,1
Βόρεια Αμερική	32,1	
ΗΠΑ		24,9
Καναδάς		7,2
Ασία	9,6	
Κορέα		1,9
Χονγκ-Κονγκ		1,5
Σιγκαπούρη		1,4
Μαλαισία		1,1
Λοιπές ανεπτυγμένες	8,2	
Ιαπωνία		4,8
Αυστραλία		2,5
Λατ. Αμερική & Καραϊβική	1,8	
Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη	0,4	
Αφρική	0,1	

Πηγή: Στοιχεία ΟΗΕ και Edwards T. (1999) οπ. παρ.

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα 2, η Δυτ. Ευρώπη και η Βόρεια Αμερική (και μεταξύ αυτών οι αγγλοσαξονικές χώρες, δηλ. ΗΠΑ, Ην. Βασίλειο), είναι οι «κυρίαρχοι του παιχνιδιού» στις Ε&Σ που γίνονται διασυνοριακά από επιχειρήσεις τους, κάτι που έχει σημασία, όπως θα δούμε στη συνέχεια, για το είδος της επιχειρησιακής κουλτούρας και των μοντέλων διοίκησης που τείνει να επικρατήσει διεθνώς. Όπως όμως θα δούμε και στον Πίνακα 3, την ίδια κυριαρχία διατηρούν και ως προς τις διασυνοριακές πωλήσεις εταιριών της περιοχής τους.

Πίνακας 3.

Κατανομή διασυνοριακών Ε&Σ ανάλογα με την περιοχή προέλευσης της εξαγοραζόμενης επιχείρησης, 1995-97.

Περιοχή/Χώρα	Μερίδιο περιοχής στο Σύνολο (%)	Μερίδιο χώρας στο Σύνολο (%)
Δυτ. Ευρώπη	34,7	
Ην. Βασίλειο		15,4
Γαλλία		4,5
Γερμανία		3,8
Ιταλία		2,1
Ολλανδία		1,8
Ισπανία		1,2
Βέλγιο-Λουξεμβούργο		1,7
Ελβετία		1,0
Σουηδία		1,0
ΗΠΑ		23,3
Καναδάς		3,9
Βόρεια Αμερική	30,9	
Κίνα		4,5
Ινδονησία		1,3
Ασία	16,7	
Ινδία		1,2
Χονγκ-Κονγκ		1,2
Σιγκαπούρη		1,0
Λατ. Αμερική & Καραϊβική	9,1	
Βραζιλία		2,3
Αργεντινή		1,4

Μεξικό		1,4
Βενεζουέλα		1,3
Λοιπές ανεπτυγμένες	7,0	
Αυστραλία		4,1
Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη	3,5	
Ρωσία		1,8
Αφρική	0,8	

Πηγή: Στοιχεία ΟΗΕ και Edwards T. (1999) οπ. Παρ

Εάν για τις ΗΠΑ, μετά την έκρηξη συγχωνεύσεων της τελευταίας 5ετίας, ίσως υποχωρήσει το φαινόμενο και περάσουμε στο αμέσως επόμενο βήμα εκείνο της διάσπασης⁽¹³⁾ και της επιλεκτικής ανασύνταξης των επιχειρήσεων και των ομίλων, στην Ευρώπη εκτιμάται ότι υπάρχουν ακόμα πολλά περιθώρια για Εξαγορές και Συγχωνεύσεις.

Ο λόγος είναι ότι με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο που υπήρξε πρωτοπόρο στις εξαγορές και συγχωνεύσεις ήδη από το δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα και αργότερα στις ιδιωτικοποιήσεις, η υπόλοιπη Ευρώπη σχετικά πρόσφατα δοκιμάζει τις επιδόσεις και τις αντοχές της στον τομέα αυτό. Επομένως οι εξαγορές και συγχωνεύσεις αναμένεται να αυξηθούν και να μας απασχολήσουν, τουλάχιστον στον ευρωπαϊκό χώρο για πολλά χρόνια ακόμα. (Βασιλική Ν. Γεωργακοπούλου Δρ. Οικονομολόγος της Εργασίας) (www.ine.otoe.gr).

1.3.2. Οι Εξαγορές & Συγχωνεύσεις στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα οι εξαγορές και συγχωνεύσεις συναντούσαν σημαντικά εμπόδια κατά το παρελθόν: μικρό αριθμό εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών ισχυρή παρουσία κρατικής ιδιοκτησίας και οικογενειακής οργάνωσης των επιχειρήσεων, κατακερματισμός, περιορισμένα όρια και προοπτικές της εγχώριας αγοράς, έλλειψη κατάλληλου θεσμικού πλαισίου.

⁽¹³⁾ Διάσπαση ΑΕ συντελείται όταν μια ανώνυμη εταιρία (διασπώμενη), χωρίς να περάσει στο στάδιο της εκκαθάρισης και χωρίς να γίνει διανομή της περιουσίας της λύεται και όλα τα περιουσιακά της στοιχεία (ενεργητικό + παθητικό).

Με τη δημιουργία της ενιαίας αγοράς το 1986, που οδήγησε σε ένα κύμα εξαγορών και συγχωνεύσεων στην Ευρώπη, η ελληνική οικονομία επηρεάστηκε σημαντικά. Έτσι μεταξύ 1987 και 1994 το 9% περίπου του ενεργητικού της ελληνικής βιομηχανίας έγινε αντικείμενο εξαγοράς και συγχώνευσης με το ποσοστό αυτό να φτάνει το 13-24% στους κλάδους τροφίμων, ποτών, πλαστικών και μη μεταλλικών ορυκτών. Ανάλογα αλλά μη προσδιορίσιμα ποσοστά εκτιμάται ότι σημειώθηκαν και σε κλάδους των υπηρεσιών.

Μάλιστα κατά την περίοδο 1985-1993 οι περισσότερες ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα έγιναν μέσω εξαγορών και συγχωνεύσεων. Στην αμέσως επόμενη περίοδο (1994-σήμερα) οι εξαγορές και συγχωνεύσεις ελληνικών επιχειρήσεων από ξένες φαίνεται να συνυπάρχουν με σημαντικές άμεσες ξένες επενδύσεις, π.χ στην κινητή τηλεφωνία, στο καζίνο, στα σούπερ μάρκετ. Με την ανάπτυξη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, την απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος, την ένταξη της, μεταβιβάζονται σε άλλες υφιστάμενες ή συνιστώμενες ανώνυμες εταιρίες (που καλούνται επωφελούμενες) ενώ μετά την ολοκλήρωση της διάσπασης η διασπώμενη εταιρία παύει να υπάρχει της Ελλάδας στην ONE, την γενική βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων της οικονομίας, τις ευκαιρίες των μεγάλων έργων, τη διάνοιξη προοπτικών στα Βαλκάνια καθώς και με τη συνεχιζόμενη πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων. Πολλαπλασιάστηκαν οι εξαγορές και συγχωνεύσεις στη χώρα μας, με αιχμή τα τελευταία χρόνια, το ίδιο το τραπεζικό σύστημα. Το 1999 σημειώθηκε σημαντικό κύμα Εξαγορών και Συγχωνεύσεων με επιπτώσεις σε όλους τους κλάδους, όπως φαίνεται και από τον πίνακα 1. του παραρτήματος. Εδικά στον τραπεζικό τομέα εμφανίζονται αξιοσημείωτες αλλαγές στα μερίδια αγοράς των τραπεζών (πίνακας 2 του παραρτήματος) με σημαντική άνοδο των μεριδίων των ιδιωτικών ομίλων. Οι περισσότεροι αναλυτές στη χώρα μας συμφωνούν ότι η τάση αυτή θα συνεχιστεί τόσο σε κλάδους αιχμής για τις εξαγορές και συγχωνεύσεις (όπως ο τραπεζικός) όσο και στο σύνολο της οικονομίας σε συνδυασμό με

- Τη συμμετοχή της χώρας στο ONE
- Τις ανάγκες εκσυγχρονισμού και ολοκλήρωσης του παραγωγικού ιστού
- Τις πιέσεις του διεθνούς ανταγωνισμού
- Την επέκταση όπως διαφαίνεται, της πολιτικής αποκρατικοποίησης στα επόμενα χρόνια

Με βάση τα όσα επισημάναμε στα προηγούμενα για τη σημασία και την επέκταση των εξαγορών και συγχωνεύσεων στη χώρα μας και διεθνώς, είναι πλέον ανάγκη να εξετάσουμε ειδικότερα προβλήματα κοινωνικής αποτελεσματικότητας και αποδοχή των εξαγορών και συγχωνεύσεων (www.ineotoe.gr Βασιλική Ν. Γεωργακοπούλου Δρ. Οικονομολόγος της Εργασίας Μεσολαβητής – Διαιτητής Ο.ΜΕ.Δ Ειδική Σύμβουλος της ΟΤΟΕ και του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ

Η αναδιάρθρωση αφορά είτε τη μεταβολή της κατανομής καθηκόντων και αρμοδιοτήτων στα τμήματα της επιχείρησης με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας της οικονομικής μονάδας (εσωτερική αναδιάρθρωση) είτε στην αναδιοργάνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης που πραγματοποιείται με εξαγορές ή συγχωνεύσεις με ένταξη της επιχείρησης σε όμιλο επιχειρήσεων με κρατικοποίηση ή ιδιωτικοποίηση της εταιρίας (εξωτερική αναδιάρθρωση). Στο δίκαιο μας η αναδιάρθρωση της επιχείρησης έχει λάβει χώρα με τις ακόλουθες μορφές:

A. Με το θεσμικό πλαίσιο του ΝΔ 1297/72 περί κινήτρων για μεταβολή ή συγχώνευση των επιχειρήσεων κι τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων.

B. Με τις διατάξεις του άρθρου 1-5 του νόμου 2166/93 66-89 Κ.Ν 2190/20. Ειδικά με τις διατάξεις του Ν.2166/93 παρακάμπτεται η σύνθετη και χρονοβόρα διαδικασία των μετασχηματισμών του Ν.Δ 1297/79 ή ακόμα και των άρθρων 67-89 του Κ.Ν 2190/20

Γ. Με το άρθρο 18 του Ν.329/200, στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δεν έχουν της ανώνυμης εταιρίας για το μετασχηματισμό τους παρέχονται φορολογικά κίνητρα για να συγχωνευτούν μεταξύ τους και να ιδρύσουν νέα προσωπική εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμη εταιρία. Τα κίνητρα αυτά είναι .οι φοροαπαλλαγές και διευκολύνσεις.

Δ. Με άλλες προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις μετασχηματισμού (ΕΠΕ.ΙΚΕ.ΑΕ) και με ειδικά νομοθετήματα περί κρατικοποίησης και ιδιωτικοποίησης των επιχειρήσεων (Ν 3049/2002, Ν 3632/2008). (Το νέο δίκαιο ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρίας νομοθετικά και ερμηνευτικά προβλήματα αναθεώρησης με το Ν 4072/12 Παναγιώτης Παναγιώτου Αρ. Νομικής Δικηγόρος Αρείου Πάγου Επίκουρος Καθηγητής ΑΤΕΙ Θεσσαλίας).

2.2 ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΣ

Όπως αναφέραμε στο πρώτο κεφάλαιο συγχώνευση χαρακτηρίζεται η πράξη/σύμβαση με την οποία συνενώνονται οι περιουσίες (ενεργητικό και παθητικό) δύο ή περισσότερων εταιριών που λύνονται χωρίς να εκκαθαρίζονται και η περιουσία τους μεταβιβάζεται στη νέα επιχείρηση που προκύπτει από τη συγχώνευση (νέα) επιχείρηση.

 Η συγχώνευση μπορεί να γίνει βασικά με δύο τρόπους

A. Με δημιουργία νέας εταιρίας, της οποίας το κεφάλαιο θα αποτελείται από το άθροισμα των καθαρών θέσεων των συγχωνευμένων επιχειρήσεων και ενδεχομένως και συμπληρωματικών εισφορών. Φυσικά οι συγχωνευμένες εταιρίες λύνονται αλλά χωρίς να επακολουθήσει το στάδιο εκκαθάρισης.

B. Με απορρόφηση (της περιουσίας) μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων (οι οποίες και λύνονται) από άλλη εταιρία που συνεχίζει τη λειτουργία της και εδώ, τη λύση των απορροφούμενων εταιριών δεν ακολουθεί εκκαθάριση. Η εξαγορά επιχειρήσεως από άλλη εξομοιώνεται με την συγχώνευση δι' απορροφήσεως (μετατροπή Συγχώνευση Διάσπαση εταιριών) **Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη οικονομολόγου/Έκδοση 4^η 2002**

ΓΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΜΗ ΓΝΗΣΙΑ Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

- ✚ Ως γνήσια συγχώνευση νοείται εκείνη που η σχετική διαδικασία ρυθμίζεται ευθέως από το νόμο και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της γίνεται με “οιονεί καθολική διαδοχή” (μεταβίβαση του ενεργητικού και του παθητικού της περιουσίας ενός προσώπου σε ένα άλλο. Είναι διαδοχή λόγω θανάτου, διαδοχή κληρονομικού δικαίου). Στη σχετική συγχώνευση επέρχεται λήξη της νομικής προσωπικότητας της συγχωνευόμενης/απορροφούμενης/εξαγοραζόμενης εταιρίας. Αν η συγχώνευση δεν ρυθμίζεται από το νόμο, τότε θα πρέπει να γίνεται μετατροπή και στη συνέχεια συγχώνευση των εταιριών. (λ.χ συγχώνευση ΕΠΕ σε ΑΕ μόνο με μετατροπή ΕΠΕ σε ΑΕ και στη συνέχεια συγχωνεύσεων ΑΕ σε ΑΕ).
- ✚ Ως καταχρηστική συγχώνευση θεωρείται εκείνη που δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου ή από άλλους ειδικούς νόμους με συνέπεια τη λύση και εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας και η μεταβίβαση της επέρχεται με ειδική διαδοχή (η μεταβίβαση ενός μόνο περιουσιακού στοιχείου ή περισσότερων μεν αλλά με ξεχωριστή για το καθένα πράξη).

Με την καταχρηστική συγχώνευση δεν προκύπτει νέα εταιρία, νέο νομικό πρόσωπο, αλλά υπάρχει συνέχιση της νομικής προσωπικότητας της απορροφούμενης ή της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Η διάκριση των συγχωνεύσεων σε γνήσιες και σε καταχρηστικές είναι αντίστοιχη με τη διάκριση των μετατροπών επιχειρήσεων σε γνήσιες και μη γνήσιες⁽¹⁴⁾. Στην πράξη επικράτησε να εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία που προβλέπεται από το νόμο για τις γνήσιες μετατροπές και στις περιπτώσεις των μη γνήσιων ή καταχρηστικών μετατροπών. Στις συγχωνεύσεις δεν συμβαίνει ακριβώς το ίδιο. Εδώ έχουμε μια σοβαρή διαφοροποίηση. Η συγχώνευση δύο ή περισσότερων ανώνυμων εταιριών σε ΑΕ πρέπει να ακολουθήσει τη γραφειοκρατική και αυστηρή διαδικασία, που προβλέπεται από τα άρθρα 68-80 του Κ.Ν 2190/20 (κωδικοποιημένος νόμος) όπως αυτά τροποποιήθηκαν με το Π.Δ 498/87. Με το διάταγμα αυτό έγινε προσαρμογή των περί συγχωνεύσεως ανώνυμων εταιριών διατάξεων του Κ.Ν 2190/20 στην τρίτη οδηγία Ε.Ο.Κ. Ενώ η συγχώνευση επιχειρήσεων διαφόρων νομικών τύπων (ατομικών, προσωπικών εταιριών κλπ, έστω και αν μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και μια ή περισσότερες ανώνυμες εταιρίες) σε ΑΕ μπορεί να γίνει με την απλή διαδικασία του άρθρου Α Κ.Ν 2190/20 με ή και χωρίς τη συνδρομή των διατάξεων του Ν.Δ 1297/72 ή των άρθρων 1-5 του Ν 2166/93. Από το παραπάνω προκύπτει ότι υπάρχει κενό στην εμπορική (περί εταιριών) νομοθεσία, επειδή δεν ρυθμίζονται νομοθετικά όλες οι περιπτώσεις μετασχηματισμού επιχειρήσεων.

⁽¹⁴⁾ Νέο Δίκαιο Ομόρρυθμης & Ετερόρρυθμης εταιρίας Νομοθετικά κ ερμηνευτικά προβλήματα αναθεώρησης με το Ν. 4072/12.

Το κενό αυτό καλύπτει μερικώς από Ν.Δ 1297/72 και το Ν 2166/93 που είναι νομοθετήματα αναπτυξιακά στοχεύοντας στην παροχή φοροαπαλλαγών και διευκολύνσεων. Έτσι δεν επιτυγχάνεται η ανάγκη εναρμόνισης των σχετικών διατάξεων και πολλά σημεία μένουν αδιευκρίνιστα ή αμφισβητούμενα. Από ορισμένες διατάξεις (άρθρα 75 και Κ.Ν 2190/20 ΚΑΙ 55Ν 3190/55) εξάγεται ότι το πνεύμα του νομοθέτη είναι να θεωρήσει τη νέα εταιρία που προκύπτει από τη συγχώνευση ως συνέχεια των συγχωνευόμενων. Αυτό προκύπτει ευθέως από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του Ν 3190/55 «η νέα εταιρία υποκαθίστανται αυτοδικαίως εις άπαντα εν γένει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της συγχωνευθείσας εταιρίας, της τοιαύτης μεταβιβάσεως εξομοιούμενης προς καθολική διαδοχή» αλλά και της παραγράφου 4 κατά την οποία «Αι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται υπό της νέας εταιρίας...». Ανάλογες διατάξεις περί γνήσιας συγχωνεύσεως, η νομολογία παρουσιάστηκε διχασμένη και ορισμένες αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων, κυρίως δε οι αποφάσεις του συμβουλίου Επικρατίας δεν δέχονται ότι επέρχεται καθολική διαδοχή και στην περίπτωση συγχωνεύσεως προσωπικών εταιριών σε ανώνυμη εταιρία. (Έτσι οι αποφάσεις του Αρείου Πάγου 584/86, 1207/82, 60/73 κ.α. καθώς και οι αποφάσεις Εφετείου Αθηνών 916/75 Εφετείου Θεσσαλονίκης 1274/81, Εφετείου Αιγαίου 16/72κ.α δέχονται ότι έτη μετατροπής η συγχώνευση ΟΕ και ΕΕ σε ΑΕ συνεχίζεται η νομική προσωπικότητα της προσωπικής εταιρίας από την ΑΕ. Όπως γίνεται και στη γνήσια μετατροπή η συγχώνευση (αναλογική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων) το συμβούλιο επικρατείας (αποφάσεις 1860/82 1543/80 233/79 κ.α) δεν δέχεται την άποψη αυτή.

2.3 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΕ Η ΕΕ

Στην πράξη μπορεί να παρουσιασθεί η ανάγκη συγχωνεύσεως

- A.** Δύο ή περισσότερων ατομικών επιχειρήσεων σε προσωπική εταιρία (ΟΕ ή ΕΕ).
- B.** Μίας ή περισσότερων ατομικών επιχειρήσεων με μία ή περισσότερες προσωπικές εταιρίες για τη δημιουργία ΟΕ και ΕΕ.
- Γ.** Δύο ή περισσότερων προσωπικών εταιριών σε προσωπική εταιρία

Στην έννοια της συγχωνεύσεως περιλαμβάνεται και η απορρόφηση μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων από άλλη επιχείρηση, όπως και η εξαγορά επιχείρησης άλλη επιχείρηση. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η συγχώνευση θα επιφέρει τη λύση των συγχωνευμένων ή απορροφούμενων επιχειρήσεων. Από τη συγχώνευση θα προκύψει νέα εταιρία (νέο νομικό πρόσωπο) - εκτός αν πρόκειται για την απορρόφηση επιχειρήσεων, οπότε δεν προκύπτει νέα εταιρία, αλλά η απορροφούσα συνεχίζει τη λειτουργία της και μετά την απορρόφηση απ' αυτήν των άλλων επιχειρήσεων. Το ίδιο και στην εξαγορά η εξαγοράζουσα επιχείρηση εξισούται με την απορροφούσα και η εξαγοραζόμενη με την απορροφούμενη επιχείρηση. Η συγχώνευση σε όλες τις παραπάνω γίνεται με εκτίμηση της αξίας των εισφερόμενων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων από τους ίδιους τους φορείς (επιχειρηματίες, εταίρους).

- ❖ Συμβολαιογραφικό έγγραφο απαιτείται για τη συγχώνευση.

Η σύμβαση συγχωνεύσεως σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου επειδή στη συγχώνευση έχουμε μεταβίβαση ολόκληρης της υφιστάμενης περιουσίας της συγχωνευόμενης ή απορροφούμενης εταιρίας (άρθρο 367 Α.Κ). Αλλά και από άλλη διάταξη του Αστικού Κώδικα (άρθρο 369) προκύπτει η υποχρέωση δημόσιου (συμβολαιογραφικού) εγγράφου, όταν μεταξύ των εισφερόμενων (μεταβιβαζόμενων) στοιχείων υπάρχουν ακίνητα ή δικαιώματα επί ακινήτων.

Το έγγραφο της σύμβασης συγχώνευσης (καταστατικό) που θα ενταχθεί θα το υπογράψουν όλοι οι εταίροι των συγχωνευόμενων εταιριών που καθίστανται βέβαια εταίροι της από την συγχώνευση προερχόμενη εταιρία. Εάν κάποιος από τους εταίρους μιας συγχωνευόμενης εταιρίας δεν επιθυμεί να συνεχίσει να είναι εταίρος της νέας από τη συγχώνευση προκύπτουσας ή απορροφούσας εταιρίας μπορεί να αποχωρήσει από την εταιρία του πριν τη συγχώνευση. (Αυτό μπορεί να γίνει με την προϋπόθεση ότι το καταστατικό της εταιρίας του δίνει αυτή τη δυνατότητα και φυσικά κατόπιν τροποποίησης καταστατικού). Στη σύμβαση συγχωνεύσεως θα περιλαμβάνεται και ολόκληρη το καταστατικό της νέας εταιρίας, που προκύπτει από τη συγχώνευση ή το καταστατικό νέας απορροφούσας εταιρίας, όπως θα τροποποιηθεί μετά την απορρόφηση των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης εταιρίας. Η συγχώνευση ολοκληρώνεται με τη δημοσιότητα της συμφωνίας συγχώνευσης στο Γ.Ε.Μ.Η ⁽¹⁵⁾, μόνο τότε αποκτά νομική προσωπικότητα η νέα εταιρία αφού προηγουμένως έχει πληρωθεί. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (υπολογίζεται στη διαφορά μεταξύ της προκύπτουσας από τη συγχώνευση εταιρία και του συνόλου των κεφαλαίων των συγχωνευόμενων εταιριών και εισφορών υπέρ του ταμείου νομικών και του ταμείου πρόνοιας δικηγόρων (όπου καταβάλλονται οι υπέρ των ταμείων αυτών εισφορές 0,50% και 1% επί του κεφαλαίου που υπολογίσθηκε και φόρος συγχωνεύσεως κεφαλαίου)).

ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Προσωπική εταιρία (ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη) που συγχωνεύεται (με σύσταση νέας εταιρίας ή απορροφούμενη από άλλη εταιρία) θεωρείται ότι λύεται τη μέρα της συγχώνευσης χωρίς να ακολουθεί το στάδιο εκκαθάρισης. Η λυόμενη προσωπική εταιρία υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ (για τα εισοδήματα της τελευταίας διαχειριστικής περιόδου) δηλώσεις εισοδήματος εντός 3 μηνών από το κλείσιμο αυτής εφόσον τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας (άρθρο 6421 Ν. 2238/94) αλλιώς εντός των προθεσμιών του άρθρου 6221 του Ν 2238/94 όπως ισχύει.

⁽¹⁵⁾ (Γενικό Εμπορικό Μητρώο - Υπηρεσία όλων των νομικών μορφών επιχειρήσεων στην Ελλάδα που αποσκοπεί στην παρακολούθηση των εμπορικών επιχειρήσεων από την πολιτεία και την καλύτερη εξυπηρέτηση των ίδιων των επιχειρήσεων από την κεντρική διοίκηση και από τους αρμόδιους φορείς της. Η λειτουργία μιας σύγχρονης και ενημερωμένης κεντρικής βάσης μητρώου επιχειρήσεων θα διευκολύνει απεριόριστα στη μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, δημιουργίας ή μεταβολής μιας επιχείρησης αλλά και έκδοση και υποβολής πιστοποιητικών εταιρικής ενημερότητας ή για όλες τις συναλλαγές μιας εταιρίας).

Επίσης δήλωση οριστικής παύσεως εργασιών εντός 30 ημερών από τη λύση της (άρθρο 3621 περ. Γ' Ν. 2859/2000) Εξάλλου το καταστατικό της προελθούσας από τη συγχώνευση νέας προσωπικής εταιρίας ή το τροποποιημένο καταστατικό της απορροφούσας εταιρίας θα προσκομιστεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ για θεώρηση.

Από όλες αυτές τις δηλώσεις και ακόμα από τον πρακτικό φορολογικό έλεγχο η αρμόδια Δ.Ο.Υ θα λάβει γνώση και αφορμή να ελέγξει την υπεραξία των περιουσιακών στοιχείων των εταιριών που συγχωνεύτηκαν. Η υπεραξία αυτή μεταφράζεται από τα φοροελεγκτικά όργανα ως υπεραξία μεταβιβαζόμενων εταιρικών μεριδίων. Οπωσδήποτε κάθε κέρδος ή ωφέλεια που θα προκύψει από τη μεταβίβαση αυτή των περιουσιακών στοιχείων της συγχωνευόμενης εταιρίας (κατόπιν ελέγχου των αρμόδιων οργάνων της Δ.Ο.Υ και προσδιορισμού της σχετικής υπεραξίας) φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 20% (άρθρο 13 παράγραφος 1 Ν.2238/1994 όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3 παρ. 3 του Ν.2753/1999 και 1 παρ. 5 του Ν.2954/2001), φορολογείται αυτοτελώς λογιζόμενο ως εισόδημα με συντελεστή 20% κάθε κέρδος ή ωφέλεια που προκύπτει από μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ποσοστών συμμετοχής σε κοινωνία αστικού δικαίου που ασκεί επιχείρηση ή σε κοινοπραξία.

- Αδυναμία εφαρμογής των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/72 και Ν. 2166/99

Οι φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις που προβλέπουν τα ανωτέρω νομοθετήματα παρέχονται μόνο σε συγχωνευόμενες επιχειρήσεις σε εταιρίες περιορισμένης ευθύνης ή σε ανώνυμες εταιρίες. Συνεπώς εφόσον από άλλους λόγους δεν μπορεί να γίνει συγχώνευση των συγκεκριμένων προσωπικών εταιριών σε ΑΕ ή ΕΠΕ και οδηγούμεθα στη συγχώνευση αυτών σε, επίσης προσωπική εταιρία, τότε δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Ν.Δ 1297/72 και το Ν. 2166/93 και άρα ούτε χρήσεως των ευεργετημάτων που παρέχουν. Έτσι εκ των πραγμάτων καθίσταται πιο συμφέρουσα η σύσταση από τα μέλη των ομόρρυθμων εταιριών που επιθυμούν να συγχωνευτούν νέας εξαρχής Ομόρρυθμης εταιρίας με το αυτό αντικείμενο ενώ οι πάγιες εταιρίες θα ατονήσουν και τελικά θα διαλυθούν.

- Ακύρωση βιβλίων συγχωνευόμενων επιχειρήσεων

Κάθε μία από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις, όταν τελειώσει η διαδικασία της συγχωνεύσεως και παύει να λειτουργεί με τη μορφή που είχε πριν τη συγχώνευση, οφείλει να προσκομίσει όλα τα βιβλία και τα στοιχεία της στην αρμόδια Δ.Ο.Υ για ακύρωση, αφού προηγουμένως θα έχει υποβάλλει εντός 30 ημερών δήλωση οριστικής παύσης των εργασιών της (άρθρο 36 παρ.1 περ. Γ' Ν. 2859/2000).

2.3.1. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΔΥΟ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΟΕ ΣΕ Μ'ΙΑ

Στα βιβλία κάθε εταιρίας που συγχωνεύεται θα γίνουν οι ακόλουθες εγγραφές αφού ληφθεί υπόψη ότι για να γίνει η συγχώνευση έχει προηγηθεί αποτίμηση των ενεργητικών και παθητικών στοιχείων την οποία όλοι αποδέχθηκαν

- i. Μεταφορά των αντίθετων λογαριασμών στους οικείους.
- ii. Προσαρμογή των λογαριασμών στα δεδομένα της νέας απογραφής και της αποτίμησης αφού μεταφερθεί η διαφορά στο λογαριασμό Αποτελέσματα Εκτίμησης.
- iii. Εφόσον δεν εκτιμήθηκε η φήμη και πελατεία της επιχείρησης θα χρεωθεί “φήμη και πελατεία” και θα πιστωθεί ο λογαριασμός Αποτελέσματα Εκτίμησης γιατί έτσι η επιχείρηση βγάζει κέρδος απ’ αυτήν την αποτίμηση.
- iv. Δεδομένου ότι κάθε επιχείρηση μεταβιβάζει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της στην ιδρυθείσα νέα εταιρία κατ’ ανάγκη θα πιστωθούν όλοι οι λογαριασμοί του ενεργητικού με χρέωση του λογαριασμού Ιδρυόμενη Ο.Ε και θα χρεωθούν όλοι οι λογαριασμοί του παθητικού, με πίστωση του λογαριασμού ιδρυόμενη Ο.Ε. Κατ’ αυτόν τον τρόπο όλοι οι λογαριασμοί του ενεργητικού και του παθητικού θα έχουν εξισωθεί.
- v. Οι λογαριασμοί εταιρικό κεφάλαιο τα πάσης φύσεως Αποθεματικά, ο λογαριασμός Αποτελέσματα Εκτίμησης όπως και οι τυχόν διάφοροι λογαριασμοί των εταίρων θα μεταφερθούν στους ατομικούς ή τρεχούμενους λογαριασμούς των εταίρων.

Με αυτόν τον τρόπο γίνεται δυνατή η εξακρίβωση της μερίδας με την οποία συμμετέχει στη νέα εταιρία κάθε εταίρος. Η τελική λογιστική εγγραφή είναι αυτή της χρέωσης των τρεχούμενων λογαριασμών των εταίρων και της πίστωσης του λογαριασμού ιδρυόμενη Ο.Ε.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ (σε χιλ.)

Οι ομόρρυθμες εταιρίες “Κ και Λ”, αφ’ ενός, “Χ και Ψ”, αφ’ ετέρου, συγχωνεύονται με διάλυση και συνίσταται νέα ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία “ΚΧ και ΣΙΑ” με κεφάλαιο 10.000 € που καταβάλλεται σε ίσα μέρη από τους Κ, Λ, Χ και Ψ.

Συμφωνείται δε, οι εταίροι, εφόσον δεν επαρκέσουν τα εισφερόμενα στη νέα εταιρία στοιχεία των εταιριών, που συγχωνεύονται για τη σύσταση του εταιρικού κεφαλαίου της, να συμπληρώσουν τις εισφορές τους με μετρητά ίσα από τον καθένα

Οι ισολογισμοί των διαλυόμενων εταιριών έχουν ως εξής:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ε		Π	
14 Έπιπλα κ λοιπός εξοπλισμός	300	50 Προμηθευτές	2.000
20 Εμπορεύματα	6.000	40 Εταιρικό Κεφάλαιο	5.000
38 Χρηματικά Διαθέσιμα	700		
ΣΥΝΟΛΟ	7.000	ΣΥΝΟΛΟ	7.000

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Ο.Ε. ΧΨ

Ε		Π	
11 Κτίρια-Εγκατ. Κτιρ.	3.000	50 Προμηθευτές	1.000
30 Πελάτες	700	40 Κεφάλαιο	4.000
38 Χρηματικά Διαθέσιμα	1.300		
ΣΥΝΟΛΟ	5.000	ΣΥΝΟΛΟ	5.000

Τα στοιχεία του Ενεργητικού και Παθητικού των εταιριών που συγχωνεύονται αποτιμήθηκαν στις τιμές με τις οποίες φέρονται στους Ισολογισμούς τους.

1^ο. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ Ο.Ε. "Κ και Λ"

ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	Σε χιλ.	Σε χιλ.	Σε χιλ.
χ+1			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		7.000	
3394 Λοιποί χρεώστες διάφοροι	7.000		
339400 Ιδρυόμενη Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ"			
14 ΕΠΙΠΛΑ-ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛ.			300
1400 Έπιπλα	300		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ			6.000
2000 Εμπορεύματα Απόθεμα			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	600		700
3800 Ταμείο	700		
Μεταβίβαση στοιχείων Ενεργητικού			
2			
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		2.000	
500 Προμηθευτές εσωτερικού	2.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			2.000
3394 Λοιποί χρεώστες διάφοροι	2.000		
339400 Ιδρυόμενη Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ"			
Μεταβίβαση στοιχείων Παθητικού			
3			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		5.000	
4006 Εταιρικό Κεφάλαιο	5.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			5.000
3307 Δοσολ. Λογ/σμοί Εταίρων	5.000		
330702 Κ Λογ/σμός Ατομ.	2.500		
330703 Λ » »	2.500		
Κατανομή κεφαλαίου			
ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ			

ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ			
4			
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		5.000
	3307 Δοσολ. Λογ/σμοί Εταίρων	5.000	
	330702 Κ Λογ/σμός Ατομ.	2.500	
	330703 Λ » »	2.500	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		5.000
	3394 Λοιποί χρεώστες διάφοροι	5.000	
	339400 Ιδρυόμενη Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ"		
Μεταφορά λογαριασμών για εξίσωση			

2^ο. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ Ο.Ε. ΧΨ

χ+1			
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		5.000
3394	Λοιποί χρεώστες διάφοροι	5.000	
339400	Ιδρυόμενη Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ"		
	11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΩΝ		3.000
	1100 Κτίρια-Ακίνητα	3.000	
	30 ΠΕΛΑΤΕΣ		700
	3000 Πελάτες Εσωτερικού	700	
	38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.300
	3800 Ταμείο	1.300	
Μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού			
2			
50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		1.000
500	Προμηθευτές Εσωτερικού	1.000	
	33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		1.000
	3394 Λοιποί Χρεώστες διάφοροι	1.000	
	339400 Ιδρυόμενη Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ"		
Μεταβίβαση στοιχείων Παθητικού			
3			
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		4.000
4006	Εταιρικό Κεφάλαιο	4.000	
	33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		4.000
	3307 Δοσολ. Λογ. Εταίρων	4.000	
	330702 Χ Λογ/σμός Ατομ.	2.000	
	330703 Ψ » »	2.000	
Κατανομή εταιρικού κεφαλαίου			

ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ			
4			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		4.000	
3307 Δοσολ. Λογ. Εταίρων	4.000		
330702 Χ Λογ/σμός Ατομ. 2.000			
330703 Ψ » » 2.000			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			4.000
3394 Λοιποί Χρεώστες διάφοροι	4.000		
339400 Ιδρυόμενη Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ"			
Μεταφορά λογαριασμών για εξίσωση			

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι εταίροι Χ και Ψ είναι υποχρεωμένοι να καταθέσουν, για τη συμπλήρωση της εισφοράς τους στην Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ", εξ' ιδίων ανά 500 € ο καθένας.

3^ο. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ Ο.Ε. "ΚΧ και ΣΙΑ"

1			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			10.000
3303 Εταίροι Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου	10.000		
330300 Κ Λογ/μός Καλ. Εισφ. 2.500			
330301 Λ » » 2.500			
330302 Χ » » 2.500			
330303 Ψ » » 2.500			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			10.000
4006 Εταιρικό Κεφάλαιο	10.000		
400600 Εταιρική Μερίδα Κ 2.500			
400601 » » Λ 2.500			
400602 » » Χ 2.500			
400603 » » Ψ 2.500			
Σύσταση Ο.Ε. από συγχώνευση Ο.Ε			
2			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000	
3304 Οφειλόμενο Κεφάλαιο	10.000		
330400 Οφειλ. Κεφάλαιο Κ 2.500			
330401 » » Λ 2.500			
330402 » » Χ 2.500			
330403 » » Ψ 2.500			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			10.000
3303 Εταίροι Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου	10.000		
330300 Κ Λογ/μός Καλ. Εισφ. 2.500			
330301 Λ » » 2.500			
330302 Χ » » 2.500			
330303 Ψ » » 2.500			
Μεταφορά Λογ/σμών Κεφαλαίου			
ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ			

ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

3				
14	ΕΠΙΠΛΑ-ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣ.		300	
14XX	κατ' είδος	300		
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		6.000	
20XX	κατ' είδος	6.000		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		700	
3800	Ταμείο	700		
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			5.000
3304	Οφειλόμενο Κεφάλαιο	5.000		
330400	Οφειλ. Κεφάλαιο Κ	2.500		
330401	» » Λ	2.500		
50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ			2.000
5000	Προμηθευτές Εσωτερικού	200		
Ανάληψη περιουσιακών στοιχείων της Ο.Ε. "Κ και Λ" για την κάλυψη της εταιρικής της μερίδας.				
4				
11	ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤ.ΚΤΙΡΙΩΝ		3.000	
1100	Κτίρια-Ακίνητα	3.000		
30	ΠΕΛΑΤΕΣ		700	
3000	Πελάτες Εσωτερικού	700		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2.300	
3800	Ταμείο	2.300		
50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ			1.000
5000	Προμηθευτές Εσωτερικού	1.000		
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			5.000
3304	Οφειλόμενο Κεφάλαιο	5.000		
330402	Οφειλ. Κεφάλαιο Χ	2.500		
330403	» » Ψ	2.500		
Ανάληψη περιουσιακών στοιχείων της Ο.Ε. "Χ και Ψ" για την κάλυψη της εταιρικής Μερίδας.				

Πηγή: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΔΑΚΑΡΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ, ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ INTERBOOKS.

2.4. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΕΠΕ

Στην πράξη μπορούμε να συναντήσουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις συγχωνεύσεων επιχειρήσεων διάφορων νομικών τύπων σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης:

- 1) Συγχώνευση δύο ή περισσότερων ατομικών επιχειρήσεων σε ΕΠΕ.
- 2) Συγχώνευση δύο ή περισσότερων προσωπικών εταιριών (ΟΕ ή ΕΕ) σε ΕΠΕ.
- 3) Συγχώνευση μιας ή περισσότερων ατομικών επιχειρήσεων και μιας ή περισσότερων προσωπικών εταιριών σε ΕΠΕ.
- 4) Συγχώνευση μιας ή περισσότερων εταιριών περιορισμένης ευθύνης και ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας σε ΕΠΕ.
- 5) Συγχώνευση δύο ή περισσότερων εταιριών περιορισμένης ευθύνης είτε με σύσταση νέας ΕΠΕ, είτε με απορρόφηση από μια ΕΠΕ άλλης ή άλλων εταιριών περιορισμένης ευθύνης.

Η τελευταία αυτή περίπτωση που αναφέρεται στη συγχώνευση αποκλειστικά εταιριών περιορισμένης ευθύνης, είναι η μόνη που ρυθμίζεται από το νόμο 3190/55 άρθρο 54-55. Για όλες τις άλλες περιπτώσεις συγχωνεύσεις επιχειρήσεων σε ΕΠΕ ο Ν 3190/55 σιωπά. Όμως το Ν.Δ 1297/72 και ο Ν2166/93 που παρέχουν φορολογικά κίνητρα για την συγχώνευση των επιχειρήσεων σε ΕΠΕ και ΑΕ τις περιλαμβάνουν ρητά στις διατάξεις τους. Έτσι καθιερώθηκε να ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 54-55 του Ν3190/55 τόσο για την περίπτωση συγχωνεύσεως αποκλειστικά ΕΠΕ (γνήσια συγχώνευση), όσο και όλες τις άλλες περιπτώσεις συγχωνεύσεων επιχειρήσεων σε ΕΠΕ (καταχρηστική ή μη γνήσια συγχώνευση) (για τις έννοιες αυτές βλ. Κεφάλαιο 2.2)

2.4.1. Διατάξεις σχετικές με την συγχώνευση των Ε.Π.Ε.

Δύο ή περισσότερες εταιρίες περιορισμένης ευθύνης μπορούν να συγχωνευτούν σε ΕΠΕ με τους εξής τρόπους:

- Α)** Με σύσταση νέας εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.
- Β)** Με απορρόφηση από μία ΕΠΕ άλλης ή άλλων εταιριών περιορισμένης ευθύνης.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τα άρθρα 54 και 55 του Ν.3190/55 ορίζουν τη διαδικασία και τους όρους συγχωνεύσεως εταιριών περιορισμένης ευθύνης σε ΕΠΕ κατά τους άνω δύο τρόπους. (Μιλτιάδης Λεοντάρης).

2.4.2. Προϋποθέσεις και διαδικασίες γνήσιας συγχώνευσης Ε.Π.Ε.

1. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΕΠΕ

Υποστηρίζεται ότι η περιουσία της εταιρίας ή των εταιριών που συγχωνεύονται και για το λόγο αυτό εισφέρονται στην απορροφώσα ή τη νεοϊδρυθείσα εταιρία θα πρέπει να αποτιμάται με βάση τις διατάξεις για την εισφορά σε είδος (επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν 2190/20).

2. ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΠΕ (άρθρο 54 παρ 1 Ν.3190/1955)

Προϋπόθεση της συγχώνευσης αποτελεί η λήψη απόφασης περί συγχώνευσης από τη συνέλευση των εταιριών όλων των συγχωνευόμενων εταιριών.

Οι αποφάσεις των συνελεύσεων συγχωνευόμενων εταιριών, πρέπει να περιλαμβάνουν ως θέμα την έγκριση των όρων του σχεδίου σύμβασης της συγχώνευσης. Για τον λόγο αυτό στην πράξη συνήθως ενσωματώνεται ολόκληρο το κείμενο του σχεδίου της σύμβασης συγχώνευσης στο πρότυπο της συνέλευσης των εταιριών όλων των συγχωνευμένων εταιριών.

Αν η συγχώνευση γίνεται με την ίδρυση νέας εταιρίας τότε οι αποφάσεις των συνελεύσεων των συγχωνευόμενων εταιριών θα πρέπει να συμπεριλάβουν ως θέμα και την έγκριση των όρων του σχεδίου του καταστατικού της νεοϊδρυόμενης εταιρίας. Με τις αποφάσεις των συνελεύσεων των συγχωνευόμενων εταιριών θα πρέπει επίσης να καθορίζεται η όλη διαδικασία της συγχώνευσης και κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με αυτή (πχ ακριβής αναφορά στις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση, περιουσιακά στοιχεία κάθε μιας από αυτές που εισφέρονται στην εταιρία που απομένει μετά τη συγχώνευση, νεοϊδρυόμενη ή απορροφώσα στους ουσιώδεις τουλάχιστον όρους της σύμβασης συγχώνευσης κλπ). Στις αποφάσεις των συνελεύσεων των συγχωνευόμενων εταιριών θα πρέπει να περιλαμβάνεται και παροχή εξουσιοδότησης προς τους διαχειριστές να ενεργήσουν κάθε πράξη αναγκαία για τη συγχώνευση.

3. ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΑΠΟΡΡΟΦΩΣΑΣ ΕΠΕ

Αν η συγχώνευση διενεργείται με απορρόφηση μιας ή περισσότερων εταιριών από άλλη εταιρία, τότε η απορροφώσα εταιρία θα πρέπει να συμπεριλάβει στην απόφαση της συνέλευσης των εταιριών της ως θέμα την αύξηση εταιρικού κεφαλαίου αυτής κατά το ποσό ίσο προς το καθαρό ενεργητικό της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιριών. Αν η συγχώνευση διενεργείται με απορρόφηση μπορεί να μην υφίσταται ανάγκη αύξησης κεφαλαίου της απορροφώσας αλλά μειωμένης αυτού, εφόσον η αξία της περιουσίας της απορροφώμενης εταιρίας που εισφέρεται στη συγχώνευση είναι μικρότερη από το κεφάλαιο αυτής. Επίσης, υποστηρίζεται ότι απόφαση των συνελεύσεων των απορροφώμενων εταιριών θα πρέπει να περιλάβει ως θέμα και την έγκριση της συμμετοχής των εταιριών των απορροφώμενων εταιριών στο εταιρικό κεφάλαιο της απορροφώσας.

4. ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 εδ ε' Ν.3190/1955).

Η λήψη απόφασης για τη συγχώνευση της ΕΠΕ ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της συνέλευσης των εταίρων αυτής.

5. ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ $\frac{3}{4}$ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΕΠΕ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΝΤΑΙ ΤΑ $\frac{3}{4}$ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Ή ΟΜΟΦΩΝΙΑ (άρθρο 54 παρ. 1 και άρθρο 38 παρ. 1 και 3 Ν. 3190/1955).

Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων υπέρ της συγχώνευσης θα πρέπει να λαμβάνεται αυξημένη πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου.

6. ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΠΕ.

Κατά τη διαδικασία της συγχώνευσης θα πρέπει να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των εταίρων. Η αρχή αυτή θα πρέπει κατ' αρχήν να τηρείται κατά τη λήψη της απόφασης της συνέλευσης των εταίρων κάθε εταιρίας για τη συγχώνευση και ακολούθως θα πρέπει να τηρείται κατά τη διαμόρφωση των σχέσεων των εταίρων στην απορροφώσα ή στη νεοϊδρυόμενη εταιρία. Επομένως η αρχή της ίσης μεταχείρισης θα αφορά τη σχέση κάθε εταίρου με τους συνεταίρους του στο πλαίσιο κάθε μιας από τις συγχωνευόμενες εταιρίες κατ' αρχήν και στη συνέχεια τη σχέση όλων των εταίρων όλων των εταιριών που συγχωνεύτηκαν πλέον σε μία εταιρία (Αλέξανδρος Σπυρίδωνος ΔΝ LLMLSE Δίκαιο ΙΚΕ κ ΕΠΕ ερμηνεία κατ' άρθρο Νομοθεσία-Νομολογία-Πίνακες-υποδείγματα εθνική βιβλιοθήκη).

7. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΕΠΕ

Ι. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Α' ΦΑΣΗΣ ΠΕΡΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΕΠΕ

ΑΡΙΘΜΟΣ.....

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ «.....» ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»

ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ «.....» ΤΗΣ (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ)

Σήμερα τηνημέρακαι ώραπρωινή, συνήλθαν σε συνεδρίαση στην έδρα της εταιρείας, στ....., οδός..... αρ....., οι εταίροι της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία

«.....**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»** και τον διακριτικό τίτλο

«.....» , και ειδικότερα οι εξής εταίροι:

1....., κάτοικος
....., οδός

αρ....., αυτοπροσώπως, με μία εταιρική μερίδα και με
.....(.....) εταιρικά μερίδια.

2....., κάτοικος
....., οδός

.....αρ....., αυτοπροσώπως, με μία
εταιρική μερίδα και με(.....)εταιρικά μερίδια.

Διαπιστώθηκε ότι οι εταίροι που παρευρίσκονται στη συνέλευση αποτελούν το σύνολο των εταίρων της εταιρείας και εκπροσωπούν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο και δεν αντιλέγει κανείς από αυτούς στην πραγματοποίηση της συνέλευσης και στη λήψη αποφάσεων. Κατόπιν αυτού, η παρούσα Συνέλευση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 παρ 4 Ν 3190/1955, νομίμως συνέρχεται, συγκροτείται και αποφασίζει επί οποιουδήποτε θέματος παρότι δεν δημοσιεύθηκε πρόσκληση για αυτήν, αφού παρίσταται το σύνολο των εταίρων που εκπροσωπεί το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου. Ακολούθως η Συνέλευση εξέλεξε ομόφωνα ως Πρόεδρο αυτής τον εταίροκαι ως Γραμματέα αυτής τον

Στη συνέχεια η Συνέλευση, μετά από πρόταση του εταίρου

....., αποφάσισε ομόφωνα με τη θετική ψήφο όλων των εταίρων που εκπροσωπούν το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου, τη συζήτηση και λήψη απόφασης επί των κατωτέρω θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, όπως αυτά διαμορφώθηκαν από τους ίδιους τους παρευρισκόμενους εταίρους της εταιρείας, ως εξής
ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ ΈΓΚΡΙΣΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «.....» ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡ 54-55 Ν.3190/1955

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΕΓΚΡΙΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ.

Κατόπιν αυτού η συνέλευση προχωρεί σε συζήτηση επί των ανωτέρω θεμάτων:

Επί του Πρώτου θέματος: Μετά από συζήτηση, και με τη θετική ψήφο όλων των εταίρων της εταιρείας, οι οποίοι εκπροσωπούν το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου και οι οποίοι εξακολούθησαν να είναι παρόντες και κατά την ψηφοφορία και χωρίς να προβληθεί καμία αντίρρηση ή ένσταση, αποφασίσθηκε και εγκρίθηκε η συγχώνευση της εταιρείας με την εταιρεία «.....ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» με σύσταση νέας ΕΠΕ κατ' αρ. 54-55 Ν.3190/1955.

Επί του δεύτερου θέματος: Μετά από συζήτηση και με τη θετική ψήφο όλων των εταίρων της εταιρείας, οι οποίοι εκπροσωπούν το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου και οι οποίοι εξακολουθούν να είναι παρόντες και κατά την ψηφοφορία και χωρίς να προβληθεί καμία αντίρρηση ή ένσταση, αποφασίσθηκε, εγκρίθηκε και ορίσθηκε ως ισολογισμός μετασχηματισμού ο ισολογισμός της[ημερομηνία ισολογισμού]. Στη συνέχεια, επειδή δεν υπήρχε άλλο θέμα προς συζήτηση, διαβάστηκε όλο το παρόν πρακτικό, επικυρώθηκε ομόφωνα στο σύνολό του και λύθηκε η συνεδρίαση, υπογράφεται δε ως εξής

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

ii. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ Β'ΦΑΣΗΣ ΠΕΡΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΕΠΕ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ.....

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ «.....ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΤΙΤΛΟ «.....» ΤΗΣ (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ).

Σήμερα την....., ημέρα και ώραπρωινή, συνήλθαν σε συνεδρίαση στην έδρα της εταιρείας και στα γραφεία της εταιρείας, στ....., οδός.....

αρ....., οι εταίροι της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία «.....ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» και τον διακριτικό τίτλο «.....» και ειδικότερα οι εξής εταίροι

1......, κάτοικος, οδός..... Αρ....., αυτοπροσώπως με μια εταιρική μερίδα και με(.....)εταιρικά μερίδια.

2......, κάτοικος....., οδός..... αρ....., αυτοπροσώπως με μια εταιρική μερίδα και με(.....) εταιρικά μερίδια.

Διατυπώθηκε ότι οι εταίροι που παρευρίσκονται στη Συνέλευση αποτελούν το σύνολο των εταίρων της εταιρείας και εκπροσωπούν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο και δεν αντιλέγει κανείς από αυτούς στην πραγματοποίηση της

Συνέλευσης και στη λήψη αποφάσεων. Κατόπιν αυτού, η παρούσα Συνέλευση, σύμφωνα με τη διάταξη του αρ 10 παρ 4 Ν 3190/1955 νομίμως συνέρχεται, συγκροτείται και αποφασίζει επί οποιουδήποτε θέματος παρότι δεν δημοσιεύθηκε πρόσκληση για αυτήν, αφού παρίσταται το σύνολο των εταίρων που εκπροσωπεί το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου.

Ακολούθως, η Συνέλευση εξέλεξε ομόφωνα ως Πρόεδρο αυτής τον εταίρο και ως Γραμματέα αυτής τον.....

Στη συνέχεια η Συνέλευση, μετά από πρόταση του εταίρου.....
....., αποφάσισε ομόφωνα με τη θετική ψήφο όλων των εταίρων που εκπροσωπούν το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου τη συζήτηση και λήψης απόφασης επί των κατωτέρω θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, όπως αυτά διαμορφώθηκαν από τους ίδιους τους παρευρισκόμενους εταίρους της εταιρείας, ως εξής:

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ: ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «.....ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.

7. Δημοσιότητα περίληψης της απόφασης της συνέλευσης των συγχωνευόμενων Ε.Π.Ε (άρθρο 54 παρ.2 Ν.3190/1955).

- i. Σκοπός της διάταξης είναι η προστασία των εταιρικών δανειστών οι οποίοι μπορεί να θίγονται από τη συγχώνευση. Καταρχήν οι εταιρικοί δανειστές δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι θίγονται εφόσον η εταιρία της οποίας είναι αυτοί δανειστές συγχωνεύεται με άλλη εταιρία με αποτέλεσμα να ενισχύεται κατ' αρχήν η οικονομική και η επιχειρηματική βάση και υπόσταση
- ii. Απαιτούμενες δημοσιεύσεις

Μετά τη λήψη των αποφάσεων των συνελεύσεων των εταίρων καθεμίας από τις συγχωνευόμενες εταιρίες για τη συγχώνευση, περιλήψεις όλων θα πρέπει να δημοσιεύεται κατ' αρ. 54 παρ. 2 Ν.3190/1955 ως εξής:

A) Μια φορά στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε και Γ.Ε.ΜΗ της εφημερίδας της Κυβέρνησης.

B) Δύο φορές σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα, η οποία θα πρέπει να εκδίδεται στην έδρα των συγχωνευόμενων εταιριών. Ο νόμος δε θέτει χρονικό περιορισμό για την πραγματοποίηση των δημοσιεύσεων, πλην όμως υποστηρίζεται ότι αυτές θα πρέπει να γίνουν σε εύλογο χρόνο από την λήψη των σχετικών αποφάσεων των συνελεύσεων όλων των συγχωνευόμενων εταιριών.

- iii. Επιμέλεια διαχειριστών ή και εταίρων ΕΠΕ. Την επιμέλεια για την τέλεση των ανωτέρω δημοσιεύσεων έχουν οι διαχειριστές κατά ρητή νομοθετική επιταγή του αρ. 54 παρ. 2 Ν.3190/1955. Συνεπώς οι διαχειριστές αμέσως μόλις ληφθεί η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων της εταιρίας τους σχετικά με τη συγχώνευση, θα πρέπει να ξεκινήσουν να μεριμνούν για τη διενέργεια των ανωτέρω δημοσιεύσεων.
- iv. Περιεχόμενο περίληψης

Κριτήριο για το περιεχόμενο της περίληψης θα πρέπει να είναι το συμφέρον των εταιρικών δανειστών, αφού ο σκοπός της ίδιας της διάταξης για τη δημοσίευση περίληψης είναι η προστασία των συμφερόντων των εταιρικών δανειστών. Κατά τα λοιπά στην περίληψη θα πρέπει να αναφέρονται και όλα εκείνα τα βασικά και κρίσιμα στοιχεία της συγχώνευσης από τα οποία θα καταστεί δυνατό στους εταιρικούς δανειστές να σχηματίσουν αντικειμενική και πλήρη άποψη σχετικά με την συγχώνευση και τα αποτελέσματα αυτής (π.χ τρόπος τέλεσης και μορφή συγχώνευσης, ύψος εταιρικού κεφαλαίου της απορροφώσας ή της νεοϊδρυόμενης εταιρίας κλπ).

v. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΕΠΕ ΓΙΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Των αποφάσεων των Συνελεύσεων των εταίρων περί συγχώνευσης των εταιριών «.....ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» ΚΑΙ «.....ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 54 του Ν. 3190/1955 η εταιρία «.....ΕΠΕ», με έδρα στον Δήμο, οδός..... αρ..... και η εταιρία «.....ΕΠΕ», με έδρα στον Δήμο..... Οδός..... Αρ....., αποφάσισαν τη συγχώνευση τους και την σύσταση νέας ΕΠΕ και ειδικότερα οι συνελεύσεις τους έλαβαν τις κάτωθι αποφάσεις, ήτοι η της μεν πρώτης την[ημερομηνία] της δε δεύτερης την [ημερομηνία]..., κατά τις οποίες αποφασίσθηκε η συγχώνευση των δύο εταιριών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 54 και 55 του Ν. 3190/1955, με σύσταση νέας Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία «.....ΕΠΕ» και τον διακριτικό τίτλο «.....» και με έδρα στο Δήμο....., οδός, αρ.

Το κεφάλαιο της νέας εταιρίας θα ανέρχεται στο ποσό των..... ευρώ, διαιρούμενο σε των εταιρικά μερίδια ονομαστικής αξίας

των ευρώ εκάστου.

Το ανωτέρω κεφάλαιο θα προέρχεται λόγω της συγχώνευσης από το άθροισμα των καθαρών τους θέσεων των δύο συγχωνευόμενων εταιριών, όπως προσδιορίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/1920 και ανέρχονται της πρώτης σε των ευρώ και της δεύτερης σε των Ευρώ. Τα εταιρικά μερίδια της νέας εταιρίας, θα αναληφθούν από τους εταίρους των συγχωνευόμενων εταιριών κατά την αναλογία συμμετοχής εκάστου στο εταιρικό κεφάλαιο της εταιρίας που συμμετέχει.

Για τις εταιρίες

«..... ΕΠΕ»

και

«..... ΕΠΕ»

8. Σύμβαση συγχώνευσης ΕΠΕ (άρθρο 55 παρ 1 Ν 3190/1955)

- i. Συμβολαιογραφική πράξη συγχώνευσης ΕΠΕ.

Με ρητή νομοθετική επιταγή του αρ 55 παρ 1 Ν 3190/1955 η σύμβαση συγχώνευσης καταρτίζεται υποχρεωτικά με συμβολαιογραφικό έγγραφο, η μη τήρηση αυτού συνεπάγεται την ακυρότητα της σύμβασης κατ' αρ 159 παρ 1 Α.Κ.

- ii. Περιεχόμενο πράξης συγχώνευσης ΕΠΕ.

Στο συμβολαιογραφικό έγγραφο της σύμβασης συγχώνευσης θα πρέπει να περιλαμβάνονται κατά τον Ν 2190/1955 ουσιώδη στοιχεία αυτής σύμφωνα με τη διάταξη του αρ 55 παρ 1 Ν3190/1955. Κατ' αρχήν θα πρέπει να περιέχονται τα ουσιώδη στοιχεία τα σχετικά με τη συγχώνευση αλλά και εκείνα τα στοιχεία που αποτελούν το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού κάθε ΕΠΕ.

9. α) Θα πρέπει να αναφέρεται το ιστορικό των συγχωνευόμενων εταιριών από τη σύσταση αυτών μέχρι και τη λήψη της απόφασης της Συνέλευσης των εταιριών για τη συγχώνευση⁽¹⁶⁾.

β) Θα πρέπει να γίνεται αναφορά στις αποφάσεις των Συνελεύσεων των εταίρων όλων των συγχωνευόμενων εταιριών και είτε να ενσωματώνονται στο συμβόλαιο οι αποφάσεις αυτές στο σύνολό τους είτε να παρατίθεται λεπτομερής περίληψη αυτών με όλα τα βασικά τους στοιχεία.

⁽¹⁶⁾ Συγκεκριμένα θα πρέπει να προσάγονται στον συμβολαιογράφο και να μνημονεύονται στη σύμβαση συγχώνευσης καθώς και να επισυνάπτονται σ' αυτήν σε νομίμως επικυρωμένα αντίγραφα η πράξη ίδρυσης και όλες οι τροποποιήσεις καταστατικού μαζί με τους αριθμούς ΦΕΚ (Τεύχος ΑΕ-ΕΠΕ, Γ.Ε.Μ.Η) στα οποία αυτές δημοσιεύτηκαν καθώς και το τελευταίο ισχύουν πριν τη συγχώνευση κωδικοποιημένο καταστατικό κάθε μιας από τις συγχωνευμένες εταιρίες.

γ) Θα πρέπει να γίνεται ρητή μνεία της τήρησης όλων των διατυπώσεων της διαδικασίας του αρ. 54 παρ. 2 και 3Ν. 3190/1995 περί αντιρρήσεων των δανειστών

δ) Πρέπει να ενσωματώνεται στη σύμβαση συγχώνευσης η έκθεση αποτίμησης της περιουσίας των συγχωνευόμενων εταιριών.

ε) Ρητή αναφορά θα πρέπει να γίνεται στον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που λαμβάνει κάθε εταίρος των συγχωνευόμενων μετά τη συγχώνευση στην απορροφώσα ή στη νεοϊδρυόμενη εταιρία και στην αξία αυτών.

στ) Για λόγους πρακτικούς και προς τον σκοπό της εξυπηρέτησης της βεβαιότητας και της ασφάλειας δικαίου συνίσταται στη σύμβαση συγχώνευσης να συμπεριλαμβάνεται και ολόκληρο το κείμενο του καταστατικού της ΕΠΕ η οποία θα απομείνει μετά τη συγχώνευση ήτοι της απορροφώσας ή της νεοϊδρυόμενης ΕΠΕ όπως αυτό στο καταστατικό διαμορφώνεται μετά από τη συγχώνευση.

ζ) Η αναφορά και περιγραφή καθενός από τα επιμέρους περιουσιακά στοιχεία καθεμίας από τις συγχωνευόμενες εταιρίες στο κείμενο της σύμβασης συγχώνευσης αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν στις συγκεκριμένες εταιρίες ενώ έχει ως πρόσθετη νομική συνέπεια ότι δημιουργείται ευθύνη της συγχωνευόμενης εταιρίας σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία.

iii. Συμβαλλόμενοι στη σύμβαση συγχώνευσης ΕΠΕ

Συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση συγχώνευσης θα είναι όλες οι συγχωνευόμενες εταιρίες, οι οποίες μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της συγχώνευσης εξακολουθούν να διατηρούν την αυτοτέλεια τους ως νομικά πρόσωπα. Επομένως, κατά τη σύμβαση συγχώνευσης η καθεμία από τις συγχωνευόμενες ΕΠΕ θα πρέπει να εμφανίζει ενώπιον του συμβολαιογράφου όλα τα νομιμοποιητικά έγγραφα αυτής και να εκπροσωπείται νόμιμα, είτε από τον διαχειριστή ή τους διαχειριστές της, είτε από άλλο πρόσωπο, το οποίο θα έχει ρητά εξουσιοδοτηθεί σχετικά με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων.

10. Δημοσιότητα σύμβασης συγχώνευσης ΕΠΕ και κρίσιμος χρόνος ολοκλήρωσης συγχώνευσης (άρθρο 55 παρ. 2 Ν. 3190/1995 και άρθρο 15 παρ. 1 εδ. δ').

Η νέα εταιρία που ιδρύεται προερχόμενη από συγχώνευση μετά την 442011 καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ. Η αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ προβαίνει στην καταχώρηση της εταιρίας στο ΓΕΜΗ και αποστέλλει σχετική ανακοίνωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ (ΤΑΕ-ΕΠΕ και ΓΕΜΗ).

Ως κρίσιμος χρόνος από τον οποίο και μετά η συγχώνευση θα θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί και ότι αναπτύσσει όλα τα έννομα αποτελέσματα της θα θεωρείται

εκείνος της καταχώρησης στο ΓΕΜΗ, ακόμη κι αν δεν έχει ακόμα συντελεσθεί ή διαγραφεί κάποιος από τις απορροφώμενες εταιρίες.

11. Έννομες συνέπειες συγχώνευσης ΕΠΕ (άρθρο 55 παρ. 2 Ν. 3190/1955)

- Βασική έννομη συνέπεια της συγχώνευσης είναι η ίδρυση νέας εταιρίας, στην περίπτωση που διενεργείται αυτό το είδος συγχώνευσης που αντιδιαστέλλεται προς τη συγχώνευση με απορρόφηση. Στη συγχώνευση με απορρόφηση είναι προφανές πως δεν ιδρύεται νέα εταιρία.
- Ταυτόχρονη έννομη συνέπεια της συγχώνευσης είναι αυτή της περάτωσης της νομικής προσωπικότητας των συγχωνευόμενων εταιριών την εξής διάκριση. Αν πρόκειται για συγχώνευση με απορρόφηση περατώνεται η νομική προσωπικότητα όλων των απορροφώμενων εταιριών και παραμένει μόνο η νομική προσωπικότητα της απορροφώσας, η οποία συνεχίζεται. Αν όμως πρόκειται για συγχώνευση με ίδρυση νέας εταιρίας περατώνεται η νομική προσωπικότητα όλων των συγχωνευόμενων εταιριών και ιδρύεται η νομική προσωπικότητα της νέας ΕΠΕ.
- Μεταγραφή ακινήτων των συγχωνευόμενων ΕΠΕ.

Εφόσον μέσα από τη διαδικασία της συγχώνευσης επέρχεται μεταβίβαση ακινήτου η σύμβαση συγχώνευσης θα πρέπει να μεταγράφεται στο υποθηκοφυλακείο του τόπου στο οποίο βρίσκεται το ακίνητο. Μεταβίβαση με τη συγχώνευση θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υφίσταται όταν ένα ακίνητο ανήκει σε μία από τις απορροφημένες εταιρίες οπότε αυτό περιέρχεται στην απορροφώσα καθώς και όταν ένα ακίνητο ανήκει στις συγχωνευόμενες εταιρίες με ίδρυση νέας ΕΠΕ, οπότε αυτό περιέρχεται στη νέα εταιρία. Αντίθετα δεν θα θεωρηθεί ότι επέρχεται μεταβίβαση με τη συγχώνευση αν ένα ακίνητο ανήκει πριν από τη συγχώνευση στην απορροφώσα εταιρία, αφού και με τη συγχώνευση εξακολουθεί να παραμένει σε αυτή.

- Επωνυμία - Μεταγραφή μεταβολών επωνυμίας ΕΠΕ.

Η απορροφώσα ή η νεοϊδρυόμενη εταιρία δικαιούνται να χρησιμοποιήσουν οποιαδήποτε επωνυμία επιθυμούν. Είτε μπορεί να διατηρηθεί η επωνυμία της απορροφώσας είτε να υιοθετηθεί μια εντελώς νέα επωνυμία, είτε να χρησιμοποιηθεί μια από τις επωνυμίες των απορροφημένων ή συγχωνευόμενων εταιριών είτε μια σύνθετη όλων ή κάποιων από τις ανωτέρω.

Σήμα

Η νεοϊδρυόμενη εταιρία υπεισέρχεται στο δικαίωμα των απορροφημένων ή των συγχωνευμένων εταιριών επί όλων των σημάτων και λοιπών διακριτικών γνωρισμάτων αυτών. Η μεταβίβαση σήματος έχει ισχύ έναντι τρίτων μόνο με την καταχώρηση αυτής στο βιβλίο σημάτων και άρα και στην περίπτωση συγχώνευσης αν θεωρηθεί ότι πρόκειται για μεταβίβαση θα πρέπει αυτή να σημειωθεί στο βιβλίο των σημάτων.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ-ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΕΠΕ

Οι εταίροι των συγχωνευόμενων εταιριών με τη συγχώνευση χάνουν την εταιρική τους ιδιότητα και αποκτούν την εταιρική ιδιότητα εταίρων της απορροφώσας ή νεοϊδρυόμενης εταιρίας. Τα εταιρικά μερίδια των εταιριών των συγχωνευόμενων εταιριών αντικαθίστανται από τα αντίστοιχα σε αριθμό και αξία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης συγχώνευσης εταιρικά μερίδια της απορροφώσας ή νεοϊδρυθείσας εταιρίας. Από τη διαδικασία της συγχώνευσης μπορεί κάποιος ή κάποιιοι από τους εταίρους να αναλάβουν στην απορροφώσα ή στη νεοϊδρυόμενη εταιρία λιγότερα εταιρικά μερίδια σε σχέση με αυτά που θα έπρεπε να λάβουν με βάση την αναλογία τους στην απορροφωμένη ή στις συγχωνευμένες εταιρίες με ταυτόχρονη αποζημίωση αυτών για τα εταιρικά μερίδια που δικαιούνται να λάβουν και δεν έλαβαν.

• Νέοι εταίροι ΕΠΕ

Νέοι εταίροι μπορούν να μετάσχουν στην εταιρία που θα απομείνει με τη συγχώνευση, είτε αυτή είναι η απορροφώσα είτε η νεοϊδρυόμενη. Η είσοδος των νέων εταίρων θα διέπεται από τις σχετικές διατάξεις του Ν. 3190/1955. Αν πρόκειται για περίπτωση συγχώνευσης με απορρόφηση θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις για την αύξηση του κεφαλαίου της απορροφώσας ήτοι το αρ 40 Ν3190/1955 και οι σχετικές διατάξεις του καταστατικού της, αφού τα έννομα αποτελέσματα της συγχώνευσης επέρχονται με την καταχώρηση της συγχώνευσης στο Γ.Ε.Μ.Η (αρ 15 παρ.1 έκδοση δ' Ν. 3419/2005) η απόφαση για την αύξηση θα λαμβάνεται από τους εταίρους της απορροφώσας εταιρίας με την πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του όλου αριθμού των εταίρων της απορροφώσας που θα εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου της απορροφώσας πριν από τη συγχώνευση κατ. Αρ 40 παράγραφος 1 σε συνδυασμό προς το αρ 98 παρ 1 Ν 3190/1955.

Αν πρόκειται για περίπτωση συγχώνευσης με ίδρυση νέας ΕΠΕ, τότε ο νέος εταίρος μπορεί να είναι συνιδρυτής της νέας εταιρίας μετέχοντας κατά ένα μέρος στο εταιρικό κεφάλαιο αυτής από την ίδρυση της κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων για την ίδρυση ΕΠΕ ενώ το υπόλοιπο μέρος του κεφαλαίου θα καλύπτεται από τις συγχωνευόμενες εταιρίες. Ομοίως και εδώ είναι αδύνατη η συμμετοχή του νέου εταίρου μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης οπότε θα πρόκειται πλέον για μια συνήθη αύξηση κεφαλαίου της νεοϊδρυθείσας εταιρίας. Αν η συμμετοχή του νέου εταίρου λαμβάνει χώρα ταυτόχρονα με τη συγχώνευση σκόπιμο είναι οι συνελεύσεις των εταίρων των συγχωνεύσεων εταιριών στις νεώτερες περιπτώσεις να

συμπεριλαμβάνουν στην απόφαση για τη συγχώνευση και μια διάταξη με την οποία να εγκρίνουν ρητώς τη συμμετοχή και νέου εταίρου στην απορροφώσα ή στη νεοϊδρυόμενη εταιρία.

- Ευθύνη έναντι δανειστών ΕΠΕ

Μετά τη συγχώνευση η απορροφώσα ή η νεοϊδρυόμενη εταιρία ευθύνεται αποκλειστικά και απεριόριστα έναντι των επιμέρους εταιρικών δανειστών καθεμιάς από τις απορροφώμενες ή συγχωνευμένες εταιρίες για όλα τα εταιρικά χρέη αυτών των εταιριών που είχαν γεννηθεί έναντι αυτών πριν από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

- Αξιώσεις μεταξύ συγχωνευόμενων ΕΠΕ

Αν υφίστανται εκκρεμείς αξιώσεις μεταξύ συγχωνευόμενων εταιριών ή μεταξύ απορροφώσας και μιας από τις απορροφώμενες ή μεταξύ περισσότερων απορροφώμενων εταιριών τότε μετά τη συγχώνευση επέρχεται απόσβεση αυτών, αφού επέρχεται σύγχυση των ιδιοτήτων του δανειστή και του οφειλέτη στο ίδιο πρόσωπο κατ' αρ 453 εδ. α' ΑΚ.

- Δικαίωμα εξόδου εταίρων μειοψηφίας ΕΠΕ

Ο εταίρος ή οι εταίροι μειοψηφούν θα μπορούσαν να έχουν δικαίωμα εξόδου από την εταιρία εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της διάταξης του αρ 33 παρ 2Ν 3190/1955 κυρίως εφόσον η συγχώνευση της εταιρίας μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά σπουδαίο λόγο για το συγκεκριμένο εταίρο, ο οποίος δικαιολογεί την έξοδο του συγκεκριμένου εταίρου υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες και εφόσον τηρηθεί η οριζόμενη διαδικασία.

12. ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΕΠΕ ΚΑΙ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

i. Διάκριση Ακυρότητας

Θα πρέπει να διακρίνονται οι κατωτέρω 4 ακυρότητες:

α) Η ακυρότητα της απόφασης της συνέλευσης των εταίρων καθεμιάς από τις συγχωνευόμενες εταιρίες με την οποία αποφασίσθηκε η συγχώνευση της συγκεκριμένης εταιρίας.

β) Η ακυρότητα της σύμβασης συγχώνευσης μεταξύ των συγκεκριμένων εταιριών.

γ) Η ακυρότητα της νέας ΕΠΕ που ιδρύεται μέσα από τη διαδικασία της συγχώνευσης ή η ακυρότητα της απορροφώσας εταιρίας.

δ) Η ακυρότητα των τροποποιήσεων καταστατικού της απορροφώσας ΕΠΕ οι οποίες λαμβάνουν χώρο βάση της σύμβασης συγχωνεύσεων.

ii. Διάκριση ακυρότητας συγχώνευσης ΕΠΕ

Η ακυρότητα της συγχώνευσης θα μπορούσε να θεραπευθεί στην περίπτωση που το ελάττωμα είναι ιάσιμο ανάλογα με τη φύση του και με το σκοπό της διάταξης που παραβιάστηκε. Ενδεικτικά ίαση του ελαττώματος της συγχώνευσης θα μπορούσε να επέλθει αν είχε ταχθεί στην εταιρία από τη σχετική δικαστική απόφαση του αρ 54 παρ 3Ν 3190/1955 να παράσχει συγκεκριμένη επαρκή ασφάλεια σε δανειστή, πλην όμως η εταιρία δεν παρέσχε την ασφάλεια και προχώρησε σε σύναψη της σύμβασης της συγχώνευσης αλλά στη συνέχεια και μετά ολοκλήρωση όλων των διατυπώσεων δημοσιότητας της συγχώνευσης προχώρησε στην παροχή της ασφάλειας.

iii. Επανάληψη πράξη ή συμπλήρωσης στοιχείων

Αν το ελάττωμα στο οποίο οφείλεται η ακυρότητα της σύμβασης της συγχώνευσης δεν μπορεί να ιαθεί τότε ως μόνη δυνατότητα προβάλλει η επανάληψη της πράξης σχετικά με την οποία υφίσταται το ελάττωμα. Ενδεικτικά αν δεν ελήφθησαν οι αποφάσεις των συνελεύσεων των εταίρων των συγχωνευμένων εταιριών με την αυξημένη πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου κάθε εταιρίας, αν δεν δημοσιεύθηκε η περιλήψη των αποφάσεων των συνελεύσεων των εταιριών που επρόκειτο να συγχωνευτούν, αν δεν τηρήθηκε η δίμηνη προθεσμία από την δημοσίευση αυτή για την προβολή αντιρρήσεων των δανειστών ή αν δεν έχει προβληθεί η σύμβαση συγχώνευσης του τύπου του συμβολαιογραφικού εγγράφου τότε καθεμία από τις ανωτέρω πράξεις δεν μπορεί να θεραπευθεί αλλά θα πρέπει να επαναληφθεί. Επανάληψη όμως καθεμίας από της ανωτέρω πράξεις μεμονωμένες δεν θα μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για την αποκατάσταση του κύρους της σύμβασης της συγχώνευσης, εφόσον η πράξη αυτή αποτελεί προϋπόθεση για την τέλεση άλλων μεταγενέστερων πράξεων, οι οποίες δημιουργούν κατά το νόμο αλληλουχία αφού η μια στηρίζεται στην άλλη.

Άρα σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει να επαναλαμβάνεται το σύνολο των πράξεων, που αποτελεί μέρος μιας αλληλουχίας ώστε η μια να αποτελεί αντικειμενική λογική προϋπόθεση της άλλης. Ενδεικτικά αν δεν δημοσιεύτηκαν οι περιλήψεις των αποφάσεων των συνελεύσεων των εταίρων δεν αρκεί η εκ των υστέρων δημοσίευση αυτών αλλά θα πρέπει μετά τη δημοσίευση να παρέλθει το δίμηνο κι αν προβληθούν εμπρόθεσμες με βάση το νέο δίμηνο αντιρρήσεις να παρασχεθεί επαρκής ασφάλεια με ή χωρίς δικαστική απόφαση. Αν έχουν παραληφθεί ουσιώδη στοιχεία από τη σύμβαση της συγχώνευσης, αυτά θα μπορούν να συμπληρωθούν με μεταγενέστερη συμβολαιογραφική πράξη στην οποία θα πρέπει να συμβάλλονται όλες οι συγχωνευμένες εταιρίες νομικώς εκπροσωπούμενες και η οποία θα πρέπει να υπόκειται σε νέες διατυπώσεις δημοσιότητας.

Πηγή: (Αλέξανδρος Σπυρίδωνος DNLL MLSE Δίκαιο ΙΚΕ κ ΕΠΕ ερμηνεία κατ' άρθρο Νομολογία-πίνακες-υποδείγματα εθνική βιβλιοθήκη).

2.4.3. Δηλώσεις μεταβολών

Κάθε μία από τις συγχωνευμένες ή απορροφημένες ΕΠΕ οφείλει μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης και εντός 30 ημερών από την ημερομηνία αυτή να υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ δήλωση οριστικής παύσεως εργασιών (άρθρο 3621περγ Ν 2859/2000). Επίσης κάθε μία από αυτές υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ (για τα εισοδήματα της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης περιόδου, δήλωση εισοδήματος εντός 3 ½ μηνών από το κλείσιμο αυτής εφόσον τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας (άρθρο 6421 Ν 2238/94) διαφορετικά εντός των προθεσμιών του άρθρου 6221 του Ν 2238/94 όπως ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΑΕ

3.1. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΑΕ

Επιχειρήσεις παντός νομικού τύπου μεταξύ των οποίων και ΑΕ μπορούν να συγχωνευτούν σε ΑΕ. Στις καθημερινές συναλλαγές οι περιπτώσεις αυτές είναι πολύ συχνότερες από εκείνες της συγχώνευσης σε ΕΠΕ ή προσωπικές εταιρίες (ΟΕ ΚΑΙ ΕΕ).

ΓΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι συγχωνεύσεις επιχειρήσεων σε ΑΕ διακρίνονται σε εκείνες που προβλέπονται και ρυθμίζονται από διατάξεις του εμπορικού δικαίου ΚΝ 2190/20 και σε εκείνες που δεν προβλέπονται από το νόμο αυτό. Οι πρώτες καλούνται γνήσιες συγχωνεύσεις και οι δεύτερες μη γνήσιες ή καταχρηστικές. Η θεωρία και νομολογία επί μακρόν επέτρεψαν στη διάκριση αυτή αλλά η πράξη σιγά-σιγά οδήγησε στην αναγνώριση της καταχρηστικής συγχωνεύσεως ως ισότιμη προς τη γνήσια όσο αφορά τις επερχόμενες συνέπειες. Στη διαμόρφωση αυτής της κρίσεως συντέλεσαν και οι διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων (Ν.Δ 1297/72 Ν. 2166/93) οι οποίοι στις περιεχόμενες φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις για τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων περιλαμβάνουν όλες τις περιπτώσεις συγχωνεύσεως επιχειρήσεων σε ΑΕ ή ΕΠΕ.

- i. Η συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας μπορεί να γίνει βασικά με δύο τρόπους:

1. Είτε με τη δημιουργία νέας εταιρίας που περιβάλλεται το νομικό πρόσωπο της ΑΕ.
 2. Είτε με απορρόφηση από λειτουργούσα ΑΕ (απορροφώσα) άλλης ή άλλων επιχειρήσεων (απορροφούμενες). Με την απορρόφηση εξομοιώνεται και η εξαγορά μίας ή περισσότερων ΑΕ (εξαγοραζόμενες) από άλλη ΑΕ που καλείται εξαγοράζουσα (άρθρο 79 Κ.Ν 2190/20)
- ii. Συγχώνευση αποκλειστικά ανώνυμων εταιριών και συγχώνευση διάφορων νομικών τύπων επιχειρήσεων σε ΑΕ.
- A. Όταν συγχωνεύονται δύο ή περισσότερες ανώνυμες εταιρίες σε ΑΕ, είτε με σύσταση νέας ΑΕ, είτε με απορρόφηση. Στις περιπτώσεις αυτές καθώς και στην εξαγορά που εξομοιώνεται με την απορρόφηση εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 68-80 του Κ.Ν 2190/20 που προβλέπουν μια αρκετά αυστηρή και γραφειοκρατική διαδικασία.
 - B. Όταν μεταξύ των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων σε Α.Ε υπάρχουν και άλλου νομικού τύπου επιχειρήσεις (ατομικές, προσωπικές εταιρίες ΕΠΕ κλπ) οπότε δεν απαιτείται η αυστηρή και γραφειοκρατική διαδικασία των άρθρων 68-80 αλλά η συγχώνευση γίνεται με βάση το άρθρο 4 του Κ.Ν 2190/20 και ενδεχομένως με την παράλληλη συνδρομή των Ν.Δ 1297/72 και Ν2166/93.
- iii. Δυνατές περιπτώσεις συγχωνεύσεως επιχειρήσεων σε ΑΕ. Οι δυνατές περιπτώσεις συγχωνεύσεως επιχειρήσεων σε ΑΕ που μπορεί να εμφανιστούν στην πράξη είναι:
1. Συγχώνευση δύο ή περισσότερων ανώνυμων εταιριών είτε με σύσταση νέας ΑΕ, είτε με απορρόφηση από λειτουργούσα ΑΕ άλλης ή άλλων ανώνυμων εταιριών. Να προστεθεί και η εξαγορά από λειτουργούσα ΑΕ άλλης ή άλλων ΑΕ.
 2. Συγχώνευση μιας ή περισσότερων ΑΕ με μια ή περισσότερες επιχειρήσεις άλλου νομικού τύπου (ατομικές, προσωπικές εταιρίες, ΕΠΕ κλπ). Και εδώ η συγχώνευση γίνεται είτε με σύσταση νέας ΑΕ είτε με απορρόφηση από λειτουργούσα ΑΕ των λοιπών επιχειρήσεων. Όμως σε όλες αυτές τις περιπτώσεις δεν χρειάζεται να εφαρμοσθεί η αυστηρή και γραφειοκρατική διαδικασία, που ορίζουν τα άρθρα 68-80 του Κ.Ν 2190/20 αλλά αρκεί η απλή διαδικασία του άρθρου 4 του ίδιου Νόμου. Η απλή αυτή διαδικασία είναι όμοια με τη διαδικασία που ακολουθείται στη μετατροπή ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας σε ΑΕ.
 3. Συγχώνευση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων (ατομικών, προσωπικών, ΕΠΕ) ανάμεσα στις οποίες δεν περιλαμβάνεται ανώνυμη εταιρία με σκοπό τη δημιουργία νέας Α.Ε. Εδώ δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί η απορρόφηση αφού δεν υπάρχει μεταξύ των συγχωνευόμενων ανώνυμη εταιρία για να απορροφήσει τις άλλες.

3.1.1. Βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν όλες τις συγχωνεύσεις

- 1) Οι απορροφούμενες μόνο εταιρίες στη συγχώνευση με απορρόφηση και όλες οι συγχωνευόμενες εταιρίες στη συγχώνευση με σύσταση νέας ΑΕ λύνονται (χωρίς όμως να ακολουθήσει το στάδιο της εκκαθάρισης) και παύουν να υπάρχουν ως νομικά πρόσωπα. Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού των λυόμενων εταιριών μεταβιβάζονται στην απορροφούσα (πρώτη περίπτωση) ή στη συστηνόμενη από τη συγχώνευση νέα Α.Ε (δεύτερη περίπτωση).
- 2) Η νέα εταιρία που θα προέλθει από τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων ανώνυμων εταιριών θα έχει μετοχικό κεφάλαιο ίσο με το σύνολο των καθαρών θέσεων των συγχωνευμένων εταιριών το οποίο θα παριστάνεται με ανάλογο αριθμό μετοχών. Τις μετοχές αυτές εκδίδει η νέα Α.Ε και διανέμει στους δικαιούχους μετόχους των συγχωνευθεισών εταιριών κατά την αναλογία που προβλέπει η σύμβαση συγχώνευσης. Στη συγχώνευση με απορρόφηση τα περιουσιακά στοιχεία των απορροφούμενων εταιριών μεταβιβάζονται στην απορροφούσα της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο αυξάνεται ανάλογα (κατά το ποσό της καθαρής θέσεως της ή των απορροφούμενων εταιριών). Για το ποσό αυτής της αύξησης του κεφαλαίου της η απορροφούσα εταιρία εκδίδει ανάλογο αριθμό νέων μετοχών που δίνει - κατά τα άνω - στους μετόχους των απορροφούμενων εταιριών. Να σημειωθεί ιδιαιτέρως ότι στην περίπτωση που η απορροφούσα κατέχει το 100% των μετοχών των απορροφούμενων εταιριών δεν επέρχεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας και άρα ούτε μετοχές εκδίδονται. Σε όλες τις περιπτώσεις οι μετοχές που κατέχουν οι μέτοχοι των λυόμενων (απορροφούμενων ή συγχωνευόμενων) εταιριών ακυρώνονται. Όπως λέχθηκε ευθύς ανωτέρω, στους μετόχους των συγχωνευμένων εταιριών δίδονται μετοχές της απορροφούσας ή της νέας Α.Ε. άρθρο 6822 του ΚΝ 2190/20 επιτρέπει όπως δοθεί σ' αυτούς και ένα ποσό μέχρι το 10% της ονομαστικής αξίας των μετοχών που διανέμονται στους μετόχους των συγχωνευμένων εταιριών. Στην εξαγορά όπου μια ή περισσότερες Α.Ε (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, μετά από λύση τους χωρίς εκκαθάριση σε άλλη Α.Ε (εξαγοράζουσα) το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού τους έναντι αποδόσεως στους μετόχους των εξαγοραζόμενων εταιριών του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους σε χρήμα, επίσης δεν έχουμε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εξαγοράζουσας, ούτε φυσικά έκδοση νέων μετοχών.
- 3) Η συγχώνευση ΑΕ είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας ΑΕ γίνεται πάντοτε με διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 68-77 του ΚΝ 2190/20. Αλλά αν η συγχώνευση γίνει μόνο με τις διατάξεις αυτές η τυχόν υπεραξία που θα προκύψει κατά την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων ή εξαγοραζόμενων εταιριών φορολογείται και επίσης οφείλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτου εφόσον μεταξύ των μεταβιβαζόμενων στοιχείων περιλαμβάνονται και τα ακίνητα.

Με τη συνδρομή όμως των διατάξεων του Ν.Δ 1297/72 ή του Ν 2166/93 αυτές οι επιβαρύνσεις αποφεύγονται. Έτσι όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που απαιτούν τα νομοθετήματα αυτά η συγχώνευση θα γίνει με βάση της διαδικασίας των άρθρων 68-77 του Κ.Ν 2190/20 αλλά θα υπάρξουν φοροαπαλλαγές και διευκολύνσεις που καθιστούν την πράξη της συγχωνεύσεως τελείως ανώδυνη οικονομικής απόψεως (Μιλτιάδης Κ. Λεοντάρη Οικονομολόγος).

3.2. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΔΥΟ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ (ΑΡΘΡΑ 68-77 Κ.Ν (κωδικοποιημένος νόμος) 2190/20).

3.2.1. Διαδικασία συγχώνευσης με απορρόφηση

Στις διατάξεις του άρθρου 68-77 ορίζεται η διαδικασία συγχωνεύσεως ανωνύμων εταιριών με απορρόφηση από άλλη Α.Ε. Η ίδια βασικά διαδικασία ακολουθείται και στις περιπτώσεις.

- i. Συγχώνευση Α.Ε με απορρόφηση από άλλη Α.Ε που κατέχει το σύνολο 100% των μετοχών τους (άρθρο 78).
- ii. Συγχώνευση Α.Ε με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρίας (άρθρο 80).
- iii. Εξαγορά μιας ή περισσότερων Α.Ε από άλλη Α.Ε (άρθρο 79).

Για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης πρέπει παράλληλα για κάθε εταιρία να ακολουθούν τα παρακάτω βήματα, τα οποία παρατίθενται με χρονολογική σειρά:

- 1) Απόφαση από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας, για την αποδοχή του γεγονότος της απορρόφησης με βάση Ν.1297/1972.

Η απόφαση αυτή μπορεί να ληφθεί με ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας σύνταξης του ισολογισμού μετασηματισμού της εταιρίας.

- 2) Σύνταξη ισολογισμού μετασηματισμού

Σαν ισολογισμός μετασηματισμού μπορεί να ληφθεί ο ισολογισμός της τελευταίας χρήσης.

- 3) Κατάρτιση και έγκριση από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας “Σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης” και επεξηγηματικής έκθεσης Σ.Σ.Σ.

Το Σ.Σ.Σ, πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνει πληροφορίες για την επωνυμία της έδρα και τον ΑΡ.Μ.Α.Ε των εταιριών που συγχωνεύονται, τις σχέσεις ανταλλαγής των μετοχών, τις διατυπώσεις παράδοσης των νέων μετοχών που θα εκδοθούν, την ημερομηνία από την οποία οι μετοχές που θα παραδοθούν συνεπάγονται συμμετοχή στα κέρδη της απορροφώσας, και την ημερομηνία από την οποία οι

πράξεις τις απορροφώμενης εταιρίας από λογιστική άποψη αφορούν την απορροφώσα εταιρία ΠΑΡ.2, ΑΡΘΡΟ 69, Ν. 2190/1920.

Στην επεξηγηματική έκθεση του Σ.Σ.Σ, αναλύονται οι λόγοι που επέβαλαν την συγχώνευση από οικονομικής και νομικής άποψης. Επίσης, αιτιολογείται η σχέση ανταλλαγής των μετοχών ΠΑΡ.4, ΑΡΘΡΟ 69, Ν. 2190/1920.

Στη συνεδρίαση του Δ.Σ, ορίζεται και ο εκπρόσωπος της εταιρίας που θα υπογράψει το Σ.Σ.Σ.

4) Υπογραφή του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης

Το Σ.Σ.Σ υπογράφεται από τον εκπρόσωπο κάθε εταιρίας, είτε την ημέρα που συνεδρίασε το Δ.Σ ή σε διαφορετική ημέρα.

5) Υποβολή αίτησης στη νομαρχία για τη σύσταση της επιτροπής του άρθρου 9, του Ν.2190/1920.

Προκειμένου να γίνει εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιριών καθώς και αξιολόγηση των όρων του Σ.Σ.Σ, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 71, του Ν.2190/1920 και το άρθρο 8, του Ν.1297/1972, συστήνεται επιτροπή του άρθρου 9, του Ν.2190/1920. Από τη στιγμή που θα συσταθεί η επιτροπή, έχει στη διάθεση της δύο μήνες προκειμένου να ολοκληρώσει και να παραδώσει την έκθεση της.

6) Υποβολή στη Νομαρχία, μέσω του Γ.Ε.ΜΗ, του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης και της επεξηγηματικής έκθεσης.

Το Σ.Σ.Σ, η έκθεση του Δ.Σ. της εταιρίας (δεν απαιτείται εάν όλοι οι μέτοχοι και κάτοχοι τίτλων που ψηφίζουν στη Γ.Σ., κάθε εταιρίας που συμμετέχει στη συγχώνευση, έχουν συμφωνήσει), ο Ισολογισμός Μετασχηματισμού, η αρχική απόφαση του Δ.Σ. περί συγχώνευσης καθώς και το πρακτικό Δ.Σ. που ενέκρινε το Σ.Σ.Σ, υποβάλλονται στο Μητρώο των Ανωνύμων Εταιριών (παρ. 3, άρθρο 69, Ν. 2190/1920).

7) Καταχώρηση του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης και της επεξηγηματικής έκθεσης στα Μητρώα Ανωνύμων Εταιριών.

8) Δημοσίευση του Σ.Σ.Σ. στον διαδικτυακό τύπο του Γ.Ε.ΜΗ.

Το Σ.Σ.Σ. δημοσιεύεται σε ειδικό υποκατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ) για περίοδο τουλάχιστον ενός (1) μηνός πριν τη συνεδρίαση της Γ.Σ. και διατηρείται ως και τη λήξη της συνέλευσης (παρ. 3α, άρθρο 69, Ν. 2190/1920).

9) Δημοσίευση περίληψης του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης σε ημερήσια οικονομική εφημερίδα.

Η περίληψη, που έχει συγκεκριμένο τύπο, πρέπει να δημοσιευτεί σε ημερήσια οικονομική εφημερίδα ή στην ιστοσελίδα της εταιρίας (εφόσον η ιστοσελίδα έχει

καταχωρηθεί στο Γ.Ε.ΜΗ), μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη δημοσιοποίηση του Σ.Σ.Σ. στο Γ.Ε.ΜΗ (παρ. 1, άρθρο 70, Ν. 2190/1920 και Αρ. Πρωτ. 6601/20.1.2015).

Εναλλακτικά, εφόσον έχει γίνει ανάρτηση του Σ.Σ.Σ στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ, δημοσιεύεται σε μία οικονομική εφημερίδα ανακοίνωση που αναφέρει ότι ολοκλήρωτο το Σ.Σ.Σ. έχει αναρτηθεί στον ειδικό υποκατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ. Επίσης σημειώνεται η ηλεκτρονική διεύθυνση του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ, καθώς και το χρονικό διάστημα που παραμένει δημοσιευμένο εκεί το Σ.Σ.Σ. (παρ. 1, άρθρο 70, Ν. 2190/1920).

10) Λήξη προθεσμίας κοινοποίησης αντιρρήσεων πιστωτών.

Η προθεσμία αυτή λήγει μετά την παρέλευση 20 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης στην ημερήσια οικονομική εφημερίδα ή στην ιστοσελίδα της εταιρίας (παρ.2, άρθρο 70, Ν. 2190/1920).

11) Υποβολή έκθεσης της επιτροπής του άρθρου 9, του Ν. 2190/1920, για την διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων κάθε εταιρίας.

ΑΡΘΡΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.1297/1972

Η έκθεση αυτή πρέπει να είναι στη διάθεση των μετόχων ένα (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη Γ.Σ. που θα αποφασίσει για τη συγχώνευση (παρ.1, άρθρο 73, Ν. 2190/1920).

12) Απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας για σύγκληση της Γ.Σ των μετόχων της με θέμα τη συγχώνευσή της.

13) Δημοσίευση της πρόσκλησης της Γ.Σ των μετόχων της εταιρίας, στην ιστοσελίδα της εταιρίας και στον διαδικτυακό τύπο του Γ.Ε.ΜΗ.

14) Υποβολή στη Νομαρχία, μέσω του Γ.Ε.ΜΗ, των δικαιολογητικών σύγκλησης της Γ.Σ.

15) Σύγκληση της Γ.Σ. και απόφαση σχετικά με τη συγχώνευσή της.

Η ημερομηνία σύγκλησης της Γ.Σ., οι οποία θα εγκρίνει τη συγχώνευση, το Σ.Σ.Σ. και την τροποποίηση του καταστατικού κάθε εταιρίας πρέπει να απέχει τουλάχιστον ένα (1) μήνα από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των διατυπώσεων δημοσιότητας του Σ.Σ.Σ. και ένα (1) μήνα από την αποστολή της Έκθεσης της Επιτροπής του άρθρου 9, του Ν. 2190/1920, στις εταιρίες (παρ.1, άρθρο 72, Ν. 2190/1920).

16) Υπογραφή από τους ορισθέντες Εκπροσώπους των εταιριών της Συμβολαιογραφικής Πράξης Συγχώνευσης (παρ. 1, άρθρο 74, Ν. 2190/1920).

Απαιτείται Συμβολαιογραφικό Έγγραφο για την επικύρωση της συγχώνευσης. Σε αυτό επισυνάπτεται Υπεύθυνη Δήλωση των νομίμων εκπροσώπων των εταιριών ότι δεν υπήρξαν αντιρρήσεις από πιστωτές ή ότι εφόσον υπήρξαν, διευθετήθηκαν.

17) Υποβολή στη νομαρχία μέσω Γ.Ε.ΜΗ, των πρακτικών της Γ.Σ. των μετόχων και τις συμβολαιογραφικής Πράξης της Συγχώνευσης, για έγκριση και καταχώριση στο Μητρώο Α.Ε..

Υποβάλλονται εντός 20 ημερών στην αρμόδια αρχή.

18) Έγκριση από τη Νομαρχία της συγχώνευσης των εταιριών (παρ. 2, άρθρο 74, Ν. 2190/1920).

19) Δημοσιότητα της έγκρισης.

Η πράξη της έγκρισης του Νομάρχη καταχωρείται στα Μητρώα των συγχωνευόμενων εταιριών (απορροφώσας και απορροφούμενης) και δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ, για κάθε μία, με την μορφή ανακοίνωσης. Από την ημερομηνία καταχώρισης στο Μητρώο Α.Ε, θεωρείται ότι η απορρόφηση έχει ολοκληρωθεί.

Ο μετασχηματισμός πραγματοποιείται με ενοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, όπως αυτά εμφανίζονται στους Ισολογισμούς Μετασχηματισμού (πιστοποιούνται από την επιτροπή του (άρθρου 9, του Ν. 2190/1920) και όπως έχουν διαμορφωθεί ως την ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Όλες οι πράξεις που διενεργούνται από την απορροφούμενη επιχείρηση, μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού Μετασχηματισμού και μέχρι την ημερομηνία καταχώρισης στο Μητρώο Ανωνύμων εταιριών της απόφασης του Υπουργού Εμπορίου, με την οποία εγκρίνεται η συγχώνευση, καταχωρούνται στα βιβλία της απορροφούμενης επιχείρησης και επηρεάζουν αυτή. Συνεπώς, η απορροφούμενη εταιρία φορολογείται για τυχόν κέρδη που προκύπτουν ως την ολοκλήρωση της συγχώνευσης και για το λόγο αυτό κλείνει Ισολογισμό με την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Για την απορροφούμενη επιχείρηση πρέπει να διεκπεραιωθούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ όλες εκείνες οι ενέργειες που απαιτούνται για τη διακοπή των εργασιών της, καθώς επίσης πρέπει από την απορροφούσα επιχείρηση να γίνουν οι ενέργειες που είναι απαραίτητες στην αρμόδια Δ.Ο.Υ για τις δηλώσεις μεταβολών.

Δεν προβλέπεται μεταφορά ζημιών των μετατρεπόμενων επιχειρήσεων από τις διατάξεις του Ν. 1297/1972 ουσιαστικά όμως, η ζημιά μειώνει την καθαρή θέση, κατά τον προσδιορισμό των στοιχείων του.

ΑΡΘΡΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.1297/1972

Ενεργητικού και παθητικού των εταιριών, από την επιτροπή του άρθρου 9, του Ν. 2190/1920.

Σε περίπτωση απορρόφησης μιας εταιρίας η ζημιά της απορροφούμενης δεν μεταφέρεται στη νέα εταιρία επειδή η δραστηριότητα αυτή δεν ασκείται πλέον από το ίδιο νομικό πρόσωπο. Η απορροφώσα ωστόσο διατηρεί το δικαίωμα μεταφοράς της ζημιάς, αφού η νομική της προσωπικότητα συνεχίζει να υφίσταται (ΣτΕ 4344/1984).

Προκειμένου να αποτυπωθούν παραστατικά οι προαναφερόμενες διαδικασίες κατά χρονολογική σειρά και να διευκολυνθούν πραγματικά οι αρμόδιοι των επιχειρήσεων, παραθέτουμε σχετικό πίνακα.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ
ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΜΕ ΤΟ Ν. 1297/1972

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΗΜ/ΝΙΕΣ	ΣΤΑΔΙΑ
25/4/2016	Απόφαση του Δ.Σ., για την αποδοχή του γεγονότος της συγχώνευσης, βάσει του Ν. <u>1297/1972</u> , καθώς και για την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού Μετασηματισμού.
30/4/2016	Ολοκλήρωση σύνταξης Ισολογισμού Μετασηματισμού (31/12/2015)
20/5/2016	Κατάρτιση και έγκριση από το Δ.Σ. της εταιρίας "Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης" και επεξηγηματικής Έκθεσης Σ.Σ.Σ.
20/5/2016	Υπογραφή του Σ.Σ.Σ. από τον εκπρόσωπο της εταιρίας.
23/5/2016	Υποβολή κοινής αίτησης στην Νομαρχία, για σύσταση Επιτροπής του <u>άρθρου 9</u> του Ν. <u>2190/1920</u> .
23/5/2016	Υποβολή στην Νομαρχία, μέσω του Γ.Ε.ΜΗ., του Σ.Σ.Σ. για καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε.
24/6/2016	Συγκρότηση της Επιτροπής του <u>άρθρου 9</u> , του Ν. <u>2190/1920</u> .
24/6/2016	Καταχώρηση του Σ.Σ.Σ. και της επεξηγηματικής έκθεσης στο Μητρώο Α.Ε.
26/6/2016	Δημοσίευση του Σ.Σ.Σ. σε ειδικό υποκατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ.
30/6/2016	Δημοσίευση περίληψης του Σχεδίου Σύμβασης Συγχωνεύσεως σε ημερήσια οικονομική εφημερίδα ή στην καταχωρημένη στο Γ.Ε.ΜΗ. ιστοσελίδα της εταιρίας. Εναλλακτικά, εφόσον έχει γίνει ανάρτηση του Σ.Σ.Σ. στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ. δημοσιεύεται σε μια οικονομική εφημερίδα, ανακοίνωση που αναφέρει ότι ολόκληρο το Σ.Σ.Σ. έχει αναρτηθεί στον ειδικό υποκατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ.
20/7/2016	Λήξη προθεσμίας κοινοποίησης ενστάσεων από τους πιστωτές.
22/7/2016	Υποβολή της έκθεσης της Επιτροπής του <u>άρθρου 9</u> , του Ν. <u>2190/1920</u>

	για έγκριση από τη Νομαρχία και κοινοποίησή της στην εταιρία.
1/9/2016	Απόφαση του Δ.Σ. της εταιρίας για σύγκλιση της Γ.Σ. των μετόχων της με θέμα την συγχώνευση των εταιριών.
2/9/2016	Δημοσίευση της πρόσκλησης της Γ.Σ. των μετόχων της εταιρίας στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. και στην ιστοσελίδα της εταιρίας.
2/9/2016	Υποβολή στη Νομαρχία, μέσω του Γ.Ε.ΜΗ, των δικαιολογητικών συγκλήσεως της Γ.Σ.
22/9/2016	Σύγκληση της Γ.Σ. των μετόχων και απόφαση σχετικά με τη συγχώνευση της.
22/9/2016	Υπογραφή της Συμβολαιογραφικής Πράξης Συγχώνευσης από τον εξουσιοδοτηθέντα εκπρόσωπο της εταιρίας.
28/9/2016	Υποβολή στην Νομαρχία, μέσω του Γ.Ε.ΜΗ., των πρακτικών της Γ.Σ. και της Συμβολαιογραφικής Πράξης Συγχώνευσης για έγκριση και καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε.
Εντός του Νοεμβρ. 2016	Έγκριση από την Νομαρχία της συγχώνευσης των εταιριών
Εντός του Νοεμβρ. 2016	Καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της απόφασης συγχώνευσης.
Εντός του Νοεμβρ. 2016	Δημοσιότητα της έγκρισης στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

Πηγή:<https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/circular/23339/print/printer>

ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΗΘΟΥΝ

- Δημοσίευση του Σ.Σ.Σ σε ειδικό υποκατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γενικού Εμπορικού Μητρώου για περίοδο τουλάχιστον ενός (1) μηνός πριν από τη συνεδρίαση της Γ.Σ και διατήρηση του ως τη λήξη της.
- Δημοσίευση της περίληψης του Σ.Σ.Σ σε μια οικονομική εφημερίδα, εντός δέκα (10) ημερών από την ανάρτησή της στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.Μ.Η.
- Η προθεσμία κοινοποίησης αντιρρήσεων πιστωτών λήγει είκοσι (20) ημέρες από τη δημοσίευση της περίληψης του Σ.Σ.Σ. σε μια οικονομική εφημερίδα.
- Για να συνεδριάσει η Γ.Σ., προκειμένου να εγκρίνει τη συγχώνευση, πρέπει να έχει περάσει ένας (1) μήνας από τη δημοσίευση της περίληψης του Σ.Σ.Σ. σε μια οικονομική εφημερίδα και ένας (1) μήνας από την αποστολή της έκθεσης της Επιτροπής του άρθρου 9 στις εταιρίες που θα συγχωνευθούν.
- Η Συμβολαιογραφική Πράξη Συγχώνευσης και τα Πρακτικά Γ.Σ. των μετόχων των συγχωνευόμενων εταιριών, υποβάλλονται εντός είκοσι (20) ημερών στο Γ.Ε.ΜΗ.

<https://www.taxheaven.gr> Ψαριανού Τατιάνα Partner της εταιρίας οικονομικών συμβούλων και ελεγκτών "ΓΡΑΦΕΙΟ ΨΑΡΙΑΝΟΥ Α.Ε."

3.2.2. Ακυρότητα της συγχώνευσης Άρθρο 77

Το άρθρο 77 όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 του Προεδρικού Διατάγματος 498/1987 που ισχύει από 1^{ης} Ιανουαρίου 1988, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ίδιου Π.Δ σχετικά με την ακυρότητα της συγχώνευσης Α.Ε.

1. Η συγχώνευση κηρύσσεται άκυρη με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας μόνο αν:
 - i. Δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 74 ή
 - ii. αποδειχθεί ότι η απόφαση της γενικής συνέλευσης μιας από τις εταιρίες που συγχωνεύθηκαν και που ενέκριναν τη συγχώνευση είναι άκυρη ή ακυρώσιμη κατά τις διατάξεις των άρθρων 35α και 35β.
2. Η αγωγή για την ακύρωση της συγχώνευσης είναι απαράδεκτη αν
 - i. παρήλθαν έξι μήνες από την ημερομηνία καταχώρησης στα Μητρώα Ανώνυμων Εταιριών της συγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης που προβλέπεται από το άρθρο 74 ή
 - ii. έπαψαν να υπάρχουν οι λόγοι για τους οποίους θα μπορούσε να γίνει η ακύρωση.
3. Το αρμόδιο δικαστήριο παρέχει στις ενδιαφερόμενες εταιρίες προθεσμία για τις άρση των λόγων ακυρότητας της συγχώνευσης όταν η άρση αυτή είναι εφικτή.
4. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης υποβάλλεται σε διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.
5. Η τριτανακοπή⁽¹⁾ κατά της απόφασης που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την υποβολή της δικαστικής απόφασης στις διατυπώσεις δραστηριότητας του άρθρου 7β.
6. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης δεν θίγει το κύρος των υποχρεώσεων που γεννήθηκαν σε όφελος ή σε βάρος της απορροφούμενης εταιρίας στην περίοδο μετά την ημερομηνία καταχώρησης στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, της εγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης που προβλέπεται από το άρθρο 74, και πριν την αποβολή της απόφασης αυτής στη δημοσιότητα που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού.
7. Οι εταιρίες που έλαβαν μέρος στη συγχώνευση ευθύνεται εις ολόκληρων για τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Πηγή: <https://www.taxheaven.gr> (Νόμος ν. 2190/1920)

⁽¹⁾ το ειδικό βοήθημα με το οποίο οι θιγόμενοι, τρίτος θα εναντιωθεί και θα ζητήσει να ακυρωθεί η βλαπτική γι' αυτόν δικαστική απόφαση είναι η τριτανακοπή.

- **Λογιστικό παράδειγμα συγχωνεύσεως Α.Ε με απορρόφηση σελ.215-225 (Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη- Μετατροπή-Συγχώνευση-Διάσπαση Εταιριών).**

Οι ανώνυμες εταιρίες του παραδείγματος «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» και «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» συγχωνεύονται με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Η επιτροπή εμπειρογνομόνων του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 έκανε την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων εταιριών και συνέταξε την έκθεσή της με βάση ισολογισμούς της 31 Ιανουαρίου 1994.

Χάρη συντομίας, παραθέτουμε στη συνέχεια μόνο τον ισολογισμό της απορροφούμενης εταιρίας με τις αξίες εκτιμήσεως της Επιτροπής δίπλα σε κάθε περιουσιακό στοιχείο. Η Επιτροπή θα εκτιμήσει και τα περιουσιακά στοιχεία της απορροφούσας εταιρίας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.», αλλά η εκτίμηση της αυτή θα χρησιμεύσει μόνο για τον προσδιορισμό της σχέσεως ανταλλαγής των μετοχών των συγχωνευομένων εταιριών. Τα στοιχεία της δεν θα χρειασθούν για τη διατύπωση των λογιστικών εγγραφών της συγχωνεύσεως. Ο λόγος είναι ότι στη συγχώνευση με απορρόφηση τα περιουσιακά στοιχεία της απορροφούμενης θα μεταβιβασθούν στην απορροφούσα με τις αξίες της εκτιμητικής εκθέσεως της Επιτροπής, ενώ τα στοιχεία της απορροφούσας δεν μεταβάλλονται – πλην, βεβαίως, του μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο αυξάνει κατά το ποσό της καθαρής θέσεως της (εισφερόμενης περιουσίας) της απορροφούμενης.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΡΡΟΦΟΥΜΕΝΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» 31.1.94

ΤΙΤΛΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	Λογιστικές αξίες	Εκτίμηση Επιτροπής	Διαφορές
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
11 ΚΤΙΡΙΑ 180.000.000			
Μείον αποσβ.μέχρι 31.1.94 <u>60.000.000</u>	120.000.000	150.000.000	+30.000.000
14 ΕΠΙΠΛΑ 24.000.000			
Μείον αποσβ.μέχρι 31.1.94 <u>14.000.000</u>	10.000.000	6.000.000	-4.000.000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	180.000.000	175.000.000	-5.000.000
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	60.000.000	60.000.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	<u>18.000.000</u>	<u>18.000.000</u>	
Σύνολο:	<u>388.000.000</u>	<u>409.000.000</u>	<u>21.000.000</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	50.000.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	28.000.000		
- Τακτικό 6.000.000			
- Άλλα αποθεματικά <u>22.000.000</u>			
42 ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟ	<u>35.000.000</u>		
	113.000.000		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	100.000.000	100.000.000	
52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ	150.000.000	150.000.000	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	<u>25.000.000</u>	25.000.000	

	<u>275.000.000</u>		
Σύνολο (113.000.000+275.000.000):	<u>388.000.000</u>		
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		<u>6.200.000</u>	<u>6.200.000</u>
Για αποζημίωση προσωπικ. 5.000.000			
Για επισφαλείς απαιτήσεις <u>1.200.000</u>		<u>281.200.000</u>	<u>6.200.000</u>

<https://www.taxheaven.gr> (Νόμος ν.2190/1920)

Η καθαρή θέση της «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» ανέρχεται, με βάση την εκτίμηση της Επιτροπής, σε 409.000.000 – 281.200.000 = 127.800.000 € και αναλύεται ως εξής:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΕΩΣ:

-Μετοχικό κεφάλαιο		50.000.000	
-Αποθεματικά		28.000.000	
-Κέρδη εις νέον		35.000.000	
-Θετικές διαφορές εκτιμήσεως στοιχείων ενεργητικού (30.000.000 – 4.000.000 – 5.000.000 =)	21.000.000		
Μείον προβλέψεις (βλ. παθητικό)	<u>6.200.000</u>	<u>14.800.000</u>	
Σύνολο καθαρής θέσεως:		<u>127.800.000</u>	

Εάν στο λογαριασμό «41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ» περιλαμβάνονται και αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων ή άλλων διατάξεων, που έχει δικαίωμα ή υποχρέωση η απορροφούμενη να μεταφέρει αυτούσια στην απορροφούσα, τότε αυτά τα αποθεματικά δεν θα συνυπολογισθούν στον προσδιορισμό της καθαρής θέσεως.

Η συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» τελειώθηκε την 30.4.1994. Την ημερομηνία αυτή, λοιπόν, θα γίνουν οι εγγραφές στα βιβλία τόσο της απορροφούμενης εταιρίας, όσο και της απορροφούσας, οι σχετικές με τη συγχώνευση.

Α) Εγγραφές στα βιβλία της απορροφούμενης «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.».

Αυτές περιλαμβάνουν όχι μόνο τις εγγραφές προσαρμογής των υπολοίπων των λογαριασμών της απορροφούμενης στα δεδομένα της εκτιμήσεως Επιτροπής Εμπειρογνομόνων και τα λοιπά στοιχεία της διαδικασίας της συγχωνεύσεως, αλλά και το κλείσιμο των βιβλίων της, αφού αυτή εξαφανίζεται με την απορρόφηση.

Προσαρμογή των υπολοίπων των λογαριασμών της απορροφούμενης στις αξίες της εκθέσεως της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων.

30/4/94		
11 ΚΤΙΡΙΑ		
11.00 Δευτεροβάθμιοι κτιρίων	30.000.000	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡ.		
41.99 Διαφορές εκτιμ. Επιτροπής άρθρ. 9		30.000.000
<i>Προσαρμογή της αξίας των ακινήτων στις αξίες της εκθέσεως την Επιτροπής.</i>		
30/4/94		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣ.		
41.99 Διαφορές εκτιμήσεως Επιτροπής άρθρ. 9	15.200.000	
14 ΕΠΙΠΛΑ		
14.00 Δευτεροβάθμιοι επίπλων		4.000.000
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
44.00 Προβλέψεις για αποζημ. Προσωπικού		5.000.000
44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις		1.200.000
44.90 Προβλέψεις για υποτιμ. Εμπορευμάτων		5.000.000
<i>Διαφορές εκτιμήσεως της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων.</i>		

Απογραφή και ισολογισμός με 30.4.1994

Η απορροφούμενη εταιρία «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» από την ημέρα που συντάξε τον Ισολογισμό, ο οποίος αποτέλεσε τη βάση για την έκθεση εκτιμήσεως της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων (31.1.94) μέχρι την ημέρα τελειώσεως της συγχωνεύσεως (30.4.94) συνεχίζει κανονικά τη λειτουργία της, διεξάγουσα οικονομικές πράξεις επιφέρουσες μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία αυτής. Έτσι, την 30 Απριλίου 1994 θα πρέπει να κάνει νέα απογραφή και να συντάξει ισολογισμό, ο οποίος – έστω – ότι έχει ως εξής:

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» 30.4.94

11 ΚΤΙΡΙΑ	210.000.000	40 ΜΕΤΟΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ	50.000.000
Αποσβ. μέχρι 31.1.94	60.000.000	41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	28.000.000
Αποσβέσεις 1.2-30.4.94	<u>3.000.000</u>	41.00 Τακτικό	6.000.000
14 ΕΠΙΠΛΑ	20.000.000	41.05 Άλλα αποθ.	<u>22.000.000</u>
Αποσβ. μέχρι 31.1.94	14.000.000	42 ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	35.000.000
Αποσβέσεις 1.2-30.4.94	<u>1.000.000</u>	50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	100.000.000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	175.000.000	52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ	150.000.000
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	63.000.000	53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	25.000.000
38 ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	26.000.000	44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
		Για αποζημίωση προσωπικού	5.000.000
		Για επισφαλείς απαιτήσεις	1.200.000
		Για υποτίμηση εμπορευμάτων	5.000.000
		41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΣ	
		41.99 Διαφορές εκτιμ. Επιτροπής	14.800.000
		88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	
		88.99 Κέρδος 1.2-30.4.94	<u>2.000.000</u>
	<u>416.000.000</u>		<u>416.000.000</u>

Στον Ισολογισμό αυτόν της 30/4/94, ο οποίος συντάχθηκε αφού καταχωρήθηκαν στα βιβλία της απορροφούμενης εταιρίας όλες οι τρέχουσες συναλλαγές μέχρι και την ημέρα αυτή, παρατηρούμε και τα εξής:

- Τα πάγια στοιχεία είναι καταχωρημένα με τις αξίες που προσέδωσε σ' αυτά η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων στην έκθεσή της. Στον ισολογισμό της 30/4/94 περιλαμβάνονται όλα τα πάγια που υπήρχαν στον ισολογισμό της 31/1/94, εκτός, φυσικά, εκείνων που ενδεχομένως πωλήθηκαν ή αλλιώς μεταβιβάστηκαν και δεν ανήκουν πια στην εταιρία ή καταστράφηκαν κ.λ.π. Αντίθετα, θα έχουν προστεθεί τα πάγια που αποκτήθηκαν μετά την 31/1/94 – αυτά τα τελευταία στην τιμή κτήσεως τους.
- Όλα τα άλλα στοιχεία του ισολογισμού της 30/4/94 είναι καταχωρημένα με τα δεδομένα της απογραφής της ίδιας ημέρας.
- Στα πάγια στοιχεία υπάρχουν καταχωρημένες αφαιρετικά οι αποσβέσεις μέχρι 31/1/94, όπως είχαν υπολογισθεί στον ισολογισμό της ημερομηνίας αυτής. Επιπρόσθετα, όμως, έχουν υπολογισθεί και αποσβέσεις για το χρονικό διάστημα $\frac{1}{2}$ - 30/4/94. Οι πρώτες θα μεταφερθούν από τους αντίθετους στους κύριους λογαριασμούς των παγίων, μειώνοντας έτσι την αξία κτήσεως τους. Οι δεύτερες θα παραμείνουν στους αντίθετους λογαριασμούς, γιατί θα μεταφερθούν αυτούσιες σε αντίστοιχους λογαριασμούς της απορροφούσας εταιρίας.

d) Το κέρδος της τετράμηνης περιόδου 1/1-30/4/94 από 2.000.000 € θα διατεθεί, έστω, για τακτικό αποθεματικό ποσό 100.000 € και το υπόλοιπο, αφού υπολογισθεί και αφαιρεθεί ο φόρος με τον ισχύοντα σήμερα (1994) συντελεστή 40%, θα μεταφερθεί εις νέον. Δηλαδή, η διάθεση των κερδών αυτών θα έχει ως εξής:

- Για τακτικό αποθεματικό (2.000.000*5%=) ⁽²⁾	100.000
- Για φόρο εισοδήματος (2.000.000*40%=)	800.000
- Υπόλοιπο κερδών εις νέον	<u>1.100.000</u>
Σύνολο	<u>2.000.000</u>

Να σημειωθεί ιδιαίτερα ότι στον ισολογισμό 31/1/94, που συντάχθηκε αποκλειστικά για χρήση της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, δεν υπολογίσθηκε φόρος εισοδήματος για τυχόν κερδοφόρο αποτέλεσμα της μηνιαίας περιόδου 1-31/1/94, αφού δεν υπήρχε υποχρέωση υποβολής δηλώσεως φορολογίας εισοδήματος την ημερομηνία αυτή. Αντίθετα, την 30/4/94, που κλείνει οριστικά τα βιβλία της η απορροφούμενη εταιρία, υπάρχει υποχρέωση υποβολής δηλώσεως φορολογίας εισοδήματος και αποδόσεως του φόρου στη Δ.Ο.Υ. Στο παράδειγμα υποτίθεται ότι τα καθαρά κέρδη των 2.000.000 € αφορούν το τετράμηνο 1/1-30/4/94. Η υποχρέωση αποδόσεως του φόρου μεταφέρεται στα βιβλία της απορροφούσας, η οποία και θα τον αποδώσει στη Δ.Ο.Υ.

30/4/94		
11 ΚΤΙΡΙΑ		
11.99 Αποσβεσμένα κτίρια	60.000.000	
14 ΕΠΙΠΛΑ		
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα	14.000.000	
11 ΚΤΙΡΙΑ		
11.00 Δευτεροβάθμιοι κτιρίων		60.000.000
14 ΕΠΙΠΛΑ		
14.00 Δευτεροβάθμιοι επίπλων		14.000.000
<i>Μεταφορά των αντίθετων λογαριασμών (αποσβεσμένων αξιών) στους κύριους λογαριασμούς των παγίων.</i>		
30/4/94		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		
88.99 Κέρδη προς διάθεση	2.000.000	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		
41.00 Τακτικό αποθεματικό		100.000
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ		
42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέον		1.100.000
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		
54.07 Φόρος εισοδ. Φορολογητέων κερδών		800.000
<i>Λογιστική εγγραφή διαθέσεως καθαρών κερδών περιόδου 1/1-30/4/94.</i>		

(2) Χάριν απλουστεύσεως, ο υπολογισμός του τακτικού αποθεματικού γίνεται με τον παλιό τρόπο. Από τη χρήση 1992 το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται όχι στο σύνολο των καθαρών κερδών, αλλά αφού από αυτά αφαιρεθεί ο αναλογών φόρος εισοδήματος. Στο παραπάνω παράδειγμα, δηλαδή, το τακτικό αποθεματικό ανέρχεται σε $2.000.000 - 800.000 = 1.200.000 * 5\% = 60.000 \text{ €}$ (εγκ. 1045732/πολ. 1120/30.3.93 και 1112918/πολ. 1248/12.11.92 Υπ. Οικ.).

Οριστικό ισοζύγιο κλεισίματος.

Στο σημείο αυτό συντάσσεται το οριστικό ισοζύγιο της απορροφούμενης.

ΤΙΤΛΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΩΝ		ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ	
	ΧΡΕΩΣΤΙΚΑ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ	ΧΡΕΩΣΤΙΚΑ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ
11 ΚΤΙΡΙΑ			147.000.000	
11.00 Δευτεροβάθμιοι κτιρίων	150.000.000			
11.99 Αποσβεσμένα κτίρια		3.000.000		
14 ΕΠΙΠΛΑ			5.000.000	
14.00 Δευτεροβάθμιοι επίπλων	6.000.000			
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα		1.000.000		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ			175.000.000	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ			63.000.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			26.000.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ				50.000.000
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ				28.100.000
41.00 Τακτικό αποθεματικό		6.100.000		
41.05 Άλλα αποθεματικά		22.000.000		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ				36.100.000
42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέον		36.100.000		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ				100.000.000
52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ				150.000.000
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ				25.000.000
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ				11.200.000
44.00 Για αποζημίωση προσωπικ.		5.000.000		
44.11 Για επισφαλείς απαιτήσεων		1.200.000		
44.90 Για υποτίμηση εμπορευμάτ.		5.000.000		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ				800.000
54.07 Φόρος εισοδήματος κερδών		800.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑ				14.800.000
41.99 Διαφορές εκτιμήσεως				
Επιτροπής αρ. 9		14.800.000		
Σύνολα:			416.000.000	416.000.000

Εγγραφές μεταβιβάσεως των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης στα βιβλία αυτής.

Τώρα θα γίνουν στα βιβλία της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» οι εγγραφές μεταβιβάσεως των περιουσιακών στοιχείων αυτής (του συνόλου του ενεργητικού και του συνόλου των υποχρεώσεων) στην απορροφούσα εταιρία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.». Τα (πιστωτικά) υπόλοιπα των λογαριασμών καθαρής θέσεως θα μεταφερθούν στους ατομικούς λογαριασμούς των μετόχων.

30/4/94	89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
	89.01 Ισολογισμός κλεισίματος	420.000.000	
	11 ΚΤΙΡΙΑ		
	11.00 Δευτεροβάθμιοι κτιρίων		150.000.000
	14 ΕΠΙΠΛΑ		
	14.00 Δευτεροβάθμιοι επίπλων		6.000.000
	20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		175.000.000
	30 ΠΕΛΑΤΕΣ		63.000.000
	38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		26.000.000
	<i>Μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» στην απορροφούσα «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.»</i>		
30/4/94	11 ΚΤΙΡΙΑ		
	11.99 Αποσβεσμένα κτίρια κ.λ.π	3.000.000	
	14 ΕΠΙΠΛΑ		
	14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα	1.000.000	
	50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	100.000.000	
	52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ	150.000.000	
	53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	25.000.000	
	44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
	44.00 Για αποζημίωση προσωπικού	5.000.000	
	44.11 Για επισφαλείς απαιτήσεις	1.200.000	
	44.90 Για υποτίμηση εμπορευμάτων	5.000.000	
	54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		
	54.07 Φόρος εισοδήματος κερδών	800.000	
	89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
	89.01 Ισολογισμός κλεισίματος		291.000.000
	<i>Μεταβίβαση των στοιχείων του παθητικού (υποχρεώσεων) της απορροφούμενης «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» στην απορροφούσα «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.»</i>		

30/4/94		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		50.000.000
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		28.100.000
41.00 Τακτικό αποθεματικό (6.100.000)		
41.05 Άλλα αποθεματικά (22.000.000)		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ		
42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέον		36.100.000
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣ.		
41.99 Διαφορές εκτιμήσεως		14.800.000
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Μέτοχοι		
(Αναλυτικοί κατά μέτοχον λογαριασμοί)		
<i>Μεταφορά των λογαριασμών καθαρής θέσεως στους λογαριασμούς των μετοχών.</i>		129.000.000

Στο σημείο αυτό έχουν εξισωθεί και κλείσει όλοι οι λογαριασμοί στα βιβλία της απορροφούμενης, εκτός από τους λογαριασμούς των μετοχών, που, συνολικά, είναι πιστωμένοι με το ποσό των 129.000.000 €. Θα κλείσουν και αυτοί με την παραλαβή των μετοχών (ίσης αξίας) της απορροφούσας, οι οποίες θα δοθούν στους μετόχους της απορροφούμενης – όπως φαίνεται ευθύς κατωτέρω.

Εγγραφές παραλαβής μετοχών απορροφούσας και διανομής αυτών στους μετόχους της απορροφούμενης.

Η καθαρή θέση της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» είχε προσδιορισθεί στην από 20/3/94 έκθεση της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων στο ποσό των 127.800.000 €. Κατ' αρχήν, αυτό είναι το ποσό κατά το οποίο θα αυξηθεί το κεφάλαιο της απορροφούσας εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» σε αντικατάσταση των μετοχών της που θα ακυρωθούν. Όμως, κατά το μεταβατικό στάδιο από 1/2-30/4/94, κατά το οποίο συνέχισε να λειτουργεί η απορροφούμενη «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.», προέκυψε κέρδος 2.000.000 €, από το οποίο ποσό 800.000 € καταβλήθηκε στο Δημόσιο ως φόρος εισοδήματος και το υπόλοιπο 1.200.000 € παρέμεινε στην εταιρία (100.000 ως τακτικό αποθεματικό και 1.100.000 μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέον»). Αυτό το ποσό, λοιπόν, των 1.200.000 € προσαυξάνει την καθαρή θέση της απορροφούμενης⁽³⁾ και, έτσι, το ποσό, κατά το οποίο θα αυξηθεί τελικά το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.», θα ανέλθει σε (127.800.000+1.200.000=) 129.000.000 €.

Για την παραλαβή των μετοχών, που αντιστοιχούν στη λόγω συγχωνεύσεως αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας και τη διανομή αυτών στους μετόχους της απορροφούμενης «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.», θα γίνουν στα βιβλία της τελευταίας οι παρακάτω εγγραφές:

⁽³⁾ Φυσικά, θα μπορούσαν οι μέτοχοι της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» - εάν το επιθυμούσαν – να αποφασίσουν την ανάληψη αυτών των κερδών. Αλλά τότε θα έπρεπε να είχε γίνει σχετική πρόβλεψη στη σύμβαση συγχωνεύσεως, την οποία θα ενέκρινε και η γενική συνέλευση.

30/4/94	18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Κ.Λ.Π 18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις 18.00 Μετοχές «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε» 89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 89.01 Ισολογισμός κλεισίματος <i>Παραλαβή των νέων μετοχών της απορροφούσας για παράδοση στους μετόχους της απορροφούμενης.</i>	129.000.000	129.000.000
30/4/94	33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.03 Μέτοχοι (Αναλυτικοί λογαριασμοί μετόχων) 18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Κ.ΛΠ. 18.00 Συμμετοχές σε συνδ. επιχειρήσεις 18.01 Μετοχές «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» <i>Παράδοση των μετοχών της απορροφούσας στους μετόχους της απορροφούμενης.</i>	129.000.000	129.000.000

Στο σημείο αυτό έχουν εξισωθεί και κλείσει όλοι οι λογαριασμοί στα βιβλία της απορροφούμενης, η οποία και έπαυσε να υφίσταται. Οι δε μέτοχί της έχουν καταστεί πλέον μέτοχοι της απορροφούσας εταιρίας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.».

Β) Εγγραφές στα βιβλία της απορροφούσας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.».

Με την τελείωση της συγχωνεύσεως, η απορροφούσα θα αποκτήσει όλα τα περιουσιακά στοιχεία (σύνολο ενεργητικού και σύνολο υποχρεώσεων) της απορροφούμενης. Το γεγονός αυτό πρέπει να αποτυπωθεί στα βιβλία της απορροφούσας με κατάλληλες λογιστικές εγγραφές, οι οποίες θα είναι αντίστοιχες εκείνων που έγιναν στα βιβλία της απορροφούμενης.

Έτσι, οι λογαριασμοί των στοιχείων του ενεργητικού που αποκτούνται θα χρεωθούν με πίστωση του λογαριασμού «89.00 Ισολογισμός ανοίγματος», ενώ οι λογαριασμοί των υποχρεώσεων θα πιστωθούν με χρέωση του «89.00». Τα πάγια που αποκτούνται θα καταχωρηθούν με τις αξίες που αναφέρονται στην έκθεση της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων και τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού (υποχρεώσεων) στις αξίες που θα έχουν (διαπιστωθεί) κατά τη διενεργηθείσα (υποχρεώσεων) στις αξίες που θα έχουν (διαπιστωθεί) κατά τη διενεργηθείσα απογραφή την 30/4/94.

Με το σύνολο της καθαρής θέσεως της απορροφούμενης (κεφάλαιο, αποθεματικά, κέρδη εις νέον και πιστωτικό υπόλοιπο λογαριασμού διαφορών εκτιμήσεως) θα χρεωθούν οι λογαριασμοί των μετόχων της απορροφούμενης εταιρίας και θα

πιστωθεί ο λογαριασμός «40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ». Οι λογαριασμοί των μετόχων θα πιστωθούν και θα κλείσουν με χρέωση του λογαριασμού «89.00 Ισολογισμός ανοίγματος), ο οποίος θα κλείσει, επίσης, με την τελευταία εγγραφή.

30/4/94		
11 ΚΤΙΡΙΑ 11.00 Δευτεροβάθμιοι κτιρίων 14 ΕΠΙΠΛΑ 14.00 Δευτεροβάθμιοι επίπλων 20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ 30 ΠΕΛΑΤΕΣ 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 89.00 Ισολογισμός ανοίγματος <i>Απόκτηση των στοιχείων του ενεργητικού της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.».</i>	150.000.000 6.000.000 175.000.000 63.000.000 26.000.000	420.000.000
30/4/94		
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 89.00 Ισολογισμός ανοίγματος 11 ΚΤΙΡΙΑ 11.99 Αποσβεσμένα κτίρια κ.λ.π 14 ΕΠΙΠΛΑ κ.λ.π 14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα 50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ 53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ 44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 44.00 Για αποζημίωση προσωπικού 44.11 Για επισφαλείς απαιτήσεις 44.90 Για υποτίμηση εμπορευμάτων 54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ 54.07 Φόρος εισοδήματος κερδών <i>Απόκτηση των στοιχείων του παθητικού της απορροφούμενης.</i>	291.000.000	3.000.000 1.000.000 100.000.000 150.000.000 25.000.000 5.000.000 1.200.000 5.000.000 800.000
30/4/94		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.03 Μέτοχοι (Τριτοβάθμιοι λογαριασμοί κατά μέτοχο της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.») 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40.00 Καταβλημένο κεφάλαιο	129.000.000	129.000.000

Κάλυψη αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» λόγω απορροφήσεως της «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.»		
30/4/94		
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 89.00 Ισολογισμός ανοίγματος 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.03 Μέτοχοι	129.000.000	129.000.000

Στο σημείο αυτό έχει ολοκληρωθεί η λογιστική εμφάνιση της αποκτήσεως των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης, καθώς και της ανάλογης αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας εταιρίας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» στους λογαριασμούς ουσίας.

Λογιστική εμφάνιση της υπεραξίας της συγχωνεύσεως.

Η υπεραξία που προέκυψε κατά την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της απορροφηθείσας εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» θα εμφανισθεί σε λογαριασμούς τάξεως της απορροφούσας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.». η υπεραξία αυτή, στα βιβλία της απορροφούμενης, εμφανίστηκε στο λογαριασμό «41.99 Διαφορές εκτιμήσεως Επιτροπής αρ. 9» και ανέρχονταν στο ποσό των 14.800.000 €. Το ποσό αυτό της υπεραξίας ενσωματώθηκε και αποτέλεσε μέρος της καθαρής θέσεως της απορροφούμενης εταιρίας που εισφέρθηκε στην απορροφούσα.

Στα βιβλία της απορροφούσας θα εμφανισθεί σε λογαριασμούς τάξεως, ως εξής:

30/4/94		
04 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦ. ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ 04.10 Υπεραξία περιουσιακών στοιχείων απορροφηθείσας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.»	14.800.000	
08 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΩΤΙΚΟΙ 08.10 Υπεραξία περιουσιακών στοιχείων απορροφηθείσας		14.800.000

3.3. ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ Α.Ε ΑΠΟ ΑΛΛΗ Α.Ε ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΕΙ ΤΟ 100% ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ.

Άρθρο 78 Κ.Ν 2190/20

3.3.1. Παρατηρήσεις και επεξηγήσεις στο άρθρο 78

Το άρθρο 78 του Κ.Ν. 2190/20 αναφέρεται στην απορρόφηση Α.Ε από άλλη Α.Ε που κατέχει το σύνολο των μετοχών της πρώτης και ορίζει ότι στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία των άρθρων 69-77 αλλά αρκετά απλοποιημένη. Η απλοποίηση αυτή στη διαδικασία της συγχωνεύσεως υπαγορεύεται, προφανώς από το γεγονός ότι η κατέχουσα το 100% των μετοχών της απορροφούμενης έχει ουσιαστικά στην κυριότητά της το σύνολο της περιουσίας της τελευταίας που το εμφανίζει στο λογισμό 18.00 “Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις”. Σύμφωνα με τη διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου 78, η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες εταιρίες μεταβιβάζουν, μετά από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) σε άλλη εταιρία που κατέχει το σύνολο των μετοχών τους είτε η ίδια είτε δια μέσου προσώπων που κατέχουν τις μετοχές στο όνομά τους αλλά για λογαριασμό της, υπόκειται στις διατάξεις των άρθρων 69 ως και 77 με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 69 παρ. 2 περιπτώσεις β’ και γ’ και δ’ 69 παρ. 4, 71,73 παρ. 1 περιπτώσεις δ’ και ε’ 75 παρ. 1 περίπτωση β’ και 76.

Από την παραπάνω διάταξη προκύπτουν τα ακόλουθα:

- 1) Και εδώ, πρόκειται για συγχώνευση με απορρόφηση, αφού η απορροφούμενη εταιρία μεταβιβάζει το σύνολο της περιουσίας της στην απορροφούσα και λύεται (εξαφανίζεται) χωρίς να ακολουθήσει το στάδιο εκκαθάρισης.
- 2) Η διαδικασία που εφαρμόζεται είναι αυτή που προβλέπουν τα άρθρα 69-77 για τις περιπτώσεις συγχωνεύσεως ανώνυμων εταιριών γενικώς αλλά με αρκετές εξαιρέσεις, που απλοποιούν πολύ τις σχετικές διατυπώσεις.

Έτσι:

Στο Σ.Σ.Σ δεν περιέχονται τα στοιχεία για τη σχέση ανταλλαγής των μετοχών για τις διατυπώσεις παραθέσεως των νέων μετοχών της απορροφούσας στους μετόχους της απορροφούμενης και για την ημερομηνία από την οποία οι μετοχές αυτές παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφούσας εταιρίας. Όλα αυτά τα στοιχεία παραλείπονται , γιατί περιττεύουν, αφού με την επερχόμενη συγχώνευση, η απορροφούσα εταιρία δεν αυξάνει το κεφάλαιο της και άρα δεν εκδίδονται νέες μετοχές (άρθρο 69 παρ. 2 περιπτώσεις β’, γ’ και δ’).

Επίσης, τα Δ. Συμβούλια των συγχωνευόμενων εταιριών δεν χρειάζεται να συντάξουν την προβλεπόμενη από το άρθρο 69 παρ. 4 έκθεση, όπου δικαιολογείται από νομική και οικονομική άποψη η συγχώνευση και ειδικά η σχέση ανταλλαγής των μετοχών. Δεν εφαρμόζεται το άρθρο 71 και συνεπώς δεν γίνεται εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιριών. Για να υπαχθεί όμως η πράξη της συγχωνεύσεως στις ενεργητικές διατάξεις του Ν.Δ 1297/72 είναι αναγκαία η εκτίμηση

της περιουσίας των απορροφούμενων εταιριών. Δεν έχει αντικείμενο η διάταξη του άρθρου 75 παρ. 1 περίπτωση β' που προβλέπει ότι οι μέτοχοί της απορροφούμενης εταιρίας γίνονται μέτοχοι της απορροφούσας, αφού οι μετοχές της πρώτης ανήκουν ήδη, κατά κυριότητα, στους μετόχους της δεύτερης (τυπικά ανήκουν στην απορροφούσα 100% ή σε πρόσωπα που τις κατέχουν για λογαριασμό της). Τέλος, είναι χωρίς αντικείμενο και οι διατάξεις του άρθρου 76, που προβλέπουν ευθύνη των μελών του Δ. Συμβουλίου της απορροφούμενης εταιρίας και της επιτροπής εμπειρογνομόνων του άρθρου 71 έναντι των μετόχων της απορροφούμενης και τρίτων.

- 3) Μπορεί να παραλειφθεί η προβλεπόμενη από τον αριθμό 72 απόφαση της Γ.Σ για έγκριση του σχεδίου συμβάσεως της συγχωνεύσεως (απορροφήσεως) εφόσον:
- i. Η δημοσιότητα του σχεδίου σύμβασης συγχωνεύσεων πραγματοποιείται από κάθε μία από τις συγχωνευόμενες εταιρίες ένα μήνα πριν την έναρξη των αποτελεσμάτων της πράξεως απορροφήσεως.
 - ii. Όλοι οι μέτοχοι της απορροφούσας εταιρίας έχουν το δικαίωμα, ένα μήνα τουλάχιστον πριν την έναρξη των αποτελεσμάτων της πράξεως της απορροφήσεως να λαμβάνουν γνώση στην έδρα της απορροφούμενης εταιρίας των εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 73 παρ. 1 (δηλαδή του Σ.Σ.Σ και των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εκθέσεως διαχειρίσεως του Δ.Σ των τριών τελευταίων ετών).

3.3.2. Διαδικασία απορροφήσεως Α.Ε από άλλη Α.Ε που κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης.

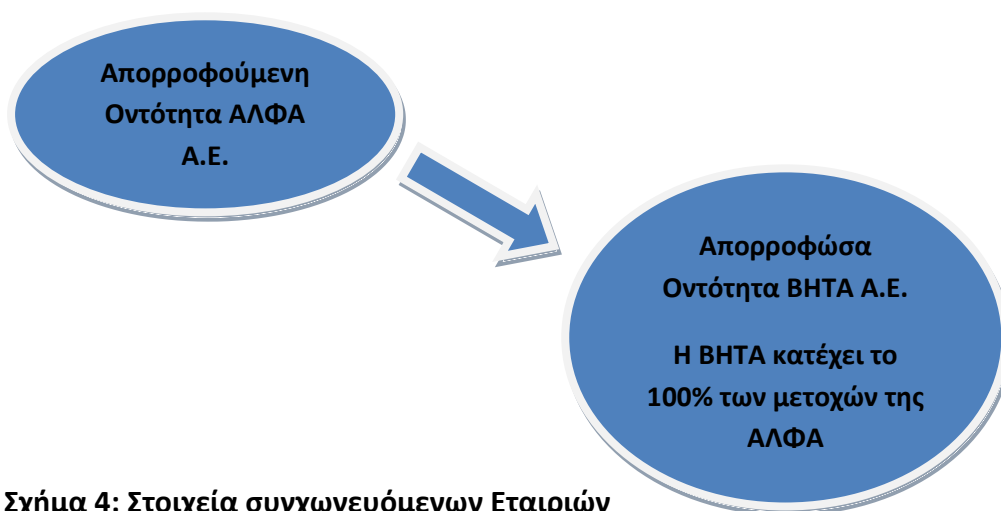
Εμείς στη παρούσα ανάλυση θα εξετάσουμε την συγχώνευση με απορρόφηση με δύο Α.Ε. όπου η απορροφώσα Α.Ε. κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης Α.Ε. Έστω λοιπόν πως έχουμε την εταιρία ΑΛΦΑ Α.Ε. όπου το 100% των μετοχών της το κατέχει η ΒΗΤΑ Α.Ε. (η οποία αποφασίζει να απορροφήσει την ΑΛΦΑ Α.Ε.

Στοιχεία συγχωνευόμενων Εταιριών:

-απορροφώσα ανώνυμη εταιρία ΒΗΤΑ ΑΕ

-απορροφούμενη ανώνυμη εταιρία ΑΛΦΑ ΑΕ

Σχήμα 4.

Σχήμα 4: Στοιχεία συγχωνευόμενων Εταιριών

Στην παραπάνω περίπτωση όπου η απορροφώσα εταιρία ΒΗΤΑ ΑΕ κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης εταιρίας ΑΛΦΑ ΑΕ δεν υπάρχει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΗΤΑ ΑΕ με αποτέλεσμα να μην εκδίδονται νέες μετοχές.

Ποια είναι τα δικαιολογητικά που πρέπει να κατατεθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες (Γ.Ε.Μ.Η., Δ.Ο.Υ.) και ποιες οι διαδικασίες που πρέπει να εφαρμοστούν ώστε να πραγματοποιηθεί η συγχώνευση;

Ξεκινώντας από την υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η (τρία βήματα) μας ζητάνε για την κάθε εταιρία αίτηση στην οποία θα επισυναφθούν.

Βήμα 1^ο

1. Το πρακτικό Διοικητικού Συμβουλίου που θα αναφέρει την έναρξη των διαδικασιών συγχώνευσης (δείτε αναλυτικά τα συνημμένα αρχεία ως υπόδειγμα πρακτικού)
2. Πρακτικό διοικητικό συμβούλιο που εγκρίνει το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης
3. Σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης (δείτε το συνημμένο υπόδειγμα ιδιαίτερη προσοχή στις επωνυμίες των εταιριών πρέπει αυτές να εμφανίζονται ακριβώς όπως εμφανίζονται στο ΦΕΚ διαφορετικά θα χρειαστεί διόρθωση και να υποβληθεί ξανά στο Γ.Ε.Μ.Η. – Αν υπάρχει πίεση χρόνου μπορείτε εναλλακτικά τυχόν διορθώσεις μετά την υποβολή τους στο Γ.Ε.Μ.Η με διαβιβαστικό έγγραφο από το Γ.Ε.Μ.Η να τις υποβάλετε προσωπικά στο πρωτόκολλο των περιφερειών που ανήκουν οι συγχωνευόμενες εταιρίες-).
4. Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου στην οποία επεξηγεί και δικαιολογεί από νομική και οικονομική άποψη, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης και πιο ειδικά τη σχέση ανταλλαγής των μετοχών της ή των απορροφημένων εταιριών προς τις μετοχές που εκδίδει η απορροφώσα εταιρία. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται επίσης τυχόν δυσχέρειες που εμφανίστηκαν ή που θα εμφανιστούν κατά την εκτίμηση της

επιτροπής του άρθρου 9. Να τονίσουμε πως δεν απαιτείται έκθεση σε περίπτωση που οι μέτοχοι έχουν συμφωνήσει με δηλώσεις βουλήσεων.

ΑΡΘΡΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΟΠΟΥ Η ΑΠΟΡΡΟΦΩΣΑ ΚΑΤΕΧΕΙ ΤΟ 100% ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

5.Ισολογισμός μετασχηματισμού (σε ερώτηση μου στην περιφέρεια στην χρήση 2015 ζητούν μία χρήση σε υπόδειγμα όχι των ΕΛΠ αλλά του Ν.2190/1920 (<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31>)).

6. Έκθεση εκτιμητικής επιτροπής για τη διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της απορροφημένης εταιρίας ΑΛΦΑ Α.Ε. Μπορεί να οριστούν από την περιφέρεια ελεγκτές με κόστος περίπου στα 750 ευρώ ή να αντικατασταθεί από έκθεση ορκωτού ελεγκτή με κόστος από 1500-2500 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Να τονίσουμε σε αυτό το σημείο πως το κόστος υποβολής στο Γ.Ε.Μ.Η είναι 10 ευρώ (που καταβάλλονται μέσω του site εκδίδοντας κωδικό πληρωμής)για την κάθε εταιρία τα παραπάνω δικαιολογητικά θα κατατεθούν ένα σε hard copy στο Γ.Ε.Μ.Η πρωτότυπο νομίμως υπογεγραμμένα και ένα αντίγραφο τους φωτοτυπία και σε ηλεκτρονική μορφή σκαναρισμένα σε pdf που θα δοθεί για την κάθε εταιρία σε cd ή usb

Επίσης για να προχωρήσει η όποια διαδικασία συγχώνευσης δεν πρέπει να υπάρχουν (για τις συμμετέχουσες εταιρίες στη συγχώνευση) εκκρεμότητες στην περιφέρεια. Εάν υπάρχουν εκκρεμότητες αυτές πρέπει πρώτα να διεκπεραιωθούν (με διορθώσεις και επανυποβολή) ώστε να μπορεί να προχωρήσει η συγχώνευση.

Πριν περάσουμε στο 2^ο βήμα να επισημάνουμε συνοπτικά (καθώς υπάρχει συνημμένο αρχείο για μελέτη) το ελάχιστο περιεχόμενο που πρέπει να περιέχει το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης:

-Την επωνυμία την έδρα και τη μορφή των εταιριών που συγχωνεύονται με πλήρη φορολογικά στοιχεία ΑΦΜ, ΑΡ. Γ.Ε.Μ.Η

-Την σχέση ανταλλαγής των μετοχών με τις διατυπώσεις παράδοσης των νέων μετοχών (στο παράδειγμά μας δεν υφίσταται)

-Την ημερομηνία παράδοσης των νέων μετοχών (στο παράδειγμά μας δεν υφίσταται)

-Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της ή των απορροφημένων εταιριών θεωρούνται από λογική άποψη γίνονται για λογαριασμό της απορροφούσας εταιρίας και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων που θα προκύψει από την ημερομηνία αυτή μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης όπως προβλέπεται στα άρθρα 74 και 75 του Ν. 2190/1920.

Εάν η συγχώνευση πραγματοποιηθεί με τον Ν.2166/1993 (<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/86>) τότε υποχρεωτικά η ημερομηνία

υπογραφής του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης πρέπει να έχει μεταγενέστερη ημερομηνία από την ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού.

Επίσης επειδή πολλές συγχωνεύσεις πραγματοποιούνται με τον Ν.2166/1993 (<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/86>) με σκοπό την απορρόφηση-μεταβίβαση ακινήτων (πάγια που έχει στα βιβλία της η απορροφόμενη εταιρία ΑΛΦΑ Α.Ε) στην απορροφώσα εταιρία με σκοπό την μη καταβολή φόρου μεταβίβασης να προσέξουν οι συνάδελφοι πως επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την κατασκευή και την εκμετάλλευση ακινήτων, δηλαδή, οι οικοδομικές και οι κτηματικές (αντίθετα, οι τεχνικές επιχειρήσεις υπάγονται στο νόμο αυτό) δεν μπορούν να μετασχηματιστούν σύμφωνα με το νόμο αυτό. Κρίσιμο είναι το αντικείμενο εργασιών, όχι της συγχωνευμένης, αλλά της νέας επιχείρησης (ΣτΕ 317/2000)

ΒΗΜΑ 2^ο

Εφόσον εγκριθεί από την περιφέρεια το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης θα πρέπει να παραλάβετε την ανακοίνωση καταχώρησης του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης από την υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η για την κάθε εταιρία.

-Εντός δέκα ημερών από αυτήν την ημερομηνία περίληψη του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης δημοσιεύεται είτε σε ημερήσια οικονομική εφημερίδα είτε στο site της εταιρίας. (Προσοχή το site της εταιρίας πρέπει να είναι καταχωρημένο στην μερίδα της εταιρίας)

-Μετά τη δημοσίευση της περίληψης δίνεται προθεσμία είκοσι ημερών στους πιστωτές των συγχωνευόμενων εταιριών, των οποίων οι απαιτήσεις είχαν δημιουργηθεί πριν από την υποβολή του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και δεν είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμες κατά το χρόνο της δημοσίευσης αυτής να ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις.

Όπως θα δούμε στο επόμενο βήμα (βήμα 3ο) που αφορά τα δικαιολογητικά καταθέσεως στο Γ.Ε.Μ.Η το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης μετατρέπεται από συμβολαιογράφο σε συμβολαιογραφικό έγγραφο συγχώνευσης.

Ο συμβολαιογράφος για την σύνταξη του εγγράφου συγχώνευσης ζητάει τα παρακάτω έγγραφα:

1. Φορολογική ενημερότητα (Για μεταβίβαση ακινήτου - εάν υπάρχει ακίνητο στην περιουσιακή κατάσταση της απορροφούμενης εταιρίας)
2. Ασφαλιστική ενημερότητα της απορροφούμενης εταιρίας
3. Το υπογεγραμμένο σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης
4. Έκθεση ορκωτού ελεγκτή για την διαπίστωση της Λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης εταιρίας

5. Πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α για μεταβίβαση ακινήτου (εφόσον υπάρχει ακίνητο)
6. Τοπογραφικό διάγραμμα από Μηχανικό (εφόσον υπάρχει ακίνητο)
7. Οικοδομική άδεια (εφόσον υπάρχει ακίνητο)
8. Από το κτηματολόγιο πιστοποιητικό κτηματογραφούμενου ακινήτου (εφόσον υπάρχει ακίνητο)

Επίσης συντάσσει τη δήλωση (μηδενική χωρίς το 3%) φόρου μεταβίβασης των ή του ακινήτου της απορροφούμενης εταιρίας λόγω της απαλλαγής που ισχύει από τον Ν. 2166/1993.

ΒΗΜΑ 3^ο

Για την κάθε συγχωνευόμενη εταιρία κατατίθεται αίτηση στο Γ.Ε.Μ.Η στην οποία επισυνάπτουμε τα παρακάτω:

1. Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης των μετόχων περί έγκρισης της συγχώνευσης (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: εάν η συγχώνευση πραγματοποιείται με το άρθρο 78 (<https://www.taxheaven.gr/laws/view/index/law/2190/year/1920/article/78>) του Ν.2190/1920 (<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31>) τότε καταθέτουμε Πρακτικό Δ.Σ)

2. Συμβολαιογραφικό έγγραφο συγχώνευσης

Άρθρα δικαιολογητικά και διαδικασίες που απαιτούνται για συγχώνευση με απορρόφηση όπου η απορροφώσα κατέχει το 100% των μετοχών.

3. Υπεύθυνη δήλωση (Ν.1599/1986) νομίμου εκπροσώπου ότι μετά τη δημοσίευση της περίληψης δεν προβλήθηκαν αντιρρήσεις (Παρ. 2 άρθρο 79) (<https://www.taxheaven.gr/laws/view/index/law/2190/article/79/paragraph/2>) ή εάν προβλήθηκαν αντιρρήσεις επιλύθηκαν.

4. Αντίγραφο οικονομικής εφημερίδας με τη δημοσίευση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης (εάν υπάρχει)

5. Επικαιροποιημένο καταστατικό μόνο για την απορροφώσα εταιρία (πχ Η ΒΗΤΑ Α.Ε) εφόσον κάνει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή εφόσον υπάρχει τροποποίηση των άρθρων του καταστατικού.

6. Τέλος καταχώρησης (10 ευρώ) για το Γ.Ε.ΜΗ)

Να σημειώσουμε πως μετά την ανακοίνωση από το Γ.Ε.ΜΗ έγκρισης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης πρέπει (εντός 10 ημερών) με την ανακοίνωση να πάμε στην εφορία που υπάγετε η απορροφώσα εταιρία (ΒΗΤΑ ΑΕ) για να υποβάλουμε στο μητρώο φωτοτυπία του συμβολαιογραφικού έγγραφου συγχώνευσης μαζί με τα έντυπα Μ3, Μ7 και εξουσιοδότηση του υποβάλλον από το νομικό πρόσωπο ώστε να εκδοθεί από το μητρώο της εφορίας μια βεβαίωση συγχώνευσης η οποία μαζί με τα παρακάτω έντυπα να τα υποβάλουμε στην εφορία (τμήμα μητρώο) της απορροφούμενης εταιρίας (ΑΛΦΑ ΑΕ) για τη διαγραφή της από το μητρώο.

Τα έντυπα που υποβάλουμε στην Δ.Ο.Υ της απορροφούμενης είναι:

1. Βεβαίωση συγχώνευσης
2. Ανακοίνωση από το Γ.Ε.ΜΗ.
3. Έντυπο Μ4
4. Εξουσιοδότηση από το νομικό πρόσωπο
5. Φωτοτυπία του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης
6. Ισολογισμού Μετασχηματισμού

Με την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας θα παραλάβουμε από τη Δ.Ο.Υ το έντυπο μεταβολής στοιχείων για να προχωρήσουμε στις μεταβολές στο ΙΚΑ ώστε να μεταφερθεί το προσωπικό από την απορροφούμενη (ΑΛΦΑ Α.Ε) εταιρία στην απορροφώσα (ΒΗΤΑ Α.Ε).

Την ίδια μέρα που θα εκδοθεί το έντυπο μεταβολής στοιχείων από την Δ.Ο.Υ θα πρέπει να κατατεθεί στο ΙΚΑ της απορροφώσας (ΒΗΤΑ Α.Ε) εταιρίας συμπληρωμένο με το έντυπο μεταβολής στοιχείων ΙΚΑ όπου θα αναφέρουμε όλους τους εργαζόμενους που μεταφέρονται από την ΑΛΦΑ Α.Ε στην ΒΗΤΑ Α.Ε.

Συνημμένα του εντύπου μεταβολής στοιχείων θα χρειαστούν αντίγραφα από τα έντυπα που έχουμε παραλάβει από Γ.Ε.ΜΗ και Δ.Ο.Υ.

Μετά την ολοκλήρωση μεταφοράς των εργαζόμενων στο ΙΚΑ της απορροφώσας εταιρίας (ΒΗΤΑ Α.Ε) θα πρέπει να προχωρήσουμε στην ενημέρωση (μεταβολή - κλείσιμο διακοπή) στοιχείων στο ΙΚΑ της απορροφούμενης (ΑΛΦΑ Α.Ε) εταιρίας ώστε να ενημερωθεί και το υποκατάστημα του ΙΚΑ που ανήκει.

Πηγή: <https://www.taxsolution.gr/blog/2016-06/23292.html>

▪ **Λογιστικό παράδειγμα σελ. 233-238 (Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη)**

Η λογιστική διαδικασία, που ακολουθείται στην περίπτωση απορροφήσεως ανώνυμης εταιρίας από άλλη Α.Ε., η οποία κατέχει το σύνολο των μετοχών της απορροφούμενης, είναι η ίδια, όπως και σε κάθε συγχώνευση με απορρόφηση – φυσικά με κάποιες ιδιαιτερότητες στις εγγραφές των βιβλίων της απορροφούσας. Οι ιδιαιτερότητες αυτές οφείλονται στο γεγονός ότι στην περίπτωση του παρόντος κεφαλαίου δεν επέρχεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας εταιρίας.

Εδώ θα χρησιμοποιηθεί το ίδιο παράδειγμα που αναπτύχθηκε στο κεφάλαιο 3.2.2. Υποθέτουμε, λοιπόν, ότι η ανώνυμη εταιρία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» κατέχει το σύνολο των μετοχών της εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.», την οποία και απορροφά. Τα λογιστικά κ.λ.π. στοιχεία του παραδείγματος βρίσκονται καταχωρημένα αναλυτικά στο λογιστικό παράδειγμα του έκτου κεφαλαίου (παράγραφος 53), αλλά και στην προηγούμενη παράγραφο του κεφαλαίου αυτού.

Α) Εγγραφές στα βιβλία της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.».

Οι λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» θα περιλαμβάνουν:

α) Τις εγγραφές προσαρμογής των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της απορροφούμενης εταιρίας στις αξίες που τα εκτίμησε η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων στη σχετική έκθεση της.

β) Τις εγγραφές κλεισίματος του ισολογισμού της απορροφούμενης την ημέρα τελειώσεως της συγχωνεύσεως (καταχώρηση της σχετικής διοικητικής αποφάσεως στο Μητρώο Α.Ε.).

γ) Τις εγγραφές μεταβιβάσεως των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης (ήτοι των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αυτής) στην απορροφούσα εταιρία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.».

δ) Τις εγγραφές κλεισίματος των λογαριασμών των ιδίων κεφαλαίων (καθαρής θέσεως) της απορροφούμενης, που σημαίνουν και το κλείσιμο των βιβλίων αυτής.

Όλες οι παραπάνω εγγραφές είναι πανομοιότυπες με τις αντίστοιχες του παραδείγματος του προηγούμενου κεφαλαίου (βλ. παράγραφο 53), γι' αυτό και δεν κρίνεται σκόπιμο να επαναληφθούν εδώ.

Β) Εγγραφές στα βιβλία της απορροφούσας εταιρίας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.».

Απορρόφηση της εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» από την εταιρία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» σημαίνει ότι όλα τα στοιχεία του ενεργητικού της απορροφούμενης και όλες οι υποχρεώσεις αυτής περιέρχονται στην απορροφούσα. Την απόκτηση των στοιχείων αυτών η απορροφούσα εταιρία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» πρέπει να εμφανίσει στα λογιστικά

βιβλία της. Οι σχετικές εγγραφές – με τα δεδομένα του παραδείγματος της παραγράφου 53 – θα έχουν ως ακολούθως:

11 ΚΤΙΡΙΑ		
11.00 Δευτεροβάθμιοι κτιρίων	150.000.000	
14 ΕΠΙΠΛΑ		
14.00 Δευτεροβάθμιοι επίπλων	6.000.000	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	175.000.000	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	63.000.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	26.000.000	
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.00 Ισολογισμός ανοίγματος <i>Απόκτηση των στοιχείων του ενεργητικού της απορροφούμενης εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.».</i>		420.000.000
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.00 Ισολογισμός ανοίγματος	291.000.000	
11 ΚΤΙΡΙΑ		
11.99 Αποσβεσμένα κτίρια		3.000.000
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.		
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα		1.000.000
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		100.000.000
52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ		150.000.000
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ		25.000.000
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
44.00 Για αποζημίωση προσωπικού		5.000.000
44.11 Για επισφαλείς απαιτήσεις		1.200.000
44.90 Για υποτίμηση εμπορευμάτων		5.000.000
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		
54.07 Φόρος εισοδήματος κερδών <i>Απόκτηση των στοιχείων του παθητικού της απορροφούμενης.</i>		800.000

Με τις παραπάνω εγγραφές χρεώθηκαν οι λογαριασμοί των στοιχείων του ενεργητικού της απορροφούσας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» με τις αξίες που είχαν αυτά στα βιβλία της απορροφούμενης «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» από την οποία αποκτήθηκαν. Πιστώθηκε με τα αντίστοιχα ποσά ο λογαριασμός «89.00 Ισολογισμός ανοίγματος», που λειτουργεί προσωρινά, ως διάμεσος, για τις ανάγκες της λογιστικής διαδικασίας της συγχωνεύσεως. Αντίστοιχα, με χρέωση του λογαριασμού «89.00» πιστώθηκαν όλοι οι λογαριασμοί του παθητικού της απορροφούσας, που θα εμφανίζουν τις αναληφθείσες υποχρεώσεις της απορροφούμενης.

Τώρα ο λογαριασμός «89.00 Ισολογισμός ανοίγματος» εμφανίζει πιστωτικό υπόλοιπο 129.000 €, ενώ ο λογαριασμός «18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις»

έχει χρεωστικό υπόλοιπο 200.000.000 €. Και οι δύο αυτοί λογαριασμοί πρέπει να κλείσουν, επειδή:

- a) Ο πρώτος «89.00 Ισολογισμός ανοίγματος», γιατί λειτούργησε προσωρινά και μόνο για τις ανάγκες εμφάνισης στα βιβλία της απορροφούσας της λογιστικής διαδικασίας αποκτήσεως των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης.
- b) Ο δεύτερος «18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις», γιατί περιέχει την αξία κτήσεως του συνόλου των μετοχών της απορροφηθείσας εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.», οι οποίες – μετά την απόκτηση και την εμφάνιση στα βιβλία της απορροφούσας των στοιχείων της απορροφούμενης – έπαυσαν να έχουν αξία και ακυρώθηκαν.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραδείγματος, το πακέτο του συνόλου των μετοχών της απορροφηθείσας εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» είχε αποκτήσει η απορροφήσασα «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» αντί 200.000.000 € και με την αξία αυτή το εμφάνιζε στα βιβλία της. Όμως, η καθαρή θέση της απορροφηθείσας εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» υπολείπεται του ποσού αυτού. Και η διαφορά, ανερχόμενη σε $(200.000.000 - 129.000.000 =) 71.000.000$ € πρέπει να εμφανισθεί στο ενεργητικό της απορροφούσας εταιρίας «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.», ενώ, συγχρόνως, να προσδιορισθεί και τι αντιπροσωπεύει αυτή. Εφόσον η εταιρία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» είχε διαθέσει 200.000.000 € για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.», μιας εταιρίας που η καθαρή θέση της ανέρχεται μόνο σε 129.000.000 €, λογικό είναι να υποθέσουμε ότι η διαφορά των 71.000.000 € αντιπροσωπεύει κάποια άυλα αγαθά (όπως φήμη και πελατεία). Συνεπώς, η αξία αυτή πρέπει να αχθεί στη χρέωση του λογαριασμού «16.00 Υπεραξία επιχειρήσεως - Goodwill». Εάν η άποψη αυτή δεν γίνει δεκτή, τότε η διαφορά των 71.000.000 € καταχωρείται στη χρέωση του λογ/σμού «81.02 Έκτακτες ζημίες» / «81.02.90 Διαφορά από την απορρόφηση της εταιρίας».

Εάν γίνει δεκτή η πρώτη λύση, θα λάβει χώρα η παρακάτω εγγραφή:

89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.00 Ισολογισμός ανοίγματος	129.000.000	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Κ.ΛΠ.		
16.00 Υπεραξία επιχείρησης (Goodwill)	71.000.000	
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Κ.ΛΠ.		
18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις		200.000.000

Εάν γίνει δεκτή η δεύτερη λύση (καταβολή μετρητών), θα γίνουν οι ακόλουθες εγγραφές:

89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.00 Ισολογισμός ανοίγματος	129.000.000	
81 ΕΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
81.02 Έκτακτες ζημίες		
81.02.90 Διαφορά από απορρόφηση εταιρίας	71.000.000	
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Κ.ΛΠ.		
18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις		200.000.000
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο	71.000.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Μέτοχοι		71.000.000
(Τριτοβάθμιοι λογαριασμοί)		

Εάν η απορροφούσα εταιρία «ΗΦΑΙΣΤΟΣ Α.Ε.» είχε αποκτήσει και εμφάνιζε στα βιβλία της το πακέτο των μετοχών της απορροφηθείσας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» αντί μόνο 100.000.000 €, ενώ η καθαρή θέση της τελευταίας είναι 129.000.000 €, τότε, προφανώς, η απορροφούσα αποκτά με τη συγχώνευση περιουσιακά στοιχεία αξίας μεγαλύτερης εκείνης που διέθεσε για την απόκτηση των μετοχών της απορροφηθείσας κατά (129.000.000 – 100.000.000=) 29.000.000 €. Η διαφορά αυτή θα αχθεί σε πίστωση λογαριασμού ειδικού αποθεματικού, ως ακολούθως:

89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.00 Ισολογισμός ανοίγματος	129.000.000	
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Κ.ΛΠ.		
18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις		100.000.000
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Κ.ΛΠ.		
41.04 Ειδικά αποθεματικά		
41.04.00 Αποθεματικό από υπεραξία		
απορροφηθείσας εταιρίας «ΚΑΛΛΙΓΑΣ Α.Ε.» ⁽¹⁾		29.000.000

Στη σπάνια περίπτωση, που θα συνέπιπτε η αξία των μετοχών της απορροφούμενης εταιρίας στα βιβλία της απορροφούσας να είναι η ίδια με την καθαρή θέση της τελευταίας, οι λογαριασμοί «18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» (χρεωστικό υπόλοιπο) και «89.00 Ισολογισμός ανοίγματος» (πιστωτικό υπόλοιπο), θα έκλειναν με μία απλή εγγραφή: Χρέωση του λογαριασμού «89.00» - Πίστωση του «18.00».

⁽¹⁾ Εάν η συγχώνευση γίνεται με το Ν.Δ. 1297/72 ή το Ν. 2166/93, θα πρέπει να γίνουν και οι κατάλληλες εγγραφές σε λογαριασμούς τάξεως για να εμφανισθεί η υπεραξία που προέκυψε από τη συγχώνευση.

Σχετικά, η 249/95 γνωμ. ΕΣΥΛ διαλαμβάνει τα εξής :

«α) Στην ερμηνευτική του Ν. 2166/1993 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών 1039799/Πολ. 1080/1994 περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα, για το πιο πάνω θέμα:

«.. Σε περίπτωση απορροφήσεως ανώνυμης εταιρίας από άλλη ανώνυμη εταιρία , η οποία κατέχει το σύνολο (το 100%) των μετοχών της απορροφούμενης (απορρόφηση θυγατρικής από μητρική Α.Ε.), κατά την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1-5 του κοινοποιούμενου νόμου, δεν θα εκδίδονται νέες μετοχές από την απορροφώσα εταιρία για το μέρος του εισφερόμενου κεφαλαίου της απορροφούμενης, για το οποίο επέρχεται απόσβεση αυτού με την αξία των συμμετοχών που εμφανίζεται στα βιβλία της απορροφώσας. Εάν κατά την απόσβεση αυτή προκύψει χρεωστική διαφορά, αυτή θα εμφανισθεί σε λογ/σμό «Διαφορά προκύψασα από το μετασχηματισμό Ν. 2166/1993». Το χρεωστικό όμως αυτό ποσό δεν έχει τη δυνατότητα η απορροφώσα εταιρία να εκπέσει από τα ακαθάριστα έσοδα της προκειμένου υπολογισμού των φορολογητέων κερδών της.

β) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 2.2.110 άρθ. 1-3 του Γ.Λ.Σ και του άρθρου 43 παράγραφοι 1 και 4 περ. β' κωδ. Ν. 2190/1920 και τις βασικές λογιστικές αρχές, αν η πιο πάνω χρεωστική διαφορά αντιπροσωπεύει, (με βάση πάντοτε τις διατάξεις και λογιστικές αρχές αυτές), υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill), καταχωρείται στη χρέωση του λογ/σμού 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)» και νέο – δημιουργούμενου τριτοβάθμιού του (με τον τίτλο που απαιτεί η πιο πάνω εγκύκλιος του Υπ. Οικον.). η διαφορά αυτή, με βάση τις προαναφερθείσες διατάξεις του Γ.Λ.Σ. και κωδ. Ν. 2190/1920, «αποσβένεται, είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν τα πέντε έτη». Σε αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή η πιο πάνω χρεωστική διαφορά δεν αντιπροσωπεύει, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις και λογιστικές αρχές, υπεραξία επιχειρήσεως, καταχωρείται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02 «έκτακτες ζημίες» (και σχετικού τριτοβάθμιου με τον τίτλο που απαιτεί η εγκύκλιος του Υπ. Οικονομικών)».

3.4. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΑΕ (ΆΡΘΡΟ 80 Κ.Ν. 2190/20)

3.4.1. Διατυπώσεις της συγχώνευσης Α.Ε με σύσταση νέας Α.Ε

Σύμφωνα με το άρθρο 80 του κωδ. Ν. 2190/1920 τα άρθρα 69 έως 77 του ίδιου νόμου, για τη συγχώνευση Α.Ε με σύσταση νέας Α.Ε.

Φυσικά όλα τα έγγραφα που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 69-77 (σχέδιο συμβάσεως συγχωνεύσεως, έκθεση Δ.Σ. Α.Ε, έκθεση επιτροπής εμπειρογνομόνων, πρακτικά συνεδριάσεων Δ.Σ και Γ.Σ κτλ.) κατάλληλα τροποποιημένα και φραστικά προσαρμοσμένα. Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης μαζί με το καταστατικό της νέας εταιρίας εγκρίνονται από τη Γ.Σ των μετόχων κάθε μίας από τις εταιρίες που συγχωνεύονται (και μετά τη τελείωση της συγχώνευσης εξαφανίζονται [\(Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη\)](#)).

Από τις διατάξεις του άρθρου αυτού προκύπτουν ειδικότερα τα εξής:

- Οι διατυπώσεις που απαιτούνται για τη συγχώνευση ανώνυμων εταιριών με απορρόφηση, απαιτούνται επίσης και για τη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας.
- Επειδή στη συγχώνευση της εξεταζόμενης μορφής συνιστάται νέα ανώνυμη εταιρία, έχει εφαρμογή το άρθρο 4 περί ακυρότητας της νέας εταιρίας με δικαστική απόφαση, εφόσον συντρέχει ένας από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο αυτό.
- Κατά την εφαρμογή των διατυπώσεων που αναπτύχθηκαν στις παρ. 40.1 και 40.2, σαν απορροφούμενες εταιρίες θεωρούνται οι εταιρίες που εξαφανίζονται και σαν απορροφούσα εταιρία θεωρείται η νέα εταιρία.
- Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία που προβλέπονται από τη διάταξη του άρθρου 69 παρ. 2 του Ν. 2190/20.

Ειδικότερα, η διάταξη του άρθρου 69 παρ. 2 περίπτωση α' «εφαρμόζεται αναλόγως για τη νέα εταιρία». Δηλαδή, στο σχέδιο της σύμβασης συγχώνευσης πρέπει να αναφέρεται η μορφή, η επωνυμία και η έδρα τόσο των εξαφανιζόμενων εταιριών όσο και της νέας εταιρίας που πρόκειται να συσταθεί.

Επίσης, πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός μητρώου των εξαφανιζόμενων εταιριών καθώς και στο Μητρώο ποιας Νομαρχίας θα υπάγεται η νέα εταιρία που θα συσταθεί.

- Το σχέδιο της σύμβασης συγχώνευσης, όπως και επί συγχώνευσης με απορρόφηση, εγκρίνεται από τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων καθεμίας εξαφανιζόμενης εταιρίας. Οι συνελεύσεις αυτές πρέπει να εγκρίνουν και ολόκληρο το καταστατικό της νέας εταιρίας.

3.4.2. Λογιστική διαδικασία της συγχώνευσης ανωνύμων εταιριών με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρίας

Λογιστική διαδικασία της συγχώνευσης στα βιβλία των συγχωνευόμενων εταιριών.

Η λογιστική διαδικασία σε καθεμιά από τις συγχωνευόμενες εταιρίες είναι όμοια με τη διαδικασία που ακολουθεί η απορροφούμενη εταιρία κατά τη συγχώνευση με απορρόφηση.

3.4.3. Λογιστική διαδικασία της συγχώνευσης στα βιβλία της νέας εταιρίας

Το λογιστήριο της νέας εταιρίας θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ *Κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου της νέας εταιρίας από τις συγχωνευόμενες εταιρίες.*

Μόλις συσταθεί η νέα ανώνυμη εταιρία θα γίνουν οι εγγραφές καλύψεως του κεφαλαίου της από τις απορροφούμενες εταιρίες. Για την παράθεση των εγγραφών αυτών, ας υποθέσουμε ότι η ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε. και η εταιρία ΧΑΛΥΨ Α.Ε. συγχωνεύονται με σύσταση νέας εταιρίας ΟΛΥΜΠΟΣ Α.Ε. Το μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρίας ορίζεται σε € 500.000 και διαιρείται σε 50.000 μετοχές ονομαστικής αξίας €10 καθεμιά, από τις οποίες 30.000 μετοχές δίνονται στη ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε και 20.000 στη ΧΑΛΥΨ Α.Ε. Οι εγγραφές καλύψεως του μετοχικού κεφαλαίου στα βιβλία της ΟΛΥΜΠΟΣ Α.Ε. θα έχουν ως εξής:

Μέτοχοι λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε. (μετ. 30.000*10) ΧΑΛΥΨ Α.Ε. (μετ. 20.000*10) Μετοχικό κεφάλαιο	300.000 <u>200.000</u>	50.000	500.000
---	---------------------------	--------	---------

✓ *Απόκτηση της περιουσίας των εξαφανιζόμενων εταιριών – Απογραφή έναρξης*

Η νέα εταιρία οφείλει να προβεί σε σύνταξη απογραφής έναρξης, που θα περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία των δύο συγχωνευόμενων εταιριών.

Κατά τις οδηγίες της Διοικήσεως, η ανώνυμη εταιρία που προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 41 του Ν. 2190/20 και το άρθρο 27 του Κ.Β.Σ., να συντάξει απογραφή έναρξης. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να αναγράφονται με την καθορισμένη αξία από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/20. **Αυτονόητο είναι ότι δε θα αναγράφονται από τα εκτιμηθέντα πάγια στοιχεία εκείνα που πωλήθηκαν ή καταστράφηκαν μέχρι τη σύσταση της Α.Ε.** Αντίθετα θα καταχωρούνται στην απογραφή οι νέες αγορές παγίων, από τις συγχωνευόμενες εταιρίες, για λογαριασμό της Α.Ε. μέχρι του χρόνου σύστασης της. Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού καταχωρούνται στην απογραφή στην κατάσταση που βρίσκονται κατά την ημερομηνία της σύνταξης αυτής. Η ακρίβεια και της απογραφής αυτής ελέγχεται, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε. 2074/61, 2708/66 και 3083/97.

Τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης για τη σύσταση νομικού προσώπου καταχωρούνται σε προσωρινά βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή (Κ.Β.Σ., άρθρο 10 παρ. 2). Στις περιπτώσεις μετατροπής ή συγχώνευσης εταιριών σε Α.Ε ή Ε.Π.Ε. έχει γίνει δεκτό με την Ε 16455/Πολ. 264/6-8-1969 εγκύκλιο του Υπ. Οικονομικών, τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης, οι αγορές και οι λοιπές συναλλαγές που είναι αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου καταχωρούνται σε διακεκριμένους λογαριασμούς των υπό μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων. Τα βιβλία, στα οποία καταχωρούνται οι πιο πάνω πράξεις, πρέπει να τίθενται στη διάθεση του φορολογικού ελέγχου της συσταθείσας εταιρίας, για την επαλήθευση της μεταφοράς των λογαριασμών κ.λ.π.

Σχετικά με το εξεταζόμενο θέμα στην Ερμην. Εγκύκλιο του Κ.Β.Σ. (π.δ.186/92) αναφέρονται τα εξής: «Αν ο ιδρυτής είναι επιτηδευματίας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) μπορεί, αντί να τηρήσει προσωρινά βιβλία πρώτης εγκατάστασης, να καταχωρεί τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης στα δικά του βιβλία, σε διακεκριμένες στήλες, σε περίπτωση τήρησης βιβλίων πρώτης και δεύτερης κατηγορίας, ή σε διακεκριμένους λογαριασμούς σε περίπτωση τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας. Και στην περίπτωση αυτή οι εγγραφές που αφορούν την υπό σύσταση επιχείρηση μεταφέρονται σύμφωνα με τα παραπάνω. Ο τρόπος αυτός έχει ανάλογη εφαρμογή και επί μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων, για τα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά το στάδιο της μετατροπής ή συγχώνευσης (Υπ. Οικ. Ερμ. Εγκ. 3/1922)».

- ✓ *Καταχώρηση σε λογαριασμούς τάξεως της υπεραξίας συγχώνευσης των συγχωνευόμενων εταιριών.*

Σε λογαριασμούς τάξεως θα καταχωρηθεί η υπεραξία που προέκυψε από την εκτίμηση της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων των περιουσιών των συγχωνευόμενων εταιριών.

3.5. ΕΞΑΓΟΡΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΑΛΛΗ Α.Ε. – ΕΞΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ

Εξαγορά είναι η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρίες (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, μετά από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, σε άλλη ανώνυμη εταιρία (εξαγοράζουσα) το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) έναντι αποδόσεως στους μετόχους των εξαγοραζόμενων εταιριών του αντιτίμου των μετοχών τους.

Η εξαγορά – όπως περιγράφεται ανωτέρω – εξομοιώνεται με την απορρόφηση από λειτουργούσα Α.Ε. άλλης ή άλλων ανωνύμων εταιριών. Στην εξαγορά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 69-77 του Κ.Ν. 2190/20 και μάλιστα πλήρως, χωρίς τις εξαιρέσεις που επιτρέπει το άρθρο 78 του ίδιου νόμου για την περίπτωση απορροφήσεως ανώνυμης εταιρίας από άλλη Α.Ε. που κατέχει το 100% των μετοχών της. Αυτό σημαίνει ότι στην εξαγορά εφαρμόζεται, χωρίς καμία παρέκκλιση, ολόκληρη η αυστηρή και γραφειοκρατική διαδικασία της συγχωνεύσεως.

Μετά την τελείωση της εξαγοράς (διατυπώσεις δημοσιότητας), οι εξαγοραζόμενες εταιρίες εξαφανίζονται και οι μέτοχοι αυτών δίδουν τις μετοχές τους για ακύρωση, λαμβάνοντας το συμφωνημένο αντίτιμο.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εξαγοράς.

Παρότι – κατά τη ρητή διατύπωση του άρθρου 79 του Κ.Ν. 2190/20 – η εξαγορά εξομοιώνεται με την απορρόφηση, εντούτοις, παρουσιάζει αυτή ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τη διαφοροποιούν από τη συγχώνευση με σύσταση νέας Α.Ε., αλλά και από τη συγχώνευση με απορρόφηση.

- Και πρώτον, στην εξαγορά ανώνυμης εταιρίας (εξαγοραζόμενης) από άλλη Α.Ε. (εξαγοράζουσα) δεν έχουμε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της δεύτερης (εξαγοράζουσας). Στη συγχώνευση είτε με σύσταση νέας εταιρίας γίνεται αυτή είτε με απορρόφηση, παρουσιάζεται – κατά κανόνα – αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου από τη συνένωση των καθαρών θέσεων των συγχωνευομένων

εταιριών και ίσως από συμπληρωματικές εισφορές. Εξαίρεση αποτελεί η απορρόφηση εταιρίας από άλλη, που κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης. Και στην περίπτωση αυτή δεν αυξάνεται το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσας όπως ακριβώς συμβαίνει και με την εξαγοράζουσα Α.Ε.

- b. Δεύτερον η εξαγοράζουσα, δεν εκδίδει νέες μετοχές –και αυτό είναι φυσικό, αφού δεν συντελείται αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου το ίδιο συμβαίνει με την απορροφούσα ανώνυμη εταιρία, όταν αυτή κατέχει το 100% της εταιρίας που απορροφά. Αντίθετα, στη συγχώνευση ανώνυμων εταιριών είτε με σύσταση νέας εταιρίας είτε με απορρόφηση – κι όταν ακόμα δεν υπάρχει αύξηση κεφαλαίου στην πρώτη περίπτωση – εκδίδονται πάντα νέες μετοχές, που αντιπροσωπεύουν το μετοχικό κεφάλαιο της νέας ή της απορροφούσας εταιρίας, οι οποίες ανταλλάσσονται με τις παλιές μετοχές των συγχωνευομένων εταιριών.
- c. Οι μέτοχοι της ή των εξαγοραζομένων εταιριών δεν γίνονται μέτοχοι της εξαγοράζουσας. Με την τελείωση της εξαγοράς, παραδίδουν τις μετοχές τους προς ακύρωση λαμβάνοντας το συγκεκριμένο αντίτιμο και λύεται η σχέση του με την εξαγοραζόμενη και εξαφανιζόμενη εταιρία, χωρίς να δημιουργείται καμία νέα σχέση με την εξαγοράζουσα.
- d. Οι μετοχές της εξαγοραζόμενης εταιρίας ακυρώνονται- όπως γίνεται και με τις μετοχές της απορροφούσας εταιρίας, όταν αυτές κατέχονται στο σύνολό τους (100%) από την απορροφούσα Α.Ε. Στην περίπτωση της εξαγοράς οι μέτοχοι της εξαγοραζόμενης λαμβάνουν χρήματα ως αντάλλαγμα των μετοχών τους που χάνουν. Στη δεύτερη περίπτωση (της απορροφήσεως εταιρίας από άλλη που κατέχει το 100% των μετοχών της) οι κατέχουσα το σύνολο των μετοχών της απορροφούμενης εταιρίας δεν λαμβάνει τίποτε (ούτε μετοχές της απορροφούσας ούτε χρήματα). Στις άλλες περιπτώσεις συγχωνεύσεως οι μέτοχοι των συγχωνευομένων εταιριών παίρνουν τον αναλογούντα αριθμό μετοχών της νέας ή απορροφούσας εταιρίας (ανταλλαγή μετοχών – σύμφωνα με τη σχέση που έχει καθοριστεί στην έκθεση της επιτροπής εμπειρογνομόνων κατά τα άρθρα 71 και 9 Κ.Ν. 2190/20 και αναφέρεται στο σχέδιο συμβάσεως συγχωνεύσεως). Το αντίτιμο που δικαιούνται να λάβουν οι μέτοχοι της εξαγοραζόμενης εταιρίας, μπορεί να του καταβληθεί σε μετρητά, επιταγές, ομόλογα, γραμμάτια εισπρακτέα. Η εξαγοράζουσα εταιρία εξάλλου για να εξοφλήσει το αντίτιμο των μετοχών της εξαγοραζόμενης εταιρίας μπορεί να χρησιμοποιήσει κατάλληλα διαθέσιμα του ενεργητικού της, σαν αυτά που αναφέρθηκαν πιο πάνω ή να δανειστεί το απαιτούμενο ποσό ή να προβεί σε (προηγούμενη)αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της.
- e. Όπως σημειώνεται παραπάνω, στην εξαγορά ανώνυμης εταιρίας από άλλη Α.Ε. εφαρμόζονται αναλόγως, δηλαδή κατάλληλα προσαρμοσμένες, οι

διατάξεις των άρθρων 69-77 του Κ.Ν. 2190/20 που ρυθμίζουν τη συγχώνευση με απορρόφηση. Έτσι:

- 1) Στο σχέδιο συμβάσεως συγχωνεύσεως, που θα συνταχθεί για την περίπτωση της εξαγοράς, δεν θα αναφέρεται η σχέση ανταλλαγής των μετοχών, αλλά η τιμή στην οποία εξαγοράζονται οι μετοχές της εξαγοραζόμενης εταιρίας. Επίσης, δεν θα υπάρχει η φράση που καθορίζει τη διαδικασία και τις διατυπώσεις ανταλλαγής των παλαιών με νέες μετοχές, αλλά θα αναφέρεται μόνο ότι οι μετοχές της εξαγοραζόμενης εταιρίας παραδίδονται από τους κατόχους τους στην εξαγοράζουσα (κατά την πληρωμή του αντιτίμου της) και ακυρώνονται. Ακόμα, στο σχέδιο συμβάσεως συγχωνεύσεως δεν θα περιληφθεί ο ειδικός φόρος που προβλέπει η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 69 του Κ.Ν. 2190/20 για την ημερομηνία από την οποία οι νέες μετοχές, που παραδίδονται στους μετόχους των συγχωνευομένων εταιριών, παρέχουν δικαίωμα στα κέρδη της απορροφούσας εταιρίας.
- 2) Στην έκθεση της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων πρέπει να αναφέρεται (όχι αν η σχέση ανταλλαγής των μετοχών, αλλά) αν το συμφωνηθέν αντίτιμο για την εξαγορά των μετοχών είναι δίκαιο και λογικό.
- 3) Για την εφαρμογή της εξαγοράς απαιτείται η έγκριση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων κάθε μια από τις μετέχουσες στην εξαγορά εταιρείες (άρθρο 72), δηλαδή τόσο της εξαγοράζουσας, όσο και της ή των εξαγοραζομένων.

ΕΞΑΓΟΡΑ Α.Ε ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ (ΑΠΟΚΤΗΣΗ) ΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ.

Όπως σημειώθηκε και παραπάνω, με τον όρο «εξαγορά» ο νόμος (άρθρο 79 Κ.Ν.2190/20) νοεί την πράξη με την οποία μία ανώνυμη εταιρία (εξαγοράζουσα) αποκτά το σύνολο της περιουσίας (ενεργητικού και παθητικού) άλλης ανώνυμης εταιρίας (εξαγοραζόμενης), η οποία λύεται και εξαφανίζεται. Στους μετόχους της εξαγοραζόμενης εταιρίας καταβάλλεται από την εξαγοράζουσα των συμφωνημένων αντίτιμο των μετοχών τους, που ακυρώνονται. Η εξαγοράζουσα εταιρία θα εμφανίσει στους λογαριασμούς της τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της εξαγοραζόμενης, τα οποία της μεταβιβάστηκαν αυτούσια λόγω της εξαγοράς.

Μία ανώνυμη εταιρία, όμως, μπορεί να αγοράσει (αποκτήσει) μέρος ή το σύνολο των μετοχών άλλης ανώνυμης εταιρίας, καταβάλλοντας τους κυρίους αυτών το συμφωνημένο αντίτιμο. Η πράξη αυτή δεν έχει καμία σχέση με την «εξαγορά» του άρθρου 79. Η μόνη ομοιότητα μεταξύ των δύο πράξεων είναι ότι και στις δύο περιπτώσεις οι μέτοχοι, που παραδίδουν τις μετοχές τους στην εξαγοράζουσα ή στην «δι' αγοράς αποκτώσα» έναντι του συμφωνημένου τιμήματος εταιρία, αποξενώνονται από τα δικαιώματά τους ως μέτοχοι. Κατά τα άλλα στην περίπτωση της εξαγοράς, η εξαγοραζόμενη εταιρία λύεται και εξαφανίζεται, ενώ οι μετοχές της ακυρώνονται.

Στην περίπτωση της αγοράς (αποκτήσεως) των μετοχών, η εταιρία, της οποίας οι μετοχές άλλαξαν κύριο συνεχίζει να υπάρχει και να λειτουργεί. Η εταιρία που

απέκτησε τώρα τις μετοχές αυτές με αγορά, θα τις εμφανίσει με την αξία κτήσεως στον λογαριασμό «18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Κ.ΛΠ.»

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Η διαδικασία για την εξαγορά από λειτουργούσα ανώνυμη εταιρία άλλης ή άλλων ανωνύμων εταιριών είναι ίδια με τη διαδικασία που εφαρμόζεται στην απορρόφηση από ανώνυμη εταιρία άλλης ή άλλων Α.Ε.

A. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιριών, που μετέχουν στην εξαγορά, συνεδριάζουν και καταρτίζουν έγγραφο σχέδιο συμβάσεως εξαγοράς (αντίστοιχο του σχεδίου συμβάσεως συγχωνεύσεως – άρθρο 69 παράγραφος 1 Κ.Ν. 2190/20).

Το σχέδιο συμβάσεως εξαγοράς υποβάλλεται, μαζί με τα πρακτικά συνεδριάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων και τα λοιπά δικαιολογητικά, στο Υπουργείο Εμπορίου ή στις Νομαρχίες που υπάγονται οι μετέχουσες στην εξαγορά εταιρίες, για να καταχωρηθούν στα οικεία Μητρώα Ανωνύμων Εταιριών (άρθρο 69 παράγραφος 3 Κ.Ν. 2190/20). Σχετική ανακοίνωση δημοσιεύεται στο ΦΕΚ.

Μέσα σε δέκα μέρες από την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του σχεδίου συμβάσεως εξαγοράς, πρέπει να δημοσιευτεί περίληψη του σχεδίου αυτού σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα (άρθρο 70 παράγραφος 1 Κ.Ν.2190/20).

B. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ Α.Ε. ΠΟΥ ΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ.

Κάθε μία από τις μετέχουσες στη σύμβαση εξαγοράς εταιρία υποβάλλει αρμοδίως αίτηση για τη συγκρότηση επιτροπής εμπειρογνομόνων που θα εκτιμήσει τα περιουσιακά της στοιχεία και θα συντάξει σχετική έκθεση (άρθρα 71 παράγραφος 1 και 9 Κ.Ν 2190/20). Στην έκθεση αυτή θα περιλαμβάνονται τα στοιχεία που απαιτεί η παράγραφος 2 του άρθρου 71 και ειδικά θα σημειώνεται αν το συμφωνηθέν για την εξαγορά τμήμα κρίνεται δίκαιο και λογικό.

C. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της περιλήψεως του σχεδίου συγχωνεύσεως σε μία οικονομική εφημερίδα οι πιστωτές των συγχωνευομένων εταιριών έχουν δικαίωμα να ζητήσουν και να λάβουν επαρκείς εγγυήσεις προς εξασφάλιση των απαιτήσεων τους. Μέσα στην ίδια προθεσμία υποβάλλονται και τυχόν αντιρρήσεις για τις παρεχόμενες εγγυήσεις. Σε περίπτωση διαφωνίας τη λύση δίνει το δικαστήριο (άρθρο 70 παράγραφοι 2-3 Κ.Ν.2190/20).

D. ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Κάθε μια από τις μετέχουσες στην εξαγορά εταιρίες πραγματοποιεί γενική συνέλευση των μετόχων της, για να ληφθεί απόφαση εγκρίσεως του σχεδίου συμβάσεως εξαγοράς. Η γενική συνέλευση πρέπει να συνέλθει δύο μήνες μετά την καταχώρηση του σχεδίου συμβάσεως εξαγοράς στο μητρώο ανωνύμων εταιριών (άρθρα 69 παράγραφος 3 και 72 Κ.Ν.2190/20).

E. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Μετά την έγκριση από τις γενικές συνελεύσεις της συμβάσεως εξαγοράς, καταρτίζεται ενώπιον συμβολαιογράφου και υπογράφεται από τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα η πράξη εξαγοράς.

F. ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΑΥΤΗΣ

Δύο αντίγραφα του συμβολαίου εξαγοράς υποβάλλονται στο υπουργείο εμπορίου ή στις αρμόδιες νομαρχίες που υπάγονται οι μετέχουσες στη σύμβαση εξαγοράς εταιρίες. Η αρμόδια υπηρεσία ελέγχει και – μετά από ενδεχόμενες διορθώσεις- εγκρίνει τη σύμβαση εξαγοράς.

Ακολουθεί καταχώρηση στα μητρώα ανωνύμων εταιριών της διοικητικής απόφασης για την έγκριση της εξαγοράς. Σχετική ανακοίνωση για την επελθούσα εξαγορά δημοσιεύεται στο ΦΕΚ (άρθρα 74 Κ.Ν 2190/20).

G. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Από την ημερομηνία καταχώρησης στο ΦΕΚ της εγκριτικής απόφασης εξαγοράς επέρχεται αυτοδίκαια χωρίς καμιά διατύπωση τόσο για τις εταιρίες που μετέχουν στη σύμβαση εξαγοράς όσο και έναντι τρίτων τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- i. Η εξαγοράζουσα εταιρία υποκαθίσταται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ή των εργαζομένων εταιριών.
- ii. Οι εξαγοραζόμενες εταιρίες παύουν να υπάρχουν
- iii. Οι εκκρεμείς δίκες των εξαγοραζόμενων εταιριών που παύουν να υπάρχουν μετά την εξαγορά συνεχίζονται αυτοδικαίως από την εξαγοράζουσα εταιρία ή κατ' αυτής, χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή της δίκης λόγω της εξαγοράς.
- iv. Οι μετοχές της εξαγοραζόμενης εταιρίας, αφού καταβληθεί το συμφωνηθέν τίμημα ακυρώνεται. (Μιλτιάδης Λεοντάρης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

Το κράτος προκειμένου να ενισχύσει την ανάπτυξη μεγάλων οικονομικών μονάδων και να ενθαρρύνει τέτοιες ενέργειες θέσπισε τους νόμους 1297/72 και 2196/93 οι οποίοι διέπουν μέχρι σήμερα όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν για τις συγχωνεύσεις και τους μετασχηματισμούς γενικά, των επιχειρήσεων.

Οι συγκεκριμένοι αναπτυξιακοί νόμοι παρέχουν κυρίως φορολογικά κίνητρα απαλλάσσοντας τις υπαγόμενες σ' αυτούς επιχειρήσεις από υπέρογκα κόστη και επιβαρύνσεις που θα είχαν σε περίπτωση που επέλεγαν να μετασχηματιστούν με τις γενικές διατάξεις του Ν.2190/20. Για την ένταξη σε αυτές τις ιδιαίτερες ευεργετικές διατάξεις αποκτείται η ενδιαφερόμενοι να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις λόγω της πολυπλοκότητας κανόνων αυτών και των τροποποιήσεων που έχουν υποστεί κατά τη διάρκεια των ετών, θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε συγκεντρωτικά τις προϋποθέσεις και τα πλεονεκτήματα υπαγωγής, καθώς και τη διαδικασία ένταξης των επιχειρήσεων στους νόμους αυτούς, για να καταστούν απολύτως σαφή και κατανοητά, ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να ωφεληθούν από την αξιοποίησή του. Παρακάτω παραθέτουμε τα κριτήρια υπαγωγής στο Ν.1297/72.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.1297/72, το εν λόγω νομοθέτημα αφορά σε συγχωνεύσεις ή μετατροπές εταιριών οποιασδήποτε μορφής σε Α.Ε. ή με σκοπό την ίδρυση Α.Ε. και σε συγχωνεύσεις ή μετατροπές εταιριών οποιασδήποτε μορφής πλην Α.Ε., σε Ε.Π.Ε., ή με σκοπό ίδρυση Ε.Π.Ε. έστω ότι δύο Α.Ε. σχεδιάζουν να συγχωνευτούν απορροφώντας η μία την άλλη βάσει του Ν.1297/72 απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η νέα εταιρία που θα προκύψει εφόσον είναι Α.Ε. να έχει μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 300.000 ευρώ ή αν είναι Ε.Π.Ε. τουλάχιστον 146.735 ευρώ. Η επιχείρηση των εισφερόμενων στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/20 της εν λόγω επιτροπής οι φορολογικές διευκολύνσεις που παρέχει ο Ν.1297/72 κατά τη μετατροπή η συγχώνευση εταιριών είναι συνοπτικά οι εξής

- i) Η υπεραξία που προκύπτει κατά το διάστημα της συγχώνευσης δεν φορολογείται. Η υπεραξία αυτή θα φορολογηθεί, αν και όταν διαλυθεί η εταιρία η οποία προήλθε από την συγχώνευση (παρ. 1 και 2, άρθρο 2. Ν.1297/72).
- ii) Δεν φορολογούνται κατά τον χρόνο της συγχώνευσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκαν με τους διάφορους αναπτυξιακούς νόμους και μεταφέρονται στην νέα εταιρία.
- iii) Απαλλαγή της σύμβασης συγχώνευσης ή μετατροπής κλπ από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ Δημοσίου, καθώς και εισφοράς ή δικαιώματος, υπέρ οποιουδήποτε τρίτου σχετικά με την εισφορά και μεταβίβαση όλων των περιουσιακών στοιχείων.

- iv) Απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης των εισφερόμενων ακινήτων στη συγχωνεύουσα ή συνιστώμενη εταιρία.

Προϋπόθεση για την απαλλαγή αυτή είναι το ακίνητο που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από τις εταιρίες και εισφέρονται στη νέα εταιρία, να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της νέας αυτής εταιρίας για τουλάχιστον πέντε χρόνια από τη μετατροπή ή τη συγχώνευση.

Σε περίπτωση που το εισφερόμενο ακίνητο είχε εισφερθεί κατά χρήση στην μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη εταιρία απαραίτητο να είχε χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της για μια πενταετία πριν τη συγχώνευση ή μετατροπή και παράλληλα να χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της νέας εταιρίας για πέντε χρόνια από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης ή της μετατροπής.

Δε συνιστά χρησιμοποίησή τους ως πάγιο στοιχείο η μίσθωση τους ή η παραχώρησή τους χωρίς αντάλλαγμα. Συνεπώς, στην περίπτωση που η νέα εταιρία έχει μισθώσει το ακίνητο, δε θα τύχει των προαναφερόμενων ευεργετημάτων. Αναφορικά με τη χρήση των ακινήτων επί μια πενταετία μετά τη συγχώνευση ή τη μετατροπή, επιτρέπεται για το διάστημα αυτό, εφόσον δε μεταβάλλεται το κύριο αντικείμενο της εταιρίας, η εκμίσθωση αλλά και η εκποίηση των ακινήτων αυτών για αγορά νέων παγίων εντός διετίας ή εξόφληση οφειλών σε Δημόσιο και Ασφαλιστικούς Οργανισμούς.

- v) Ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου δεν υπολογίζεται πάνω σε ολόκληρο το ποσό του κεφαλαίου, αλλά στο υπόλοιπο ποσό, μετά την αφαίρεση του κεφαλαίου που εισφέρουν οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις.

Πηγή: (<http://www.logistis.gr/default>) Άρθρο της Τατιάνας Ψαριανού

Κείμενο Ν.Δ 1297/72

ΝΟΜ.ΔΙΑΤΑΓΜΑ 1297/72 (ΦΕΚ217/Α'/1972)

**ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ Ή ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ**

ΜΕΓΑΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 1

Αι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, εις ανώνυμον εταιρείαν ή προς τον σκοπό ιδρύσεως ανωνύμου εταιρείας, ως και επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, εφ' όσον εν αυταίς δεν περιλαμβάνεται ανώνυμος εταιρεία, εις εταιρείαν περιορισμένης ευθύνης ή προς τον σκοπόν ιδρύσεως εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, υπό την προϋπόθεσιν ότι, η συγχώνευσις ή μετατροπή θα τελειωθεί μέχρι και της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2002⁽¹⁾

⁽¹⁾ Η αρχική ισχύς του Ν.Δ 1297/72 παρατάθηκε με διάφορα νομοθετήματα διαδοχικά μέχρι 31/12/2002. Η τελευταία παράταση δόθηκε με το άρθρο 6 σ 11 του Ν. 2873/2000.

Α) ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

α) Αφορολόγητο αποθεματικό (άρθρο 9 παρ. 7 Νόμου 2992/2002)

Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες ή εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, οι οποίες προέρχονται από μετασχηματισμό άλλων επιχειρήσεων με βάση τις ανωτέρω διατάξεις του Ν.Δ. 1297/1972 ή του Ν.2166/1993, που ολοκληρώνεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2004, δικαιούνται, εφόσον υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν.2601/1998(ΦΕΚ 81 Α'), να σχηματίζουν από τα αδιανέμητα κέρδη των χρήσεων 2002 έως 2005 (οικονομικών ετών 2003 έως 2006), το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων, που ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν.1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α'), όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με το άρθρο 20 του Ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και το άρθρο 4 του Ν.2753/1999(ΦΕΚ 249 Α'). Το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση νέων παραγωγικών επενδύσεων, οι οποίες θα αρχίσουν μέσα στα έτη 2003, 2004, 2005 και 2006 αντιστοίχως και θα ολοκληρωθούν μέσα σε μια τριετία από το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού. Ως παραγωγικές επενδύσεις νοούνται οι επενδυτικές και λοιπές δαπάνες που αναφέρονται για κάθε κατηγορία δραστηριότητας στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του Ν. 2601/1998. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται για τις εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις π' και ρ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν. 2601/1998.

β) Νόμος 2000/91, άρθρο 10 παρ. 3 – Σε περίπτωση αποκρατικοποίησης σύμφωνα με το νόμο αυτό, αίρονται όλοι οι περιορισμοί και οι δεσμεύσεις, που απορρέουν από το Ν.Δ. 1297/72 ή άλλες διατάξεις.

γ) Απαλλαγή σε περίπτωση διάσπασης Α.Ε:

Νόμος 1828/1989, άρθρο 22 παρ. 11 – Οι απαλλαγές των άρθρων 2 και 3 του Ν.Δ. 1297/1972, οι οποίες παρέχονται σε περίπτωση απόσχισης κλάδου με τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του νομοθετικού αυτού διατάγματος, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 9 του Ν.1731/1987(ΦΕΚ Α'161) και των άρθρων 5 και 6 του ίδιου νομοθετικού διατάγματος παρέχονται σε κάθε περίπτωση διάσπασης ανώνυμης εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 498/1987 (ΦΕΚ Α'236), εφ' όσον το μετοχικό κεφάλαιο κάθε μιας από τις επωφελούμενες από τη διάσπαση εταιρείες δεν είναι μικρότερο του καθοριζόμενου στο άρθρο 4 του Ν.Δ.1297/1972 ελάχιστου ορίου κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟΝ 2

1. Η εκ της κατά το άρθρον 1 συγχωνεύσεως ή μετατροπής προκύπτουσα υπεραξία δεν υπόκειται, κατά τον χρόνο της συγχωνεύσεως ή μετατροπής, εις φόρον εισοδήματος⁽²⁾

⁽²⁾ Η υπεραξία αυτή απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος, αδιακρίτως αν προέρχεται από εισφορά παγίων ή εμπορευσίμων στοιχείων (Σ.Ε 1802/88).

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο υπεραξία, διαπιστούμενη δι' απογραφής των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των συγχωνευομένων ή μετατρεπόμενων επιχειρήσεων και εμφανιζόμενη απαραίτητως εις ειδικούς λογαριασμούς της συγχωνεύσεως ή της νέας εταιρείας μέχρι του χρόνου διαλύσεως της θεωρείται περιερχόμενη εις ταύτη και φορολογείται κατά τον χρόνο της καθ' οποιονδήποτε τρόπον διαλύσεως της, εφαρμοζομένων αναλόγως εν προκειμένω δια μεν τας ανωνύμους εταιρείας των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του Ν.Δ. 3323/1955, δια δε τας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του αυτού Νομοθετικού Διατάγματος 3323/1955.

3. ⁽³⁾ Προκειμένου υπολογισμού των εκπιπτόμενων από τα ακαθάριστα έσοδα αποσβέσεων επί της αξίας των εισφερόμενων από την συγχωνευόμενη ή μετατρεπόμενη επιχείρηση, παγίων περιουσιακών στοιχείων, βάσει των ισχυουσών διατάξεων, λαμβάνεται ως βάση η αναπόσβεστη αξία η οριστικώς αναγνωρισθείσα, βάσει των ισχυουσών διατάξεων εκάστου παγίου περιουσιακού στοιχείου, προσαυξημένη κατά την αναλογούσαν εις αυτήν υπεραξία, η οποία προέκυψε κατά την μετατροπή ή συγχώνευση των επιχειρήσεων. Αι υπολογιζόμεναι αποσβέσεις επί της υπεραξίας της αναλογούσης εις αποσβεστέα αξία των εισφερομένων από την μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση παγίων περιουσιακών στοιχείων δεν εκπίπτονται εκ των ακαθαρίστων εσόδων εκ μετατροπής ή συγχωνεύσεως προελθούσης εταιρίας προκειμένου υπολογισμού των καθαρών κερδών αυτής, βάσει των ισχυουσών διατάξεων.

Β) ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ:

Οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις δεν χρειάζεται να είναι ομοειδείς, δηλαδή να έχουν το ίδιο αντικείμενο (εγκ.25/73 υπουργείου οικονομικών) για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.Δ 1297/72 απαιτείται η μεταβίβαση στη νέα επιχείρηση επί μεν εταιρειών ολόκληρης της εταιρικής περιουσίας, επί δε ατομικών επιχειρήσεων μόνο της συγχωνευόμενης επιχειρήσεως και όχι ολόκληρης της περιουσίας του ατόμου (εγκύκλιος 25/73 υπουργείο οικονομικών).Οι φοροαπαλλαγές και διευκολύνσεις του Ν.Δ. 1297/72 παρέχονται μόνο επί μετατροπής ή συγχωνεύσεως ημεδαπών επιχειρήσεων, όχι δε και επί συγχωνεύσεως ημεδαπής με αλλοδαπή επιχείρηση (εγκύκλιος 25/73 υπουργείου οικονομικών).

Οι διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 εφαρμόζονται και επί μετατροπής ή συγχωνεύσεως αφανούς (άτυπης)εταιρείας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας αστικού δικαίου σε ΕΠΕ ή Α.Ε (υπουργείο οικονομικών Σ 5741/77, Α 4004/85, Α 12570/ΠΟΛ 309/87, Β 108/87).Εισφορά ακινήτου σε συνιστώμενη με το Ν.Δ 1297/72 ανώνυμη εταιρεία το οποίο ανήκει πλήρως ή και μερικώς στο ασκούντα ατομική επιχείρηση απαλλάσσεται από το Φ.Μ.Α (εγκύκλιος Ν 2042/ΠΟΛ.263/88 υπουργείο οικονομικών γνωμόθ.385/85 και 635/88 νομικής υπηρεσίας υπουργείου οικονομικών, Σ.Ε 1441/87).

⁽³⁾ Η παρ. 3 του άρθρου 2 προστέθηκε με την σ 2 του άρθρου 19 του Ν.849/78. Ισχύς από 22.12.78.

ΑΡΘΡΟΝ 3

1⁽¹⁾. Η κατά το άρθρον 1 του παρόντος σύμβαση περί συγχωνεύσεως ή μετατροπής, η εισφορά και μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων επιχειρήσεων, πάσα σχετική πράξη ή συμφωνία αφορώσα την εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ως και παντός εμπραγμάτου δικαιώματος, αι αποφάσεις των κατά νόμον οργάνων των συγχωνευόμενων ή μετατρεπομένων εταιρειών και πάσα άλλη συμφωνία ή πράξη απαιτούμενη δια την συγχώνευση ή μετατροπή ή την σύσταση της νέας εταιρείας, η δημοσίευση αυτών εν τω Δελτίω Ανωνύμων Εταιρειών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλος χαρτοσήμου ή οποιουδήποτε ετέρου τέλος υπέρ του Δημοσίου, ως και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

Προκειμένου περί ακινήτων ανηκόντων και χρησιμοποιουμένων από την συγχωνευόμενη ή μετατρεπόμενη επιχείρηση και εισφερομένων εις την συγχωνεύουσα ή την συνιστωμένη εταιρία, η απαλλαγή από του φόρου μεταβιβάσεως χωρεί υπό την προϋπόθεση ότι τα εισφερόμενα ακίνητα θα χρησιμοποιηθούν δια της ανάγκης της συγχωνεύσεως ή της συνιστωμένης εταιρείας τουλάχιστον επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής.

Η ανωτέρω απαλλαγή από του φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων περιλαμβάνει και την περίπτωση καθ' ην το εισφερόμενον εις την συγχωνεύουσαν ή την συνιστωμένη εταιρία ακίνητον, είχε εισφερθεί κατά χρήση εις την συγχωνευομένην ή μετατρεπομένην εταιρεία και αποδεδειγμένως είχε χρησιμοποιηθεί δια της ανάγκης αυτής επί μίαν πενταετίαν προ της συγχωνεύσεως ή της μετατροπής αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι θα χρησιμοποιηθεί δια της ανάγκης της συγχωνεύσεως ή της συνιστωμένης εταιρείας τουλάχιστον επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής.

Κατά την διάρκεια της πενταετίας επιτρέπεται όπως η συγχωνεύουσα ή συνιστωμένη εταιρεία, υπό την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται το κύριο αντικείμενο των εργασιών της:

α) Εκμισθώνει τα ακίνητα

β) Εκποιεί τις συνέπειες της συγχωνεύσεως ή μετατροπής αποκτώμενα ακίνητα, υπό την προϋπόθεση ότι το προϊόν της εκποιήσεως θα χρησιμοποιηθεί εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από της εκποιήσεως δια την απόκτηση ακινήτων ή ετέρων καινούριων παγίων περιουσιακών στοιχείων, ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία θα εξυπηρετούν της ανάγκης της επιχειρήσεως ή δι' εξόφλησιν οφειλών εκ δανείων και πιστώσεων προς τραπεζικά Ιδρύματα, φορολογικών υποχρεώσεων προς το Δημόσιον, ως και ασφαλιστικών εισφορών προς Ασφαλιστικά Ιδρύματα και Ταμεία, υφισταμένων κατά την εκποίηση των ακινήτων.

⁽¹⁾ Όπως τροποποιήθηκε με την παρ 4 του άρθρου 19 του Ν. 849/78.

2⁽²⁾. Ειδικότερα επί συγχωνεύσεως φαρμακοβιομηχανιών, συμφώνως προς τους όρους του παρόντος νόμου, η σχετική μεταβίβασις των εν ισχύι ή υπό ανανέωσιν τελουσών αδειών κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων των συγχωνευομένων επιχειρήσεων διενεργείται ατελώς δι' ειδικής αποφάσεως του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών εκδιδόμενης εντός 30 ημερών από της υποβολής της σχετικής αιτήσεως.

Αι λεπτομέρειαι, ως και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δια τας εν λόγω μεταβιβάσεις καθορισθήσονται άπαξ δια προεδρικού διατάγματος, εκδιδόμενου προτάσει του αυτού Υπουργού και του Υπουργού του Συντονισμού. Δια τα ούτω μεταβιβαζόμενα φαρμακευτικά προϊόντα παύουν ισχύουσαι εφεξής αι διατάξεις του άρθρου 7 παρ.β' του Ν.Δ. 96/1973 και του άρθρου 2 του Ν.Δ. 308/1974 δια τρία έτη από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 4

Προϋπόθεση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 1, 2 και 3 είναι:

«Α) ότι η από τη συγχώνευση ή μετατροπή προερχόμενη εταιρεία θα έχει κατά το χρόνο της συγχώνευσης ή σύστασης της, ολοσχερώς καταβεβλημένο κεφάλαιο όχι κατώτερο, αν μεν είναι ανώνυμη εταιρεία, των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών, αν δε είναι ενιαία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών».⁽³⁾

«Β) ότι στις περιπτώσεις μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρεία ή εισφοράς κλάδου των επιχειρήσεων αυτών σε ανώνυμη εταιρεία ή συγχώνευσης αυτών με ανώνυμη εταιρεία, εκτός της περίπτωσης συγχώνευσης ανώνυμων εταιρειών, οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας, που αντιστοιχούν στην αξία του εισφερόμενου κεφαλαίου, θα είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους και μη μεταβιβάσιμες κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου τους για μια πενταετία από το χρόνο της συγχώνευσης ή μετατροπής».⁽⁴⁾

Γ) ότι εις τας περιπτώσεις μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρείας εις εταιρείαν περιορισμένης ευθύνης ή συγχωνεύσεως τοιούτων μεθ' εταιρείας περιορισμένης ευθύνης τα εταιρικά μερίδια της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, τα αντιστοιχούντα εις την αξίαν του εισφερομένου κεφαλαίου, θα είναι μη μεταβιβάσιμα κατά ποσοστόν 75% του συνόλου των επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής.

⁽²⁾ Η παρ. 2 του άρθρου 3 προστέθηκε με το άρθρο 19 παρ. 11 του Ν. 849/1978.

⁽³⁾ Η περίπτωση α' του άρθρου 4 τίθεται, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 § 7 του Ν. 2579/98. Τα όρια των 100.000.000 δρχ. για τις Α.Ε. και 50.000.000 δρχ. για τις Ε.Π.Ε. μετατράπηκαν αντίστοιχα σε 300.000 ευρώ και 146.735 ευρώ με την υπουργική απόφαση 1038678/πολ./1106/11.4.2001(ΛΟΓΙΣΤΗΣ 2001, σελ.1014) για τις πρώτες και το άρθρο 11 § 1 του Ν.2948/2001 για τις δεύτερες.

⁽⁴⁾ Η περίπτωση β' του άρθρου 4 τίθεται, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 § 11 του Ν.2579/98.

ΑΡΘΡΟΝ 5

1. Εις περίπτωσιν καθ' ην η συγχωνεύουσα ή η νέα εταιρεία ήθελε διαλυθή καθ' οποιονδήποτε τρόπον προ της παρόδου πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή συστάσεως, αυτή υποχρεούται εις την καταβολήν παντός φόρου ή τέλους υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, ούτινος η απαλλαγή ή η αναβολή καταβολής προβλέπεται υπό των διατάξεων των άρθρων 2 και 3.

Εν τη περιπτώσει ταύτη: α) ο μεν φόρος εισοδήματος επί της κατά το άρθρον 2 υπεραξίας υπολογίζεται προκειμένου περί ανωνύμου εταιρείας επί τη βάσει του συντελεστού του επιβαλλομένου επί των μη διανεμομένων κερδών των ανωνύμων εταιρειών κατά τον χρόνον της διαλύσεως της εταιρείας και προκειμένου περί εταιρείας περιορισμένης ευθύνης επί τη βάσει της διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.Δ. 3323/1955, β) οι λοιποί φόροι, τέλη χαρτοσήμου ή τέλη ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου υπολογίζονται επί τη βάσει των συντελεστών των ισχυόντων κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή συστάσεως της εταιρείας.

2. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφον φόροι και τέλη καταβάλλονται, άνευ προσαιξήσεως λόγω εκπρόθεσμου, δια δηλώσεως της υποχρέου εταιρείας, υποβαλλόμενης εις το αρμόδιον Οικονομικόν Έφορον εντός προθεσμίας δύο μηνών από της διαλύσεως της, κατά τα ειδικώτερον δι' αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών οριζόμενα.
3. Ειδικώς προκειμένου περί της υπεραξίας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, αυτή θεωρείται εισόδημα των κατά τον χρόνον της διαλύσεως εταίρων και φορολογείται κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 3323/1955.
4. «Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση διάλυσης της με το παρόν συνιστώμενης ή συγχωνεύουσας εταιρείας για το σκοπό περαιτέρω α) συγχώνευσης ή απορρόφησης με άλλη εταιρεία με βάσει τις διατάξεις του παρόντος ή του ν.2166/1993 ή του ν.2386/1996 (ΦΕΚ 236 Α') ή β) διάσπαση ανώνυμης εταιρείας βάσει του παραδείγματος 498/1987 (ΦΕΚ 236 Α') ή γ) απόσχισης κλάδου κατά το άρθρο 7 του παρόντος για την ίδρυση ανώνυμης εταιρείας εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από τους νόμους αυτούς.»⁽⁵⁾

ΑΡΘΡΟΝ 6⁽⁶⁾

1. Εν τη περιπτώσει μη τηρήσεως α) των εν άρθρω 4 προϋποθέσεων αίρονται αυτοδικαίως αι υπό του παρόντος παρεχόμεναι φορολογικαί απαλλαγαί ή διευκολύνσεις, β) των εν άρθρω 3 προϋποθέσεων αίρονται αυτοδικαίως αι υπό του παρόντος παρεχόμεναι φορολογικαί απαλλαγαί ή διευκολύνσεις αι αναλογούσαι εις την αξίαν του εκποιημένου ακινήτου και καθ' ο μέρος το προϊόν της εκποιήσεως δεν διατίθεται κατά τα εν τη περιπτώσει β) του τελευταίου εδαφίου του αυτού άρθρου οριζόμενα.

⁽⁵⁾ Η παρ. 4 του άρθρου 5 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 § 10 του Ν. 2579/98. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής καταλαμβάνουν και ήδη συντελεσθέντες μετασηματισμούς επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 (άρθρο 11 § 12 Ν. 2579/98).

⁽⁶⁾ Το άρθρο 6 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 § 5 του Ν. 849/1978.

2. Δια την βεβαίωσιν και την καταβολήν των οφειλόμενων φόρων, τελών εφαρμόζονται αναλόγως αι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου.

3. ⁽⁷⁾ Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση μεταφοράς και παραγωγικής λειτουργίας των επί του εισφερθέντος ακινήτου μηχανημάτων και εξοπλισμού γενικά από την Α΄ Περιοχή του άρθρου 3 σε άλλη περιοχή του ν. 1262/1982 όπως ισχύει ή σε περιοχή από τις αναφερόμενες στις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του παραπάνω νόμου πριν από την πάροδο της πενταετίας που προβλέπεται στο άρθρο 3 του παρόντος, η δε επιχείρηση έχει το δικαίωμα στην περίπτωση αυτή να χρησιμοποιήσει το ακίνητο από το οποίο μεταφέρθηκαν τα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις γενικά για οποιοδήποτε άλλο σκοπό περιλαμβανομένης και της εκποιήσεως.

Το δικαίωμα αυτό έχει η επιχείρηση και όταν συνεχίσει τη λειτουργία της εκτός της Περιοχής Α΄ του άρθρου 3 του ν.1262/1982 τουλάχιστον μέχρι συμπλήρωσεως πενταετίας από το χρόνο της συγχώνευσης ή της διάσπασης ή της απόσχισης με νέες μηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις είτε ιδιόκτητες, είτε μισθωμένες βάσει κοινής μίσθωσης ή σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

ΑΡΘΡΟΝ 7

1. ⁽¹⁾ Οι αναφερόμενες στα άρθρα 2 και 3 φορολογικές απαλλαγές παρέχονται, με τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 έως και 6 και σε περίπτωση εισφοράς, από λειτουργούσα επιχείρηση ενός ή περισσότερων βιομηχανικών κλάδων αυτής σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη ανώνυμη βιομηχανική εταιρεία, με την προϋπόθεση ότι το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο μετά την εισφορά της εταιρίας που απορροφά τον κλάδο, ή της νέας εταιρίας που συστήνεται, δεν είναι κατώτερο των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών και το κεφάλαιο της εισφέρουσας τον κλάδο επιχείρησης, αν εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος, δεν είναι μικρότερο μετά την εισφορά του κλάδου, του ελάχιστου ορίου κεφαλαίου που καθορίζει το άρθρο 4 του παρόντος.

Η κατά το προηγούμενον εδάφιο έννοια του κλάδου δεν αίρεται. Εάν δεν ήθελον εισφερθεί ένα πάγια περιουσιακά στοιχεία τούτου, των οποίων η εκμετάλλευσις θα ήτο προφανώς ασύμφορος δια την απορροφώσαν ή την συνιστωμένην νέαν εταιρείαν. Εάν η αξία των μη εισφερόμενων παγίων περιουσιακών στοιχείων εξεπέσθη εκ των καθαρών κερδών, βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. 1078/71, Ν.Δ. 1313/72, Ν.Δ.331/74 και του Ν. 289/1976 και εφ' όσον κατά τον χρόνον της εισφοράς του κλάδου δεν έχει συμπληρωθεί πενταετία από του έτους εντός του οποίου ηγοράσθησαν ή απεκτήθησαν, δεν επιτρέπεται προ της συμπλήρωσεως της πενταετίας εκποιήσις υπό της εισφερούσης τον κλάδον επιχειρήσεως, αλλιώς οι αντιστοιχούσαι αφορολόγητοι κρατήσεις υπόκεινται εις φορολογίαν κατά τον χρόνον της εκποιήσεως.

⁽⁷⁾ Η παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 22 § 13 του Ν. 1828/1989 (ισχύς από 3.1.1989)

⁽¹⁾ Η παρ. 1 του άρθρου 7 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 § 6 του Ν. 849/1978, το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν.1591/1986 και το άρθρο 9 § 8 του Ν.1882/1990 με το οποίο αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο. Υπ' όψη ότι από 1/1/2002 το ποσό των 100.000.000δρχ. αντικαταστάθηκε με το ποσό των 300.000 ευρώ (βλ.αποφ.1038678/πολ.1106/2001).

Εισφορά βιομηχανικού κλάδου αποτελεί και η εισφορά σε ανώνυμη εταιρεία μίας ή περισσότερων εργοστασιακών μονάδων, με την προϋπόθεση ότι αποτελεί τεχνικοοικονομικό σύνολο που μπορεί να λειτουργήσει αυτοτελώς.

2. ⁽²⁾Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και σε περίπτωση εισφοράς από οποιαδήποτε μορφής λειτουργούσα επιχείρηση, τμήματος ή κλάδου αυτής σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη ανώνυμη εταιρεία.
3. ⁽³⁾Αι διατάξεις των άρθρων 2 και 3 εφαρμόζονται και επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής γεωργικών Συνεταιριστικών οργανώσεων παντός βαθμού, των επιχειρήσεων αυτών, των κοινοπραξιών των Ν. 479/1943 και Ν.Δ. 3874/1958 και των πάσης φύσεως εταιρειών εις τας οποίας μετέχουν μόνον Γεωργικά Συνεταιριστικά Οργανώσεις ή και η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, ως και επί διαλύσεως αυτών είτε επί σκοπό εγγραφής των μελών των εις ετέραν ομοίαν οργάνωσιν εις ην μεταβιβάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της διαλυθείσης οργάνωσης ή επιχειρήσεως, είτε λόγω περιελεύσεως απάντων των μερίδων των κοινοπρακτούντων εις μίαν εξ αυτών.

ΑΡΘΡΟΝ 8

Η αποτίμησις της αξίας των εισφερόμενων εις είδος, κατά τας διατάξεις του παρόντος, περιουσιακών στοιχείων εις ανώνυμον εταιρείαν ή εταιρείαν περιορισμένης ευθύνης, ενεργείται υπό της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920, ως ούτος εκωδικοποιήθη δια του Β. Διατάγματος 174/1963.

ΑΡΘΡΟΝ 9

1. Αι διατάξεις των άρθρων 2 και 3 εφαρμόζονται αναλόγως και εις την περίπτωσην συγχωνεύσεως βιομηχανικών ή βιοτεχνικών επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής, πλην ανωνύμου εταιρείας, προς τον σκοπόν δημιουργίας βιομηχανικής ή βιοτεχνικής προσωπικής εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, υπό την προϋπόθεσιν ότι το εταιρικό κεφάλαιον της συγχωνευούσης, μετά την συγχώνευσιν, ή της συνιστωμένης νέας εταιρείας δεν θα είναι κατώτερον των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών και υπό τον όρον τηρήσεως υπό της νέας εταιρείας, καθ' όλην την διάρκειαν αυτής, βιβλίων δευτέρας κατηγορίας του Κώδικος Φορολογικών Στοιχείων.

2. Η προκύπτουσα υπεραξία επί περιπτώσεως συγχωνεύσεως βιομηχανικών ή βιοτεχνικών επιχειρήσεων, περί των η προηγούμενη παράγραφος, διαπιστουμένη δι' απογραφής των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού των συγχωνευομένων επιχειρήσεων, δεν υπόκειται κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως εις φόρον εισοδήματος, αλλ' εμφανιζόμενη διακεκριμένως εις τα βιβλία της συγχωνευούσης ή της συνιστωμένης εταιρείας μέχρι του χρόνου της διαλύσεώς της, θεωρείται περιερχομένη εις την εταιρείαν ταύτην και φορολογείται κατά τον χρόνον της διαλύσεως αυτής, εφαρμοζομένων αναλόγως εν προκειμένω των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.Δ. 3323/1955.

⁽²⁾ Η παρ. 2 του άρθρου 7 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 § 10 του Ν. 1828/1989.

Η αντικατασταθείσα διάταξη είχε ως εξής: «2. Αι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και εις περιπτώσιν εισφοράς υπό λειτουργούσης μικτής επιχείρησης του

μεταλλευτικού εν γένει κλάδου αυτής εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην μεταλλευτικήν ανώνυμον εταιρείαν.»

(3) Η παρ. 3 του άρθρου 7 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 s 2 του Ν. 231/1975 (ισχύς από 6.12.1975).

3.Αι διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 6 εφαρμόζονται αναλόγως και εν προκειμένω.

ΑΡΘΡΟΝ 10⁽¹⁾

1. Επί μετατροπής ή συγχωνεύσεως κατά τις διατάξεις του παρόντος τα υπέρ των μετατρεπόμενων ή συγχωνευόμενων επιχειρήσεων ευεργετήματα του Ν.Δ. 4002/1959 {περί λήψεως φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς ενίσχυσιν των παραγωγικών επενδύσεων} και του Α.Ν.147/1967 {περί συμπληρώσεως της περί κινήτρων δια βιομηχανικάς επενδύσεις κειμένης νομοθεσίας}, ως ούτοι τροποποιηθέντες ισχύουν, ως και του Ν.Δ. 1078/1971 {περί λήψεως φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως}, ισχύουν και δια την νέαν επιχείρησιν, υπό τας προϋποθέσεις και περιορισμούς των ως άνω νομοθετημάτων και καθ' ο μέτρον δεν εγένετο χρήσις αυτών προ της μετατροπής ή συγχωνεύσεως.

2. **(2)** Οι αφορολόγητες κρατήσεις αναπτυξιακών νόμων που έχουν σχηματίσει οι μετατρεπόμενες ή συγχωνευόμενες επιχειρήσεις, εφόσον μεταφέρονται σε λογαριασμούς αποθεματικών στις προκύπτουσες από τη μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεις, δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή συγχώνευσης.

ΑΡΘΡΟΝ 11

1. Δεν θίγονται δια του παρόντος αι διατάξεις:

α) του άρθρου 51 παράγραφοι 1,2,3,5 και 7 και του άρθρου 53 του Ν. 3190/1955 «περί εταιρειών περιορισμένης ευθύνης» ως ισχύουν και

β) των παραγράφων 2,3 και 4 του άρθρου 4 του Ν.Δ. 4237/1962 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών και άλλων τινών διατάξεων».

2. Από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος καταργούνται αι διατάξεις

α) των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 4256/1962 «περί ιδρύσεως και επεκτάσεως βιομηχανιών και βιοτεχνιών και άλλων τινών διατάξεων».

β) του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/1957 {περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του Ν.Δ. 3323/1955 {περί φορολογίας του εισοδήματος }πλην των παραγράφων 5 και 6, αίτινες εξακολουθούν ισχύουσαι δια τας γενομένας μετατροπάς ή συγχωνεύσεις επιχειρήσεων βάσει του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/1957 και του άρθρου 4 του Ν.Δ. 4002/1959.

(1) Νόμος 231/1975, άρθρον 29 s 3.-Αι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.Δ. 1297/1972 εφαρμόζονται αναλόγως και επί των ευεργετημάτων του Ν.Δ. 331/1974 {περί παροχής φορολογικών κινήτρων προς ενίσχυσιν της βιομηχανικής παραγωγής} δια τας μετατρεπομένας ή συγχωνευομένας επιχειρήσεις βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/1972 από 5 Μαρτίου 1974 και εφεξής. Νόμος 849/1978, άρθρο 19 παρ. 8. Αι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.Δ.1297/1972 εφαρμόζονται αναλόγως αφ' ης ίσχυσαν και επί

των ευεργετημάτων του Ν.Δ. 1313/1972 και του Ν.289/1976 δια τας μετατρεπομένας ή συγχωνευομένας επιχειρήσεις. Νόμος 2459/97, άρθρο 13 παρ. 14.- Οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν.δ/τος 1297/72 (ΦΕΚ 217 Α) εφαρμόζονται ανάλογα, αφότου ίσχυσαν, στις αφορολόγητες εκπτώσεις αναπτυξιακών νόμων που ενεργήθηκαν ή ενεργούνται από τις επιχειρήσεις που μετατρέπονται ή συγχωνεύονται.

(2) Όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 41 παρ. 18 Νόμου 2648/1998.

ΑΡΘΡΟΝ 12

Αι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται επί επιχειρήσεων,ων το αντικείμενον των εργασιών είναι κατά κύριον λόγον η κατασκευή ή εκμετάλλευσις πάσης φύσεως ακινήτων, πλην των ξενοδοχειακών τοιούτων.

ΑΡΘΡΟΝ 13

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως του δια της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Δεκεμβρίου 1972

4.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ

Οι εξαγορές και συγχωνεύσεις προσφέρουν διάφορα πλεονεκτήματα στον αγοραστή. Τέτοιου τύπου πλεονεκτήματα που μπορεί να απολαύσει κατά περίπτωση ο επενδύτης, είναι τα ακόλουθα:

Το πλεονέκτημα της ταχύτητας (speed advantage):

Σε ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, η ταχύτητα εισόδου και επέκτασης σε μια νέα αγορά είναι καθοριστική παράμετρος για την απόκτηση προβαδίσματος έναντι των ανταγωνιστών. Υπό αυτή την οπτική γωνία, η εξαγορά μιας υφιστάμενης τοπικής επιχείρησης με ένα ευρύ και εξελιγμένο δίκτυο διανομής είναι μια πολύ πιο αποδοτική στρατηγική, έναντι εκείνης που προτείνει την ίδρυση μιας νέας μονάδας και το "στήσιμο" από την αρχή μιας νέας οργανωτικής δομής παραγωγής και πωλήσεων. Η προβληματική της ταχύτητας στην ανταγωνιστική πρόκληση, ισχύει ιδιαίτερα σε οικονομικό- πολιτικά περιβάλλοντα φιλελευθεροποίησης και παγκοσμιοποίησης. Αλλά και η ανάπτυξη περιφερειακών ζωνών όπως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της NAFTA στη Β. Αμερική, της ASEAN στη Ν.Α Ασία και της MERCOSUR στη Λατινική Αμερική, διευρύνει το μέγεθος των αγορών για επιχειρήσεις, αυξάνει τη διαφάνεια αναφορικά με τις δραστηριότητες και την αξία των επιχειρήσεων και μειώνει το κόστος των διασυνοριακών συναλλαγών. Στο επίπεδο της παγκόσμιας οικονομίας, το επιχείρημα της ταχύτητας καθίσταται ακόμη πιο σαφές, εάν ληφθεί υπόψη ότι ένα μεγάλο μέρος των συγχωνεύσεων και εξαγορών

λαμβάνει χώρα σε ολιγοπωλιακούς κλάδους, όπου υλοποιούνται κατά κύριο λόγο αγοραπωλησίες και παρά ως μια διαρκώς αυξανόμενη τάση, ερμηνεύονται και κατανοούνται ως απάντηση στις συγχωνεύσεις και εξαγορές των ανταγωνιστών τους σε συνθήκες ολιγοπωλίου, μέσα σε ένα κλίμα αβεβαιότητας για τη σταθεροποίηση ή και την ενδυνάμωση της θέσης στην αγορά.

Η αναζήτηση και απόκτηση περιουσιακών στοιχείων στρατηγικής σημασίας (acquisition of strategic resources):

Η πρόσβαση σε ειδικά περιουσιακά στοιχεία ιδιοκτησίας (π.χ. Brand names technical know – know, δίκτυα πωλήσεων) είναι μια δύσκολη υπόθεση καθώς αυτά δεν είναι ελευθέρως αγαθά (οπότε δεν είναι διαθέσιμα στην αγορά, χωρίς περιορισμούς), ενώ απαιτείται ιδιαίτερα εξειδικευμένη γνώση ,μεγάλη επένδυση και αρκετός χρόνος για την ανάπτυξη τους. Τέτοιου είδους πλεονεκτήματα τις περισσότερες φορές, μπορούν να αποκτηθούν μόνο εάν γίνει εξαγορά ή συγχώνευση με τις επιχειρήσεις που τα κατέχουν. Το συγκεκριμένο επιχείρημα αποκτά ξεχωριστή σημασία εάν στην ανάλυση ενταθεί το δυναμικό περιβάλλον των αγορών τεχνολογίας, στις οποίες πρώτιστο μέλημα είναι η επίτευξη πρωτοπορίας σε νέες γνώσεις και προϊόντα που εμφανίζουν, ολοένα και περισσότερο ,έναν πιο σύντομο κύκλο ζωής και η ανάπτυξη τους συνεπάγεται μεγαλύτερους κινδύνους και τεράστια κεφάλαια. Ο επιμερισμός του κίνδυνου των καινοτομιών ,η πρόσβαση σε ανεπτυγμένες τεχνολογικές υποδομές, η απόκτηση εξειδικευμένου know – know, η πρόσβαση σε εξειδικευμένες ομάδες εργαζομένων με ιδιαίτερες οργανωτικές, διοικητικές και τεχνικές ικανότητες κλπ ,είναι σοβαρά κίνητρα που ωθούν στην εξάπλωση των Σ&Ε (Bresman et al,1999). Εδώ η επιλογή ανάμεσα στις εναλλακτικές επιχειρηματικές στρατηγικές όπως να αγοράσω η να αναπτύξω μόνος μου τα ειδικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (build or buy) καθίσταται απλά ένα αμιγώς θεωρητικό δίλλημα ,καθώς η στρατηγική της Σ&Ε θεωρείται μονόδρομος και υιοθετείται με την επιπρόσθετη προσδοκία ότι κάτω από προϋποθέσεις μπορεί να οδηγήσει στην επίτευξη δυναμικών συνεργιών (dynamic synergies).Ο δύσκολος αυτός στόχος επιτυγχάνεται όταν συμπληρωματικοί πόροι των επιχειρήσεων συνδέονται και εναρμονίζονται δημιουργικά με αποτέλεσμα την ενδυνάμωση των τεχνολογικών υποδομών ,οι οποίες σε μακροπρόθεσμη βάση επιδρούν με την σειρά τους θετικά στις πωλήσεις ,στα μερίδια αγοράς και στα κέρδη. Σε αυτήν την αλληλουχία αξιό υπογράμμισσης είναι το γεγονός ότι η αύξηση του ολιγοπωλίου χαρακτήρα των διεθνών αγορών και ιδιαίτερα εκείνων που κατατάσσονται στους καινοτομικούς κλάδους της “νέας αγοράς “, έχει εντείνει την ανασφάλεια του management σε σχέση με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Ο ανταγωνισμός που στηρίζεται στην παγκοσμιοποίηση της γνώσης, έχει δυσχεράνει σημαντικά την ανίχνευση δυνητικών ανταγωνιστών από μακρινές αγορές. Επίσης ανταγωνιστές μπορούν να εμφανιστούν από άλλες βιομηχανίες και κλάδους παράγωγης ,ως απόρροια της τεχνολογικής ασυνέχειας η του συνδυασμού ανεξάρτητων μέχρι εκείνης της στιγμής τεχνολογιών (UNCTAD,2000). Η προσπάθεια μείωσης της τεχνολογικής αβεβαιότητας και της διατήρησης ανταγωνιστικού προβαδίσματος στις παγκόσμιες αγορές , έχει οδηγήσει στην δημιουργία ολιγοπωλιακών δικτύων (Knowledge – based network oligopolies) - (Mytelka and Delapierre, 1999) τα εν λόγω δίκτυα ,τα όποια προκύπτουν τόσο μέσω

συγχωνεύσεων και εξαγορών όσο και μέσω στρατηγικών συμμαχιών, δραστηριοποιούνται εντατικά σε ερευνητικές δραστηριότητες, αποσκοπώντας στη διατήρηση του ελέγχου πάνω στην εξέλιξη των νέων γνώσεων και στην αξιοποίηση των τεχνολογικών τάσεων προς όφελος των επιχειρηματικών τους συμφερόντων.

Η αναζήτηση μεγαλύτερου μεγέθους(είναι business sizes)και μεγαλύτερης δύναμης στην αγορά (market advantages):

Μέσω των συγχωνεύσεων και εξαγορών, επιδιώκεται η κυριαρχία και η δύναμη στις αγορές (market power). Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα είναι αυτό των οριζόντιων συγχωνεύσεων και εξαγορών οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις στοχεύουν στην εξασφάλιση ολιγοπωλιακής θέσης στην αγορά και στην επίτευξη ενός μεγαλύτερου επιχειρηματικού μεγέθους. Ιδιαίτερα σε μία περιφερειακή ή παγκοσμιοποιημένη οικονομία, το μέγεθος αξιολογείται ως στρατηγική παράμετρος ιδιαίτερα σε τομείς όπου οι οικονομίες κλίμακας, οι τεράστιες επενδύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και η επέκταση των δικτύων πώλησης διαδραματίζουν καθοριστικό ανταγωνιστικό ρόλο. Το μεγάλο μέγεθος μπορεί να συντελέσει στην διεύρυνση των χρηματοδοτικών, οργανωτικών και διοικητικών δομών και να μειώσει τη λειτουργική ευπάθεια μιας επιχείρησης.

Αναζήτηση χρηματοοικονομικού οφέλους (financial advantages):

Το συγκεκριμένο κίνητρο συναντάται σε συγχωνεύσεις και εξαγορές που έχουν τον χαρακτήρα επενδύσεων χαρτοφυλακίου (portfolio- type M and As). Εδώ ο αγοραστής εκτιμά ότι η ταμειακή ροή της επιχείρησης-στόχου και κατά επέκταση η πραγματική αξία της, είναι υψηλότερη από αυτή που αντικατοπτρίζουν οι τιμές των μετοχών της και θεωρούν οι υφιστάμενοι μέτοχοι. Στην περίπτωση που η εταιρία – στόχος θεωρείται ότι έχει υποτιμημένα περιουσιακά στοιχεία αυτή αποτελεί ισχυρό κίνητρο για τους υποψήφιους αγοραστής και τους κερδοσκόπους για την απόκτηση και την μεταπώληση λίγο αργότερα, όταν έχει ανέρθει η χρηματιστηριακή της αξία, αποκομίζοντας έτσι σημαντικά κέρδη. Σε μία τέτοια περίπτωση μπορεί είτε το management της επιχείρησης- στόχου να είναι ανεπαρκές είτε οι αγορές κεφαλαίου να λειτουργούν ατελώς ή ακόμη να υπάρχει χρηματοπιστωτική κρίση, με συνέπεια μέσω μιας συγχώνευσης και εξαγοράς να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για βραχυχρόνια κεφαλαιακά κέρδη (short-team financial gains). Στην ίδια κατηγορία συγχωνεύσεων και εξαγορών υπάγονται και εκείνες, οι οποίες ως στόχο έχουν την εξαγορά μιας επιχείρησης και εν συνεχεία, την τμηματική πώλησή της σε υψηλότερες τιμές (“asset stripping”).

Προσωπικές επιδιώξεις του management:

Η ανώτατη διοίκηση μιας επιχείρησης, αρκετές φορές θέτει στόχους που αποσκοπούν κυρίως ή αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των δικών της συμφερόντων και όχι τόσο των συμφερόντων των ιδιοκτητών της εταιρίας. Αυτό γίνεται επειδή η διοίκηση επιδιώκει prestige ή είναι υπό καθεστώς πίεσης, καθώς οι αγορές ζητούν ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι συγχωνεύσεις και εξαγορές εμφανίζονται ως το κατάλληλο εργαλείο για την ταχεία επίτευξη των φιλόδοξων στόχων του management.

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.	ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.
ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ.	ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ.

Σχήμα 5: Πλεονεκτήματα συγχωνεύσεων και εξαγορών.

Όσον αφορά τα μειονεκτήματα αλλά και τα προβλήματα που μπορεί να παρουσιάζουν οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές είναι τα παρακάτω:

- Η επιλογή της τεχνικής των συγχωνεύσεων των εξαγορών ενδέχεται να αποδεχτεί οικονομικά μη ορθή, ιδίως στην περίπτωση που πραγματοποιείται προς εξυπηρέτηση συμφερόντων διευθυντικών στελεχών.
- Στην περίπτωση που η εγχώρια αγορά είναι ολοκληρωμένη και ανταγωνιστική δεν εμφανίζονται σημαντικά περιθώρια απόκτησης μεγαλύτερου μεριδίου στην αγορά. Επίσης, οι συνθήκες της αγοράς μπορεί να αλλάξουν ξαφνικά μετά από μια εξαγορά που κόστισε πολλά χρήματα.
- Σημαντικό μειονέκτημα είναι το υψηλό κοινωνικό κόστος που επιφέρουν, αφού σε πολλές περιπτώσεις παρατηρείται μείωση της απασχόλησης που πραγματοποιείται με απολύσεις προσωπικού. Εκτός του κοινωνικού κόστους και το διοικητικό και το διαχειριστικό κόστος που συνεπάγονται οι συγχωνεύσεις είναι υψηλό και πολλές φορές δεν λαμβάνεται υπόψιν.
- Η αύξηση μεγέθους μπορεί να οδηγήσει σε αρνητικές οικονομίες κλίμακας παρά σε αύξηση της αποτελεσματικότητας, αφού αυξάνεται η γραφειοκρατία και οι εσωτερικές επικοινωνίες γίνονται πιο δύσκολες.

4.3. MANAGEMENT ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ

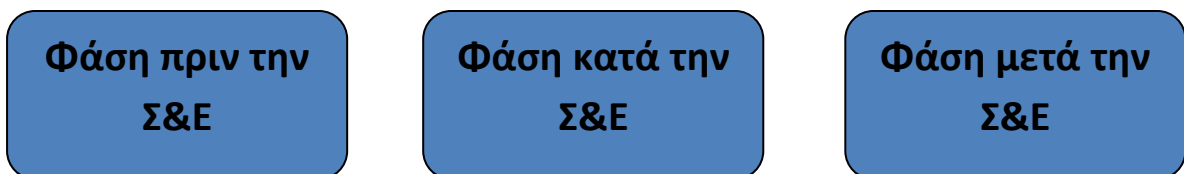
4.3.1. Φάσεις συγχωνεύσεων και εξαγορών

Η συγχώνευση και η εξαγορά είναι μια ολόκληρη διαδικασία, η οποία θα πρέπει να προετοιμαστεί, υλοποιηθεί και ελεγχθεί με όσο το δυνατόν πιο επαγγελματικό τρόπο. Ουσιαστικά θα πρέπει να τεθεί στο πλαίσιο ενός στρατηγικού σχεδιασμού (Steinocker, 1993 and 1998), ο οποίος θα καλύπτει και τις τρεις βασικές φάσεις ενός προγράμματος συγχωνεύσεων και εξαγορών:

- τη φάση πριν τη συγχώνευση και εξαγορά
- τη φάση κατά τη συγχώνευση και εξαγορά
- τη φάση μετά τη συγχώνευση και εξαγορά

Οι φάσεις αυτές παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα 6.

Σχήμα 6.

Σχήμα 6: Φάσεις συγχωνεύσεων και εξαγορών.

Οι τρεις αυτές φάσεις παρουσιάζονται εκτενέστερα στη συνέχεια:

Φάση πριν την εξαγορά. Καταρχήν, αναλύεται η υφιστάμενη ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης, οι δυνατότητες και οι αδυναμίες της. Από την ανάλυση και τον προσδιορισμό της παρούσας κατάστασης (systematic self-analysis) προκύπτουν οι μελλοντικοί στρατηγικοί της στόχοι. Η εξαγορά θα πρέπει να εκτιμηθεί και να αξιολογηθεί ως ένα από τα κεντρικά εργαλεία επίτευξης των μελλοντικών αυτών στόχων ανάπτυξής της. Για να εξασφαλιστεί δε η επιτυχία της, θα πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα, πρώτα και κυρίως μέσα της δημιουργίας μιας υπεύθυνης ομάδας έμπειρων στελεχών που θα ασχοληθεί αποκλειστικά (full time effort), και όχι μερικώς, με αυτό το θέμα, ενδεχομένως σε συνεργασία με διεθνείς εταιρείες εξειδικευμένων συμβούλων. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται αναζήτηση των υποψήφιων στόχων. Εδώ απαντώνται βασικά ερωτήματα όπως:

- Ποιες είναι οι γενικότερες συνθήκες (οικονομικές, θεσμικές, χρηματοδοτικές κλπ) για συγχωνεύσεις και εξαγορές;
- Ποια είναι η κατάσταση στο χώρο των αγοραστών και ποια η αντίστοιχη κατάσταση στον χώρο των πωλητών επιχειρήσεων;

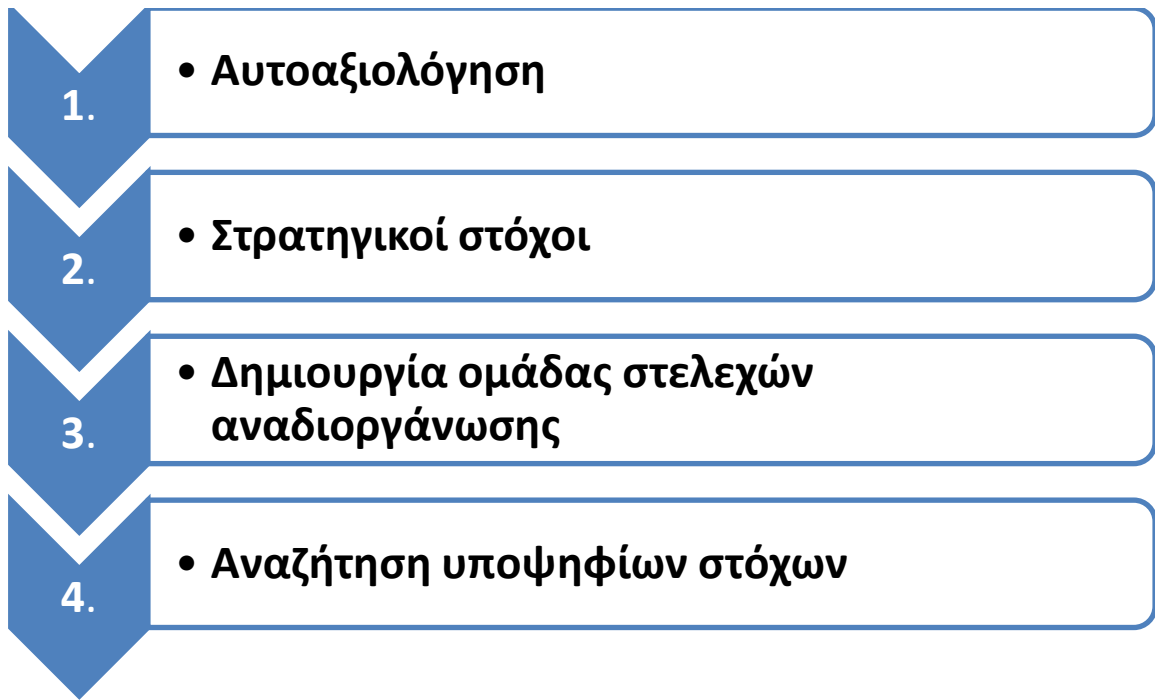
- Σε ποια γεωγραφική περιοχή και σε ποιες αγορές και κλάδους παραγωγής βρίσκονται οι υποψήφιοι στρατηγικοί στόχοι;
- Ποια θα πρέπει να είναι τα πιο σημαντικά τους γνωρίσματα (πχ μέγεθος, τεχνολογία, προϊόντα);

Μετά από τη θέσπιση των κριτηρίων που οφείλουν να πληρούν οι υποψήφιοι στόχοι, προχωράμε στην επιλογή της επιχείρησης εκείνης που κρίνεται η πιο κατάλληλη για συγχωνεύσεις και εξαγορές. Εδώ πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων, οι κάτωθι ενέργειες:

- Προσδιορίζονται ένας μικρός κατάλογος υποψήφιων στόχων.
- Αξιολογούνται οι στόχοι αυτοί με ορισμένες μεθόδους τιμολόγησης.
- Επιλέγεται η επιχείρηση – στόχος που θεωρείται ως η πιο κατάλληλη για εξαγορά.
- Η επιλεγμένη επιχείρηση – στόχος αναλύεται λεπτομερώς σε όλους τους σημαντικούς της τομείς, όπως ισολογισμός, ταμειακές ροές, μακροχρόνιος σχεδιασμός, μέτοχοι, διοίκηση, πελάτες, προμηθευτές, τεχνολογίες, προϊόντα, δυνατότητα συνεργιών, ανταγωνιστικό πλεονέκτημα/μειονέκτημα.

Είναι προφανές ότι η τελική επιλογή της επιχείρησης στόχου θα πρέπει να συνδέεται και ανταποκρίνεται τόσο στα κίνητρα, όσο και στους γενικότερους σκοπούς της εξαγοράς που έχει θέσει ο αγοραστής. Επιπρόσθετα, η εξαγορά θα πρέπει να λαμβάνει χώρα σε κλάδους, προϊόντα και αγορές που εμφανίζουν αξιόλογη αναπτυξιακή δυναμική. Απώτερος επιδιωκόμενος στόχος είναι η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας του αγοραστή, πχ μέσω της απόκτησης περιουσιακών στοιχείων υψηλής αξίας όπως νέων δικτύων διανομής. Η λεπτομερής ανίχνευση της ταυτότητας, των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του υποψηφίου στόχου μπορεί να έχει θετικές επιδράσεις στις διαπραγματεύσεις που θα ακολουθήσουν για τον καθορισμό της τιμής εξαγοράς. Για παράδειγμα, ο αγοραστής είναι δυνατόν να επιτύχει μια πιο συμφέρουσα τιμή, εάν γνωρίζει ότι ο πωλητής αντιμετωπίζει προβλήματα ζήτησης των προϊόντων του, έλλειψη κεφαλαίων λόγω μη επαρκούς πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης, προβλήματα απώλειας ικανών διοικητικών στελεχών και έλλειψη ικανών διαδόχων.

Ορισμένα αντιπροσωπευτικά βήματα της φύσης πριν την εξαγορά παρουσιάζονται στο παρακάτω Σχήμα 7 :

Σχήμα 7: Βήματα πριν την εξαγορά

Φάση κατά την εξαγορά. Αφού επιλεγθεί ο υποψήφιος στόχος, πραγματοποιούνται οι πρώτες επαφές και ακολούθως (σε περίπτωση που υπάρξει εκατέρωθεν επιθυμία για την αγοραπωλησία), αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις. Η συνολική φάση των διαπραγματεύσεων περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- την τιμή εξαγοράς
- τη δομή και το περιεχόμενο της συναλλαγής αναφορικά με τον τρόπο χρηματοδότησης (πχ μετρητά, μετοχές), το ποσοστό των εξαγοραζόμενων μεριδίων κλπ.
- τη διαμόρφωση του συμβολαίου
- συμπληρωματικές συμφωνίες

Αξίζει να αναφερθεί ότι οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της τιμής εξαγοράς είναι σχετικά πολλές. Αυτές είναι, για παράδειγμα, με βάση τα κέρδη ή τις πωλήσεις, τη χρηματιστηριακή αξία, τις αγοραπωλησίες παρόμοιων επιχειρήσεων, την προεξόφληση των μελλοντικών καθαρών εισπράξεων, στρατηγικές παραμέτρους κλπ.

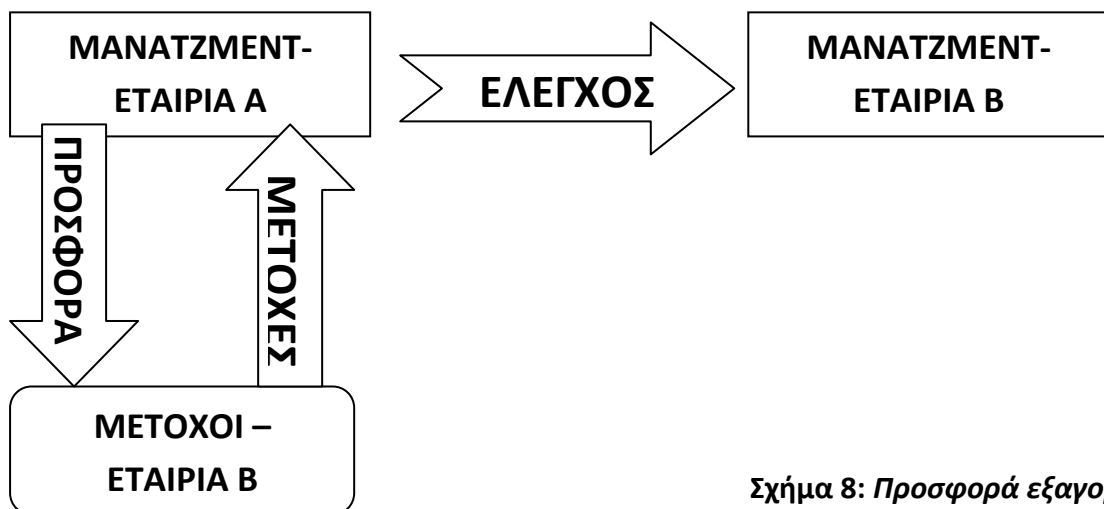
Σε αυτή τη φάση μπορεί να εμφανιστούν διάφορα προβλήματα και ο υποψήφιος αγοραστής μπορεί να σταματήσει τις διαπραγματεύσεις και να μην προχωρήσει σε συμφωνία εξαγοράς (Jemison and Sitkin, 1986 Very and Schweiger, 2001). Αυτό συμβαίνει όταν παρατηρούνται αξεπέραστα προβλήματα. Η αποχώρηση από τη συμφωνία γίνεται με τη χρησιμοποίηση εξειδικευμένων ανθρώπων, των λεγόμενων deal killers, οι οποίοι αναλαμβάνουν να [βγάλουν] την επιχείρηση από τη δύσκολη θέση. Προσλαμβάνονται από την επιχείρηση κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης του στόχου είτε των διαπραγματεύσεων. Αναλαμβάνουν τη συλλογή πληροφοριών και την ανάλυση αυτών. Αν δε μπορούν να εξασφαλιστούν οι απαραίτητες πληροφορίες σε θέματα – κλειδιά ή αν παρουσιαστούν προβλήματα όπως ηθικές παραβάσεις κλπ,

ακυρώνουν τη συναλλαγή και ο υποψήφιος αγοραστής απομακρύνεται από τη διαδικασία. Λόγοι οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν στην έξοδο από μια συμφωνία είναι οι ακόλουθοι:

- πολύ υψηλό τίμημα αγοράς της εταιρίας – στόχου,
- η εταιρία – στόχος αποδεικνύεται μη επαρκώς αποδοτική,
- αδυναμία υλοποίησης συνεργιών,
- χαμηλή ποιότητα του management της εταιρίας – στόχου,
- ασαφείς προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας –στόχου,
- περιβαλλοντολογικά ζητήματα που προκύπτουν από την υλοποίηση της επένδυσης,
- μη πειστική πρόταση στον τρόπο της ολοκλήρωσης,
- ο πωλητής δεν είναι διατεθειμένος να καταβάλλει μετρητά,
- η εταιρία – στόχος εμφανίζει μεγάλες οικονομικές επιβαρύνσεις από το παρελθόν,
- ανακάλυψη παράνομων δραστηριοτήτων,
- ανακάλυψη σημαντικών υποχρεώσεων που δεν είχαν καταγραφεί στον ισολογισμό,
- αναξιοπιστία των προβλέψεων (πχ σε σχέση με ανάπτυξη, κέρδη),
- προβλήματα με νομικές διατάξεις περί ανταγωνισμού,
- κοινωνικοί περιορισμοί αναφορικά με τη διαχείριση του εργατικού δυναμικού,
- αβεβαιότητα για νομικά φορολογικά θέματα.

Ολοκληρώνοντας, στο παρακάτω Σχήμα φαίνεται η προσφορά μιας εξαγοράς, η οποία γίνεται από τη διοίκηση της εταιρίας A απευθείας στους μετόχους της εταιρίας B. Η περίπτωση αυτή είναι αντιπροσωπευτική εχθρικής εξαγοράς (hostile acquisition) και υπονοεί ότι προηγουμένως το management της B έχει αρνηθεί την προσφορά αυτή.

Σχήμα 8.

Σχήμα 8: Προσφορά εξαγοράς

Φάση μετά την εξαγορά: Αφού υπογραφεί η συμφωνία, η συνολική διαδικασία εξαγοράς ολοκληρώνεται με την πιο σημαντική φάση, εκείνη της ενσωμάτωσης της εταιρίας-στόχου στον επιχειρηματικό όμιλο του αγοραστή. Σε αυτή τη φάση παρέχουν κυρίως στρατηγικά θέματα. Τέτοιου είδους θέματα είναι για παράδειγμα, οι μακροχρόνια σχέση ανάμεσα στον αγοραστή και στην εξαγορασθείσα μονάδα, ο περιορισμός ορισμένων δραστηριοτήτων της μονάδας αυτής και η ταυτόχρονη ανάπτυξη κάποιων άλλων τμημάτων και προϊόντων της, η κατάργηση επικαλυπτόμενων λειτουργιών, η εξυγίανση τομέων και των δύο επιχειρήσεων (πωλητή –αγοραστή) οι μορφές ελέγχου της εξαγορασθείσας μονάδας από τη μητρική εταιρία του αγοραστή.

Ίσως τα δυο πιο σημαντικά προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν σε αυτή τη φάση είναι εκείνα του τρόπου ολοκλήρωσης της εξαγορασθείσας μονάδας και της αποτελεσματικής διαχείρισης πιθανόν πολιτισμικών διαφορών. Οι λύσεις που πρέπει να δοθούν στο θέμα της ολοκλήρωσης έχουν *inter alia* τρεις διαστάσεις. Αυτές είναι το ξεπέρασμα των εμποδίων σε θέματα κουλτούρας ,η επιλογή της νέας ομάδας management και η προετοιμασία του αγοραστή να δεχτεί και να αφομοιώσει τους εργαζόμενους της επιχείρησης –στόχου. Ειδικότερα στο επίπεδο διαχείρισης πολιτισμικών διαφορών συχνά ο αγοραστής πρέπει να πάρει μία σειρά μέτρων για να αντιμετωπίσει τις διαφορές στην κουλτούρα. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν διαπολιτισμικό management και αντίστοιχες ομάδες εργασίας για να φέρουν πιο κοντά του εργαζόμενους των δύο πλευρών, συχνές επισκέψεις στελεχών του αγοραστή στην επιχείρηση στόχο και *vice versa* (αμφίδρομη επικοινωνία)ενημέρωση του προσωπικού της εταιρίας- στόχου από υψηλόβαθμα στελέχη και τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η επιχείρηση – αγοραστής (πχ μισθοί, συνταξιοδοτικά προγράμματα) και συνεργασία με συμβούλους ειδικούς σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού για να συνδράμουν στην πολιτισμική ολοκλήρωση.

Η ενσωμάτωση της μονάδας που επεξεργάστηκε, στον επιχειρηματικό όμιλο του αγοραστή, είναι η πιο δύσκολη φάση της όλης διαδικασίας εξαγοράς και βεβαίως πιο κρίσιμη επειδή ο βαθμός επιτυχίας της θα κρίνει και το τελικό αποτέλεσμα. Εδώ θα πρέπει να αποφασιστούν στρατηγικά ζητήματα όπως:

- Ποια θα είναι η οργανωτική δομή του νέου σχήματος.
- Ποιος θα καταλάβει τις καίριες θέσεις του management στην εξαγορασθείσα επιχείρηση (θα παραμείνουν οι ίδιοι άνθρωποι στη διοίκησή της ή θα αποσταλούν στελέχη από τη μητρική εταιρία του αγοραστή)
- Ποιοι θα είναι οι κανόνες οργανωτικής συμπεριφοράς(πχ σχεδίασε, εκτέλεσε γρήγορα, πληροφόρησε ανοικτά με διαφάνεια, συμπεριφέρσου σωστά)
- Ποιος είναι ο βαθμός υλοποίησης του στρατηγικού στόχου της εξαγοράς και συγχώνευσης.
- Ποιος είναι ο βαθμός επίτευξης του επιδιωκόμενου επιπέδου κερδών, πωλήσεων, ταμειακών ροών, αποδοτικότητας κλπ.
- Ποιος είναι ο βαθμός ενδυνάμωσης {του πυρήνα}των επιχειρηματικών λειτουργιών (ανταγωνιστικό πλεονέκτημα)

- Τι δείχνει η εκ νέου τιμολόγηση – αξιολόγηση της εταιρίας που εξαγοράστηκε με βάση τα νέα στοιχεία που διαθέτει ο αγοραστής.
- Ποιος είναι ο βαθμός υλοποίησης των προσδοκιών σε σχέση με το management, της συνέργιες κ.α.

Τα πιο κρίσιμα θέματα που πρέπει να επιλυθούν αντίστοιχα σε κάθε μια από τις τρεις φάσεις συνοψίζονται και παρουσιάζονται στη συνέχεια στον παρακάτω Πίνακα 4.:

ΦΑΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ & ΕΞΑΓΟΡΑΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ MANAGEMENT
Φάση πριν την εξαγορά	<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμός της στρατηγικής εξαγοράς. • Εντοπισμός υποψηφίων στόχων με ισχυρή ανταγωνιστική ικανότητα • Ανάλυση και αποτίμηση της στρατηγικής ικανότητας των υποψηφίων στόχων. • Επιλογή του κατάλληλου υποψήφιου στόχου.
Φάση κατά την εξαγορά	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη επαφών με τους managers και τους ιδιοκτήτες των υποψηφίων στόχων. • Διαπραγματεύσεις με τους υποψήφιους στόχους. • Συμφωνία ως προς το τίμημα εξαγοράς. • Δόμηση της συμφωνίας.
Φάση μετά την εξαγορά	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή της μορφής ενσωμάτωσης του στόχου εξαγοράς στο επιχειρηματικό περιβάλλον του αγοραστή. • Καθορισμός της οργανωτικής δομής του νέου σχήματος. • Προσδιορισμός του νέου management. • Διαχείριση πολιτισμικών, εργασιακών και άλλων διαφορών και συγκρούσεων. • Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης του στρατηγικού στόχου εξαγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Φάσεις συγχωνεύσεων και εξαγορών και βασικές προκλήσεις του management

4.4. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ

4.4.1. Μορφές ολοκλήρωσης των Συγχωνεύσεων & Εξαγορών

Οι βασικές μορφές οργανωτικής ολοκλήρωσης που μπορούν να προκύψουν από την εξαγορά είναι οι ακόλουθες (Steinocker, 1993):

- αυτονομία της μονάδας που εξαγοράστηκε (Stand-alone-position)
- μερική ολοκλήρωση (partielle Integration)
- πλήρης ολοκλήρωση (vollkommene Integration)

Οι μορφές ολοκλήρωσης που παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα, αναλύονται πιο συστηματικά στη συνέχεια:

Σχήμα 9.

Σχήμα 9: Μορφές ολοκλήρωσης των συγχωνεύσεων και εξαγορών.

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Στην περίπτωση αυτή, η νεοαποκτηθείσα επιχείρηση διατηρεί μια τελείως ανεξάρτητη νομική μορφή, ενώ ο αγοραστής μετατρέπεται ουσιαστικά σε μια εταιρία συμμετοχών (τύπου Holding). Η οργανωτική μορφή της αυτονομίας προτιμάται, επειδή ενδεχομένως οι δύο επιχειρήσεις έχουν α) διαφορετικούς στόχους, β) καλύπτουν συμπληρωματικά ή ετερογενή προϊόντα και αγορές και γ) ο επιδιωκόμενος στόχος και τα πλεονεκτήματα της εξαγοράς μπορεί να επιτευχθούν πιο αποτελεσματικά μέσω μιας σχετικά απλής οργανωτικής δομής.

Τα κεντρικά πλεονεκτήματα της εν λόγω οργανωτικής μορφής είναι τα ακόλουθα:

- Μπορεί να εφαρμοστεί σχετικά εύκολα, καθώς δεν επιφέρει αξιόλογες αλλαγές στην εταιρία που εξαγοράστηκε. Τα στελέχη, οι μηχανισμοί και οι μορφές διοίκησης δεν μεταβάλλονται ουσιαστικά, ούτε αλλάζουν τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των επιμέρους τμημάτων και διευθύνσεων,

κάτι που ενδεχομένως θα ασκούσε αρνητικές επιδράσεις στην αποδοτικότητα, τουλάχιστον για ένα χρονικό διάστημα στην αρχή.

- Αποφεύγεται ένα πιθανό πολιτισμικό σοκ, το οποίο είναι συχνά υπεύθυνο για την αποτυχία μιας εξαγοράς.
- Ελαχιστοποιούνται οι αρνητικές εκπλήξεις, σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι αναμενόμενες συνέργιες. Αντιθέτως, αν επιτευχθούν συνέργιες, το οργανωτικό κόστος υλοποίησης τους είναι σχετικά περιορισμένο.
- Η εξαγορασθείσα μονάδα μπορεί να μεταπωληθεί (divestment) χωρίς σχετικά μεγάλες τριβές, δεδομένου ότι παραμένει αυτόνομη στο πλαίσιο του επιχειρηματικού ομίλου του αγοραστή.
- Με βάση τα παραπάνω πλεονεκτήματα, παρουσιάζεται ως σοβαρή οργανωτική εκδοχή για τις επιχειρήσεις εκείνες που πραγματοποιούν για πρώτη φορά εξαγορά, οπότε δεν έχουν τις ανάλογες γνώσεις και εμπειρίες αναφορικά με την ολοκλήρωση και ανασύνταξη ομίλων.

Από την άλλη πλευρά, προκύπτουν και μειονεκτήματα από τον συγκεκριμένο τύπο ολοκλήρωσης, όπως για παράδειγμα:

Τίποτα δεν εγγυάται ότι η εταιρία που εξαγοράστηκε θα συνεχίζει να λειτουργεί και να αποδίδει όπως κατά την περίοδο πριν την εξαγορά (πχ λόγω αλλαγής του εσωτερικού της κλίματος).

Η παροχή αυτονομίας μπορεί να αφήσει ανεκμετάλλευτα ορισμένα οφέλη που ενδεχομένως θα προέρχονταν μέσω ενός μεγαλύτερου βαθμού ολοκλήρωσης και ειδικότερα από:

- Την άμεση εφαρμογή ενός συστήματος σχεδιασμού και ελέγχου της αποκτηθείσας μονάδας.
- Την αποσαφήνιση των μελλοντικών στόχων και των ρόλων της μονάδας αυτής (πχ μετά από την εναρμόνιση διαφορετικών απόψεων του κεντρικού και τοπικού management), στο πλαίσιο της κατάρτισης συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος ανάπτυξής της.

ΜΕΡΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Στο τύπο της μερικής ολοκλήρωσης, ο αγοραστής ενσωματώνει στην επιχείρησή του μόνο εκείνα τα χρήματα της αποκτηθείσας μονάδας που μπορούν να προσδώσουν μελλοντικά μια δυναμική στην ανάπτυξή του. Τα υπόλοιπα τμήματα της μονάδας, όπως οι διευθύνσεις σχεδιασμού, χρηματοοικονομικών κλπ, καταργούνται, αφού τέτοιου είδους υποστηρικτές λειτουργίες εκτελούνται ήδη από τη μητρική εταιρία του αγοραστή. Συνεπώς, στον υπό συζήτηση τύπο ολοκλήρωσης η υφιστάμενη οργανωτική δομή του αγοραστή, βασικά διατηρείται όπως πριν. Στην αγορά των συγχωνεύσεων και εξαγορών, αυτός ο οργανωτικός τύπος υλοποιείται συχνά από μεγάλους πολυεθνικούς ομίλους, όπως Nestle, GeneralElectric, Electrolux, Rhone και άλλες. Η συγκεκριμένη πρακτική ολοκλήρωσης απαιτεί αρκετή εμπειρία και εξειδίκευση στον τομέα της υλοποίησης εξαγορών. Η εν λόγω άποψη τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι θα πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες τεχνικές και διαδικασίες

ενσωμάτωσης, όπως προσαρμογή, τυποποίηση, συντονισμός και ορθολογικοποίηση των νέων τμημάτων, στο επιχειρηματικό κύκλωμα του αγοραστή.

ΠΛΗΡΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Η πιο δυσχερής μορφή οργανωτικής ένταξης είναι εκείνη της πλήρους ολοκλήρωσης. Η οργανωτική φιλοσοφία, στην εν λόγω περίπτωση, αποτυπώνεται στην προσπάθεια οι δυο επιχειρήσεις να διαμορφώσουν κατά τέτοιο τρόπο τις ικανότητες και τις δομές τους, έτσι ώστε να λειτουργήσουν στη συνέχεια ως μία, ενιαία εταιρία. Ειδικότερα, θα πρέπει να επεξεργαστούν σε μια νέα στρατηγική, να σχηματίσουν ένα νέο οργανωτικό σχήμα, να επιλέξουν τα κατάλληλα διοικητικά στελέχη και τους πιο ικανούς συνεργάτες, να εισάγουν νέες τεχνικές διοίκησης και μια αντίστοιχη πολιτισμική αντίληψη. Για να καταστεί πιο σαφής η δυσκολία υλοποίησης της πλήρους ολοκλήρωσης αξίζει να γίνει μνεία σε ορισμένους βασικούς τομείς εφαρμογής της όπως:

- Τυποποίηση και ομοιογενοποίηση των διαδικασιών σχεδιασμού και ελέγχου (στρατηγικό- διοικητικό- λειτουργικό επίπεδο), συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της ενδοεπιχειρηματικής επικοινωνίας και πληροφόρησης.
- Χρηματοοικονομική ολοκλήρωση σε ζητήματα όπως μια κεντρική διαχείριση των ταμειακών ροών, υπολογισμός κερδών και ζημιών, χρήση συντηρητικών λογιστικών μεθόδων κλπ.
- Ενσωμάτωση των βασικών ομάδων προϊόντων και υπηρεσιών marketing στο συνολικό “χαρτοφυλάκιο” δραστηριοτήτων.
- Εξυγίανση και ορθολογισμός των τεχνολογιών παραγωγής, των σχεδίων έρευνας και ανάπτυξης και άλλων περιουσιακών στοιχείων (πχ εξοπλισμός, εγκαταστάσεις) των επιχειρήσεων. Στόχος είναι η επίτευξη συνεργιών υπό τη μορφή εξοικονόμησης του κόστους και ειδικότερα, της αποφυγής ή κατάργησης επικαλυπτόμενων δραστηριοτήτων, της αξιοποίησης γνώσεων και εμπειριών, της συνένωσης των υποδομών εξυπηρέτησης πελατών, της εκμετάλλευσης συμπληρωματικότητας σε θέματα τεχνολογίας, της πλησιέστερης αξιοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας κλπ.
- Η πολιτισμική ολοκλήρωση, ως ο τομέας με το μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας αναφέρεται στον αποτελεσματικό συνδυασμό διοικητικών στελεχών διαφορετικής φιλοσοφίας και εμπειριών, στη διασυννοριακή μετακίνησή τους, στην αλλαγή των οργανωτικών δομών και στην ανάπτυξη μιας νέας σύγχρονης αντίληψης και οργανωτικής συμπεριφοράς στη συναίνεση και κινητοποίηση του προσωπικού, στην απόκτηση νέων στελεχών κλπ.

4.4.2. Λόγοι αποτυχίας των Συγχωνεύσεων και Εξαγορών

Οι συγχωνεύσεις και εξαγορές αποτυγχάνουν για διάφορους λόγους, ορισμένοι εκ των οποίων δρουν ταυτόχρονα (Schuler and Jackson, 2001) και είναι:

- προσδοκίες μη ρεαλιστικές.
- πρόχειρα δομημένη στρατηγική, ανεπαρκής σχεδιασμός και λαθεμένη εκτέλεση της διαδικασίας λόγω απειρίας και έλλειψης εξειδίκευσης.
- έλλειψη ηγετικού ταλέντου σε θέσεις “κλειδιά”
- κυριαρχία εξουσίας και πολιτικής και όχι επικέντρωση στην επίτευξη παραγωγικού αποτελέσματος.
- έλλειψη συνεργίας.
- υποτίμηση σημαντικών αποκλίσεων στις κουλτούρες των δύο επιχειρήσεων.
- αποτυχία του management της μετάβασης (transition management).
- κακή εκτίμηση του κόστους μετάβασης (transitioncost).
- οικονομική εξάντληση (financialdrain).
- αποπροσανατολισμός των στελεχών και μη επικέντρωση στις βασικές λειτουργίες της επιχείρησης (corebusiness).
- μη εμπεριστατωμένη ανάλυση των ‘σκληρών’ και ‘μαλακών’ ζητημάτων (Duediligeneeonhardandsoftissues)
- έλλειψη μάθησης από τα λάθη του παρελθόντος.
- καθυστέρηση των διαδικασιών σταθεροποίησης και ολοκλήρωσης , συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων πόρων.
- μη συστηματική και έγκαιρη επικοινωνία με τους μετόχους.
- ανεπαρκής εξισορρόπηση των προσδοκιών αγοραστή- πωλητή.

Συχνά στη βιβλιογραφία η συζήτηση για τα προβλήματα των συγχωνεύσεων και εξαγορών επικεντρώνεται στη διαφορετικότητα της κουλτούρας ανάμεσα στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Η συνένωση και ομαλή συνεργασία ανθρώπων με διαφορετική κουλτούρα, ήθη και έθιμα θεωρείται ως μια μεγάλη πρόκληση, ιδιαίτερα στις διασυνοριακές συγχωνεύσεις και εξαγορές. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Daimler- Chrysler που πολλοί εξωτερικοί αναλυτές ήταν της άποψης ότι το έλλειμμα ανάμεσα στις κουλτούρες των δυο εταιριών (culture gap) θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα κατά την περίοδο προσαρμογής μετά τη συγχώνευση. Στην περίπτωση αυτή γρήγορα άρχισε να διαφαίνεται έλλειψη πραγματικής συμμετοχής και συνεργασίας των δύο πλευρών, καθώς στην πράξη υπήρχε «“μια εταιρία”, ένα όραμα, ένας πρόεδρος, δύο κουλτούρες». Έτσι, αν και η Daimler-Chrysler είναι κατ’ όνομα μια εταιρία, λειτουργεί όμως με δυο επιχειρησιακά αρχηγεία, ένα στο Michigan και ένα στη Γερμανία. Οι επιχειρησιακές λειτουργίες εξακολουθούν να είναι διαχωρισμένες και με διαφορετικές προσδοκίες από την αγορά αυτοκινήτων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται ορισμένα ενδεικτικά βασικά προβλήματα των συγχωνεύσεων και εξαγορών ανά φάση της επενδυτικής διαδικασίας.

ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ Σ&Ε	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ
Φάση πριν τη Συγχώνευση και Εξαγορά.	<ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμένος αριθμός διοικητικών υποψηφίων στόχων • Μη ορθολογική στρατηγική αποτίμηση των υποψηφίων στόχων. • Προβλήματα ηθικής • Δυσκολίες στον καθορισμό της τιμής των στόχων • Περιβαλλοντικά προβλήματα. • Προβλήματα εξεύρεσης εξειδικευμένων πληροφοριών • Νομικά και φορολογικά κωλύματα.
Φάση κατά την Συγχώνευση και Εξαγορά.	<ul style="list-style-type: none"> • Πίεση χρόνου • Έλλειψη εμπιστοσύνης • Προβλήματα διαφάνειας • Προβλήματα στις πρώτες επαφές • Προβλήματα επικοινωνίας • Εμφάνιση ανταγωνιστών με καλύτερες προσφορές • Φορολογικοί και συναλλαγματικοί περιορισμοί • Ασυμφωνία στην τιμή διαπραγμάτευσης • Ηθικά προβλήματα • Προβλήματα διαπραγμάτευσης σχετικά με το εργατικό δυναμικό. • Λογιστικές διαφορές • Μη επαρκή δικαιολογητικά και αποδείξεις • Περιορισμοί της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.
Φάση μετά την Συγχώνευση και Εξαγορά.	<ul style="list-style-type: none"> • Υπερεκτίμηση συνέργιας • Μη αποδοτικό management • Προβλήματα διαχείρισης πολιτισμικών διαφορών. • Έλεγχος των δαπανών • Αδυναμία σύνθεσης διαφορετικών οργανωτικών δομών • Αδυναμία διατήρησης και ανάπτυξης του μεριδίου αγοράς. • Αλόγιστη αύξηση των δαπανών • Μη ορθολογικός σχεδιασμός και εκτέλεση ολοκλήρωσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Προβλήματα στις επιμέρους φάσεις των Συγχωνεύσεων και Εξαγορών.

Για την επιτυχή αντιμετώπιση των προβλημάτων απαιτείται εμπειρία που συνήθως έχει αποκτηθεί από προηγούμενες συγχωνεύσεις και εξαγορές. Έτσι οι εταιρίες αναγνωρίζουν και δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στα προβλήματα και στις δυσκολίες που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια της επενδυτικής διαδικασίας, σε σύγκριση με τις επιχειρήσεις εκείνες που δεν διαθέτουν ανάλογη εμπειρία. Όσο μεγαλύτερη εμπειρία διαθέτει μια επιχείρηση, τόσο πιο συστηματική είναι η προσέγγισή της στη συγχώνευση και εξαγορά και τόσο περισσότερο φαίνεται να μαθαίνει από τα λάθη του παρελθόντος (Schuler and Jackson 2001). Έτσι, καθίσταται πιο αποδοτικά σε κάθε νέα εξαγορά, σταθεροποιώντας τη σταθερή ικανότητά της, ενδυναμώνοντας τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα και προσθέτοντας αξία στον όμιλό της (Very and Schweiger, 2001). Πιο συγκεκριμένα, η εμπειρία σχετίζεται με θέματα όπως είναι:

- η αναγνώριση των ελκυστικών εταιριών –στόχων.
- η ανεύρεση εξωτερικών συμβούλων.
- η δόμηση ομάδας διαχείρισης της διαδικασίας εξαγοράς.
- η κατανόηση και η διαχείριση των νομικών, φορολογικών, και συναλλαγματικών ρυθμίσεων.
- η προσαρμογή διαφορετικών λογιστικών και λειτουργικών συστημάτων.
- η κατανόηση κανονισμών.
- η τεχνική της διαπραγματεύσεως.
- η κατανόηση της διαφορετικής νοοτροπίας κουλτούρας και στυλ management.
- η αποτελεσματική δόμηση της συμφωνίας.
- η αναγνώριση των ηθικών ζητημάτων.

Πηγή: Αντώνιος Γεωργόπουλος Καθηγητής Διοίκησης επιχειρήσεων Πανεπιστημίου Πατρών αναδιοργάνωση και management αλλαγών στις επιχειρήσεις. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

I. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ

Οι εξαγορές και συγχωνεύσεις αντιμετωπίζονται σήμερα ως κάτι το αναπόφευκτο ως απαραίτητη επιλογή ή ως αναγκαίο κακό μπροστά στις πιέσεις της συγκυρίας, τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και του διεθνούς ανταγωνισμού. Όλα αυτά στο πλαίσιο μιας νέας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας που κυριαρχείται από την επανάσταση στους τομείς της πληροφορίας και των επικοινωνιών καθώς και από την κυριαρχία της γνώσης ως απαραίτητου στοιχείου ανταγωνιστικότητας και επιβίωσης στις διεθνείς αγορές. Μια άποψη θεωρεί τις εξαγορές και συγχωνεύσεις φυσική και υγιής οικονομική αξία επιταχύνει τον εκσυγχρονισμό και αυξάνει την απόδοση των επιχειρήσεων, βελτιώνοντας τη συνολική οικονομική αποτελεσματικότητα και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας στο διεθνή χώρο. Η αντίθετη άποψη εστιάζεται σε θέματα διαφάνειας και πληροφόρησης των κεφαλαιαγορών για τις συντελούμενες επιχειρησιακές μεταβολές αρνητικών επιπτώσεων των εξαγορών και συγχωνεύσεων στους μετόχους των εξαγοραζόμενων επιχειρήσεων, μείωσης του ανταγωνισμού, ολιγοπωλιακής οργάνωσης της οικονομίας, στρέβλωση των τιμών και επιβάρυνση του καταναλωτή.

Εμμένει δε στην ανάγκη για κατάλληλες ρυθμίσεις ελέγχου και περιορισμού των καταχρήσεων από την απάντηση μονοπωλιακής ή ολιγοπωλιακής δύναμης. Μέχρι σήμερα δεν έχει επιβεβαιωθεί από την εμπειρική έρευνα μόνο η μία ή άλλη άποψη, είναι όμως χαρακτηριστικό ότι οι περισσότεροι αναλυτές εστιάζουν την προσοχή τους στα τεράστια μεγέθη των μεταβιβαζόμενων κεφαλαίων και στα αντίστοιχα κέρδη για τους επενδυτές ή και σε θέματα επιχείρησης, οργάνωσης και ανταγωνισμού, ενώ μόνο δευτερευόντως ασχολούνται με τις συνέπειες για την απασχόληση, τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις μεταβιβαζόμενες συγχωνευμένες επιχειρήσεις.

II. ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΩΘΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

Τα βασικά κίνητρα που ωθούν στις εξαγορές είναι:

- Η δημιουργία και αξιοποίηση λειτουργικών συνεργιών ανάμεσα στις επιχειρήσεις, με συνέπεια την εξοικονόμηση κόστους και την εκμετάλλευση οικονομιών κλίματος ή με το ίδιο σταθερό κόστος παράγονται περισσότερες μονάδες προϊόντος/υπηρεσίας ή και οικονομιών φάσματος (διασφάλιση μικρότερου κόστους παραγωγής με προσθήκη συναφών – συμπληρωματικών παραγωγικών διαδικασιών ή δικτύων διανομής).
- Η δημιουργία και αξιοποίηση χρηματοδοτικών συνεργειών, λόγω μεγαλύτερου μεγέθους βελτίωσης της αξιοπιστίας του συνόλου των επιχειρήσεων, καλύτερης πρόσβασης σε κεφάλαια.
- Η αντικατάσταση μιας μη αποτελεσματικής διακίνησης με στόχο την εξυγίανση και ανάπτυξη της εξαγοραζόμενης εταιρίας και ενδεχόμενη προοπτική την απορρόφηση ή την μεταπώληση της με κέρδος.

- Η ενίσχυση της δύναμης της εξαγοράζουσας επιχείρησης στην εθνική ή και στη διεθνή αγορά με στόχο τον περιορισμό του ανταγωνισμού και πρόσθετα, λιγοπωλιακά κέρδη.
- Προσωπικές επιδιώξεις των διευθυντικών στελεχών της εξαγοράζουσας επιχείρησης, με στόχο να αυξήσουν το κύρος και τις αμοιβές τους ή να διατηρήσουν τα προνόμιά τους. Σε αντίθεση με όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις όπου κεντρικό κριτήριο είναι η αύξηση των περιουσιακών στοιχείων και της συνολικής χρηματοοικονομικής αξίας της εξαγοράζουσας επιχείρησης ή του ομίλου της, το κίνητρο αυτό δεν εξυπηρετεί απαραίτητα τα συμφέροντα των μετόχων. Σε σχέση με το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον οι εξαγορές και συγχωνεύσεις φαίνεται να ανταποκρίνονται σε μία διαπιστωμένη τάση της αγοράς για δημιουργία ισχυρών επιχειρήσεων και ομίλων ικανών:
 - να ανταπεξέλθουν στις σύγχρονες συνθήκες της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας ,στο διεθνή ανταγωνισμό και στις διαρκώς εντεινόμενες διεθνείς νομισματικές αναταράξεις και πιέσεις, μέσα και έξω από τον χώρο της ΟΝΕ.
 - να βελτιώσουν την αξιοποίηση του συνολικού επιχειρηματικού και ανθρωπίνου δυναμικού με στόχο τη διατήρηση –επέκταση των μεριδίων αγοράς, την αποτελεσματική προώθηση νέων προϊόντων, την καλύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη, την βελτίωση των επιτελικών λειτουργιών, την κεφαλαιακή τους εξυγίανση και ενίσχυση
 - να αξιοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες συγκέντρωσης, διαχείρισης και διάχυσης της πληροφορίας, που ευνοούν, και επιβάλουν την αναδιοργάνωση ,την ολοκλήρωση και τη δικτύωση στο διεθνές περιβάλλον.

III. ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΞΑΓΟΡΕΣ Ή ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

- Έρευνα, ανάλυση και προγραμματισμός κάθε επιχείρησης που πρόκειται να προχωρήσει σε μία εξαγορά ή συγχώνευση πρέπει να είναι καλά “μελετημένη” πρέπει να έχει κάνει τόσο την εσωτερική της όσο και την εξωτερική της έρευνα και ανάλυση στοιχείων που θα τη βοηθήσουν να αξιολογήσει τους υπάρχοντες πόρους της και τις εταιρίες στο περιβάλλον τους. Επίσης θα πρέπει να ανακαλύψει τη συγκεκριμένη επιχείρηση που εξυπηρετεί τα στρατηγικά της συμφέροντα με το λιγότερο δυνατό κόστος και με την καλύτερη δυνατή απόδοση.
- Ξεκάθαρο όραμα: λόγω της ανησυχίας που χαρακτηρίζει συνήθως το πρόσωπο των εταιριών που συγχωνεύονται ή γίνονται αντικείμενο εξαγοράς, είναι σημαντικό να μοιραστούν τα ανώτατα στελέχη των δύο εταιριών με τμη το προσωπικό τους το όραμα και την αποστολή της νέας εταιρίας. Έτσι ώστε να αντιληφθούν οι εργαζόμενοι σε όλα τα επίπεδα το ρόλο τους μέσα στη νέα επιχείρηση.
- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων. Είναι το δυσκολότερο και πιο επικίνδυνο στοιχείο που πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Είναι μεγάλο λάθος να θεωρούν τα στελέχη ότι:

- Τουλάχιστον οι άνθρωποι της εξαγοραζόμενης εταιρίας θα είναι ευχαριστημένοι.
- Μια κουλτούρα νέα και βελτιωμένη θα αναδυθεί ως δια μαγείας από το συνδυασμό των δύο προϋπαρχουσών,
- το μόνο που είχαν να κάνουν είναι να συνδυάσουν τα καλύτερα στοιχεία και των δύο εταιριών και να βγάλουν τα μεγαλύτερα δυνατά κέρδη.
- Μη αποκάλυψη των σχεδίων
Δεν πρέπει να αποκαλύπτεται σε ευρύ κοινό στην εταιρία – στόχο η πρόθεση εξαγοράς.
- Εγρήγορση
Είναι σημαντικό κάποιες διαδικασίες να γίνουν γρήγορα και σε σύντομο χρονικό διάστημα από το κλείσιμο της συμφωνίας προκειμένου να εξομαλυνθεί η κατάσταση.
- Συγχρονισμός
Το να ξεκινήσει μια διαδικασία εξαγορών και συγχωνεύσεων τη στιγμή που το χρειάζονται και οι δύο πλευρές είναι ευχής έργου. Προϋποθέτει όμως μελέτη της εταιρίας – στόχου έτσι ώστε να βρεθεί η κατάλληλη στιγμή για το χτύπημα.

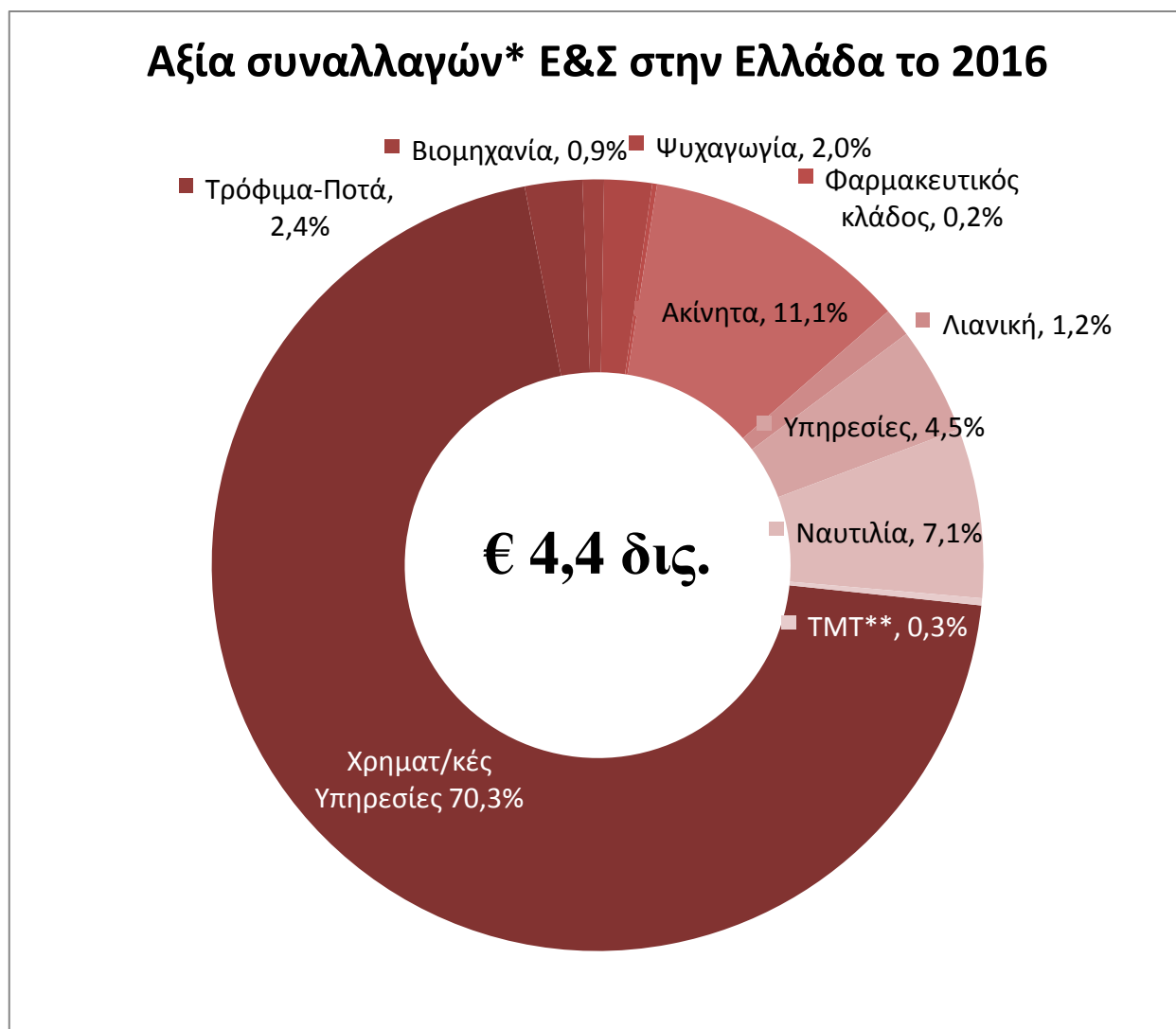
Με αυτό τον τρόπο και η εξαγορά θα γίνει αποδεκτή με μεγαλύτερη ευκολία αλλά και η επιχείρηση θα πληρώσει ίσως μεγαλύτερη υπεραξία.

- Μέτοχοι
Είναι καλό οι κυριότεροι μέτοχοι της επιχείρησης να υποστηρίζουν την κίνησή της για κάποια εξαγορά, αν βέβαια έχουν πειστεί ότι αυτό είναι προς το συμφέρον τους.
- Έμφαση στην κουλτούρα
Είναι απαραίτητο να γνωρίζουν οι εκάστοτε επιχειρήσεις την κουλτούρα της υποψήφιας εταιρίας έτσι ώστε να αποφευχθούν οδυνηρές εκπλήξεις.
- Φιλικές διαδικασίες
Η εξαγορά και συγχώνευση καλό θα είναι να γίνει από την αρχή μέσα σε φιλικό κλίμα, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία όσο πιο επιτυχώς και ανώδυνα γίνεται.

Οι εξαγορές που ξεκίνησαν ως “αλώσεις” των εταιριών – στόχων είχαν πάντα σχεδόν μειωμένη αποδοτικότητα λόγω του κακού κλίματος που υπήρχε.

Εξαγορές & Συγχωνεύσεις το 2016

Το 2016 οι ελληνικές επιχειρήσεις συνολικά προσέλκυσαν €4,4 δις.

* συμπεριλαμβανομένων πακέτων μειοψηφίας

** Τηλεπικοινωνίες, ΜΜΕ και Τεχνολογία

Ο αριθμός των Ε&Σ σημείωσε αύξηση το 2016 φτάνοντας τις 38 συναλλαγές.

Η **συνολική αξία των συναλλαγών** αυξήθηκε σημαντικά κατά 230% σε σχέση με το 2015, κυρίως λόγω της ρευστοποίησης των non core assets των συστημικών τραπεζών, με την μέση αξία των συναλλαγών να έχει αυξηθεί κατά 152%.

Ο κλάδος των **Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών** διαμόρφωσε την αγορά Ε&Σ στην Ελλάδα (~70%) το 2016.

Οι συναλλαγές **μειοψηφικών πακέτων** ανήλθαν σε μόλις € 139εκ. με το 31% αυτών να προέρχονται από τον κλάδο των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών και το 29% από τον κλάδο των Υπηρεσιών.

Κατά τη διάρκεια του 2016, οι εκδόσεις **διεθνών διαπραγματεύσιμων εταιρικών ομολόγων** άγγιξαν τα €1,6 δισ.

Οι 5 μεγαλύτερες Ε&Σ το 2016

Οι 5 σημαντικότερες Ε&Σ αντιπροσωπεύουν το **86%** της συνολικής αξίας των συναλλαγών

Αγοραστής	Στόχος	Αξία συναλλαγής (€ εκ.)
1. Qatar National bank (QNB Group)	Finansbank A.S. (99,8%)	2.750,0
2. Apollo Investments (100% θυγατρική της Jermyn Street Real Estate Fund)	Astir Palace Hotel SA (90.2%)	393,2
3. Goldman Sachs Asset Management, L.P. και η Deutsche Alternative Asset Management (Global) Ltd	NBGI (11 Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών)	288,0
4. Cosco Shipping Lines CO.	Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς (51,0%)	280,5
5. ERGO International A.G	ΑΤΕ Ασφαλιστική ΑΕ (Τράπεζα Πειραιώς) (100%)	90,1

Συνολική αξία συναλλαγών 3.801,8

Πηγή: <http://www.pwc.com/gr/en/publications/greek-thought-leadership/deals-greece-2016-publ-gr.pdf>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΝΟΜΩΝ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΑ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ- ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ

ΛΟΓΙΣΤΗΣ-ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ- ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ

Μέσα από λογιστικά βιβλία, φορολογικά περιοδικά αλλά και μέσα από τον ηλεκτρονικό τύπο κατά καιρούς έχουν γραφτεί άρθρα σχετικά με τους ευνοϊκούς νόμους για μετατροπές-συγχωνεύσεις εταιρειών και αποσπάσεις κλάδων αυτών.

Η ανάλυση των Νόμων αυτών θέλει ιδιαίτερη προσοχή όχι μόνο λόγω της πολυπλοκότητας τους αλλά κυρίως πρέπει να συνεκτιμηθούν πάντοτε οι ανάγκες της εκάστοτε εταιρείας.

Κατά τη συμμετοχή μου εδώ και χρόνια στην κοινότητα λογιστών και διαβάζοντας ερωτήσεις σχετικές συναδέλφων κατέληξα ότι θα ήταν χρήσιμο σε πρώτη φάση να υπάρχει σε γενικές γραμμές ένας (μπούσουλας) για το τι προσφέρει σαν ευεργέτημα ο κάθε σχετικός νόμος. Αυτό προσπαθεί να κάνει και ο σχετικός πίνακας που ακολουθεί. Ανάλυση του κάθε νόμου από τη στιγμή που κάποια εταιρεία αποφασίσει να κάνει χρήση υπάρχει όπως προανέφερα στο πέρασμα του χρόνου από σχετικά άρθρα:

N.2190/1920	N.1297/72	N.2166/93
-------------	-----------	-----------

<p>Προβλέπεται η μετατροπή Ο.Ε, Ε.Ε. και Ε.Π.Ε, η συγχώνευση, μόνο μεταξύ Α.Ε. και η διάσπαση, μόνο, Α.Ε.</p>	<p>Προβλέπεται η μετατροπή και η συγχώνευση επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής σε Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., εκτός Α,Ε. σε Ε.Π.Ε η συγχώνευση, ειδικά βιομηχανικών ή βιοτεχνικών επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής, εκτός Α.Ε. σε βιομηχανική ή βιοτεχνική Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε. και η εισφορά κλάδου ή κλάδων από λειτουργούσα επιχείρηση, τόσο σε λειτουργούσα, όσο και σε συνιστώμενη Α.Ε.</p>	<p>Προβλέπεται η μετατροπή και η συγχώνευση επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής σε Ε.Π.Ε ή Α.Ε. με την προϋπόθεση ότι στη συγχώνευση με απορρόφηση πρέπει η απορροφούσα Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. να προϋπάρχει, προβλέπεται η διάσπαση μόνο Α.Ε., καθώς επίσης και η εισφορά κλάδου ή κλάδων από λειτουργούσα επιχείρηση σε λειτουργούσα, μόνο Α.Ε. Επίσης, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1171/2002, είναι επιτρεπτή σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2166/93, τόσο η εισφορά κλάδου ή τμήματος σε λειτουργούσα Α.Ε., όσο και η εισφορά κλάδου ή τμήματος, επίσης, σε λειτουργούσα Α.Ε., που προήλθαν από μετατροπή Ε.Π.Ε. ή προσωπικής εταιρίας.</p>
---	--	--

<p>Προβλέπεται η μετατροπή και η συγχώνευση επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής σε Ε.Π.Ε ή Α.Ε., με την προϋπόθεση ότι στη συγχώνευση με απορρόφηση πρέπει η απορροφούσα Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. να προϋπάρχει, προβλέπεται η διάσπαση, μόνο Α.Ε. καθώς επίσης και η εισφορά κλάδου ή κλάδων από λειτουργούσα επιχείρηση σε λειτουργούσα, μόνο Α.Ε. Επίσης, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1171/2002, είναι επιτρεπτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2166/93, τόσο η εισφορά κλάδου ή τμήματος σε λειτουργούσα Α.Ε., όσο και η εισφορά κλάδου ή τμήματος, επίσης, σε λειτουργούσα Α.Ε., που προήλθαν από μετατροπή Ε.Π.Ε ή προσωπικής εταιρείας.</p>	<p>Δεν είναι δυνατή η μετατροπή και η συγχώνευση ημεδαπών επιχειρήσεων με αλλοδαπή.</p>	<p>Είναι δυνατή η μετατροπή και η συγχώνευση σε ημεδαπή Α.Ε., ή Ε.Π.Ε. υποκαταστημάτων αλλοδαπών Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., που είναι εγκατεστημένα στην ημεδαπή.</p>
<p>Το αντικείμενο εργασιών της μετατρεπόμενης, συγχωνευμένης ή και διασπώμενης επιχείρησης μπορεί να είναι οποιοσδήποτε.</p>	<p>Επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την κατασκευή και εκμετάλλευση ακινήτων, δηλαδή, οι οικοδομικές και οι κτηματικές (αντίθετα, οι τεχνικές επιχειρήσεις υπάγονται στο νόμο αυτό), δεν μπορούν να μετασχηματιστούν σύμφωνα με το νόμο αυτό. Κρίσιμο είναι το αντικείμενο εργασιών, όχι της συγχωνευμένης, αλλά της νέας επιχείρησης. (Σ.τ.Ε.317/2000)</p>	<p>Επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την κατασκευή και εκμετάλλευση ακινήτων, δηλαδή, οι οικοδομικές και οι κτηματικές (αντίθετα, οι τεχνικές επιχειρήσεις υπάγονται στο νόμο αυτό), δεν μπορούν να μετασχηματιστούν σύμφωνα με το νόμο αυτό. Κρίσιμο είναι το αντικείμενο εργασιών, όχι της συγχωνευμένης, αλλά της νέας επιχείρησης. (Σ.τ.Ε.317/2000)</p>

<p>Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις μπορούν να τηρούν λογιστικά βιβλία οποιασδήποτε κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (Π.Δ. 186/1992) και επιπλέον, δεν απαιτείται να έχουν συντάξει προηγουμένως οικονομικές καταστάσεις.</p>	<p>Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις μπορούν να τηρούν λογιστικά βιβλία οποιασδήποτε κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (Π.Δ. 186/1992) και επιπλέον, δεν απαιτείται να έχουν συντάξει προηγουμένως οικονομικές καταστάσεις.</p>	<p>Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν απαραίτητα, είτε προαιρετικά, είτε υποχρεωτικά, λογιστικά βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (Π.Δ.186/1992) και επιπλέον να έχουν καταρτίσει, τουλάχιστον μία φορά. οικονομικές καταστάσεις για δωδεκάμηνη ή υπερδωδεκάμηνη χρήση. Πάντως, ο πρώτος ισολογισμός δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ισολογισμός μετασχηματισμού.</p> <p>(Εγκύκλιος 1028925/1995)</p>
<p>Το κατώτατο εταιρικό κεφάλαιο της προερχόμενης Α.Ε. από μετατροπή, συγχώνευση ή διάσπαση, πρέπει να ανέρχεται στο καθοριζόμενο, κάθε φορά, από το άρθρο 8 του Ν.2190/1920 (σήμερα 60.000 ευρώ) για δε την προερχόμενη από μετατροπή Ε.Π.Ε., στο καθοριζόμενο, κάθε φορά από το άρθρο 4 του Ν. 3190/1955 (σήμερα 18.000 ευρώ).</p>	<p>Το κατώτατο εταιρικό κεφάλαιο της προερχόμενης Α.Ε. από μετατροπή, συγχώνευση ή εισφορά κλάδου, πρέπει να ανέρχεται σε 300.000 ευρώ, της δε προερχόμενης Ε.Π.Ε. από μετατροπή ή συγχώνευση σε ευρώ 146.735.</p>	<p>Το κατώτατο εταιρικό κεφάλαιο της προερχόμενης Α.Ε. από μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση ή εισφορά κλάδου, πρέπει να ανέρχεται σε 300.000 ευρώ, ενώ της προερχόμενης Ε.Π.Ε. από μετατροπή ή συγχώνευση σε ευρώ 146.735.</p>

<p>Επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (ποσοστό 1%) στο κεφάλαιο της εταιρείας, που προκύπτει από το μετασχηματισμό, αφού, αφαιρεθεί προηγουμένως το κεφάλαιο της μετατρεπόμενης ή το συνολικό κεφάλαιο των συγχωνευόμενων</p>	<p>Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.2954/2001 αλλά και την ΠΟΛ.1056/2002, δεν επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου στην προκύπτουσα υπεραξία. Ο φόρος αυτός, επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση που συντελείται συγκέντρωση κεφαλαίων, δηλαδή, εφόσον γίνεται εισφορά</p>	<p>Δεν επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (ποσοστό 1%), εκτός αν για τις ανάγκες του νόμου αυτού απαιτηθεί αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Εντούτοις, όμως, οφείλεται τέτοιος φόρος, σε περίπτωση διάσπασης Α.Ε., επειδή δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν αναλογικά και</p>
---	---	--

<p>εταιρειών, τα κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά ή αδιανέμητα κέρδη, καθώς επίσης και η υπεραξία αναπροσαρμογής των μετασηματιζόμενων επιχειρήσεων.</p>	<p>περιουσιακού στοιχείου.</p>	<p>στη διάσπαση, τα όσα ισχύουν για τη μετατροπή ή τη συγχώνευση σχετικά με το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου, αφού η πράξη της διάσπασης δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των αναφερόμενων στο άρθρο 18 του Ν. 1676/1986. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.2954/2001, αλλά και την υπ' αριθμό ΠΟΛ.1056/2002, φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση που συντελείται συγκέντρωση κεφαλαίων, δηλαδή, εφόσον γίνεται εισφορά περιουσιακού στοιχείου ή συγχωνεύεται πρόσωπο που δεν ήταν υποκείμενο σε φόρο συγκέντρωσης.</p>
<p>Απαιτείται εκτίμηση της περιουσίας των μετασηματιζόμενων επιχειρήσεων, η οποία διενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.2190/1920 που αποτιμά σε πραγματικές αξίες και για το λόγο αυτό προκύπτει συνήθως υπεραξία.</p>	<p>Απαιτείται εκτίμηση της περιουσίας των μετασηματιζόμενων επιχειρήσεων, η οποία διενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920, που αποτιμά σε πραγματικές αξίες και για το λόγο αυτό προκύπτει συνήθως, υπεραξία.</p>	<p>Απαιτείται διαπίστωση της περιουσίας των μετασηματιζόμενων επιχειρήσεων σε λογιστικές αξίες, όπως αυτές εμφανίζονται στα βιβλία τους, η οποία διενεργείται, είτε από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, είτε από τη Δ.Ο.Υ είτε και από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920 και για το λόγο αυτό, δεν προκύπτει υπεραξία.</p>
<p>Η υπεραξία θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, φορολογούμενο κατά τις γενικές</p>	<p>Η υπεραξία θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, φορολογούμενο κατά τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος (άρθρο.28 Ν.2238/1994. Όμως, η επιβολή</p>	<p>Δεν τίθεται θέμα φορολογίας της υπεραξίας, αφού άλλωστε, δεν προκύπτει τέτοια υπεραξία.</p>

<p>διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος (άρθρο 28 Ν. 2238/1994)</p>	<p>του φόρου αυτού, αναστέλλεται μέχρι το χρόνο διάλυσης της προερχόμενης, από μετατροπή ή συγχώνευση επιχείρησης οπότε και απαιτείται η υπεραξία να εμφανίζεται στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης σε ιδιαίτερους λογαριασμούς τάξης.</p>	
---	--	--

<p>Υπάρχει υποχρέωση για καταβολή κάθε φόρου, τέλος εισφοράς και δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, περιλαμβανομένου και του φόρου μεταβίβασης ακινήτων. Η υποχρέωση αυτή, αφορά την εισφορά και μεταβίβαση όλων των περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή και των κινητών (πχ φόρος μεταβίβασης αυτοκινήτων), τη σύμβαση σύστασης της νέας επιχείρησης, τη μεταγραφή κ.λ.π.</p>	<p>Παρέχεται απαλλαγή από κάθε φόρο, τέλος εισφορά και δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου συμπεριλαμβανομένου και του φόρου μεταβίβασης ακινήτων, σχετικά με την εισφορά και μεταβίβαση όλων των περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή και των κινητών (πχ φόρος μεταβίβασης αυτοκινήτων), τη σύμβαση σύστασης της νέας επιχείρησης, τη μεταγραφή κ.λπ., με την προϋπόθεση, όμως, ότι η νέα εταιρεία δεν θα διαλυθεί πριν την πάροδο πενταετίας από τη σύσταση ή τη συγχώνευσή της.</p>	<p>Παρέχεται απαλλαγή από κάθε φόρο, τέλος εισφορά και δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένου και του φόρου μεταβίβασης ακινήτων, χωρίς μάλιστα να απαιτούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από το Ν.Δ. 1297/1972. Η απαλλαγή αυτή αφορά την εισφορά και μεταβίβαση όλων των περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή και των κινητών (πχ φόρος μεταβίβασης αυτοκινήτων), τη σύμβαση σύστασης της νέας επιχείρησης, τη μεταγραφή κλπ.</p>
--	---	---

<p>Σύμφωνα με τις υπ' αριθμό 1776/88, και 3022/1997 αποφάσεις του Σ.τ.Ε. και ΠΟΛ 1255/2000 κρίθηκε ότι, κατά τη μετατροπή, τόσο Ε.Π.Ε σε Α.Ε., όσο και Ο.Ε ή Ε.Ε σε Ε.Π.Ε, δεν επέρχεται κατάλυση του νομικού προσώπου των μετατρεπόμενων εταιρειών και ίδρυση νέας Α.Ε ή Ε.Π.Ε, αλλά, απλά, μεταβάλλεται ο νομικός τύπος των μετατρεπόμενων εταιρειών και συνεπώς, η εισφορά ακινήτων στις περιπτώσεις αυτές, δεν συνιστά μεταβίβαση υποκείμενη σε φόρο μεταβίβασης ακινήτων.</p>	<p>Ειδικά, για την απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων, απαιτούνται, επιπλέον και οι ακόλουθες προϋποθέσεις: 1) τα ακίνητα να ανήκουν κατά κυριότητα στη μετατρεπόμενη ή συγχωνευμένη επιχείρηση και να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της, τουλάχιστον, για μια πενταετία από τη συγχώνευση ή τη μετατροπή, και 2) τα ακίνητα, που εισφέρθηκαν στη μετατρεπόμενη ή συγχωνευμένη επιχείρηση, να είχαν χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της εισφέρουσας αυτής επιχείρησης, τουλάχιστον, για μια πενταετία πριν από τη μετατροπή ή τη συγχώνευση.</p>	<p>Πάντως, παρότι δεν οφείλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ σχετική δήλωση. Η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων, δεν παρέχεται στην περίπτωση που τα ακίνητα εισφέρονται για κάλυψη του απαιτούμενου εταιρικού κεφαλαίου από τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (αντίθετα παρέχεται η απαλλαγή αυτή, αν τα ακίνητα εισφέρονται από τους παλαιούς εταίρους ή μετόχους) που θα μετέχουν στη νέα εταιρία.</p>
<p>Η εταιρεία, που προέρχεται από μετατροπή, συγχώνευση ή διάσπαση, μπορεί κατά τη βούλησή της, να έχει ελεύθερα μεταβιβάσιμα εταιρικά μερίδια ή ανάλογα, μεταβιβάσιμες ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές, εκτός αν η ονομαστικοποίηση των μετοχών επιβάλλεται διατάξεις του νόμου αυτού ή άλλων νόμων.</p>	<p>Οι μετοχές της προερχόμενης Α.Ε., από μετατροπή, συγχώνευση ή εισφορά κλάδου, με εξαίρεση της συγχώνευσης μεταξύ Α.Ε., πρέπει υποχρεωτικά να είναι στο σύνολό τους ονομαστικές και μη μεταβιβάσιμες σε ποσοστό 75% του συνολικού αριθμού τους για μια πενταετία από το χρόνο του μετασχηματισμού. Το μη μεταβιβάσιμο σε ποσοστό 75%, ισχύει και για τα εταιρικά μερίδια της Ε.Π.Ε. Αν δεν τηρηθούν οι προϋποθέσεις αυτές, αίρονται όλες οι φορολογικές απαλλαγές.</p>	<p>Η εταιρεία, που προέρχεται από μετατροπή, συγχώνευση ή διάσπαση, μπορεί κατά τη βούλησή της, να έχει ελεύθερα μεταβιβάσιμα εταιρικά μερίδια ή ανάλογα, μεταβιβάσιμες ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές, εκτός αν η ονομαστικοποίηση των μετοχών επιβάλλεται από διατάξεις του νόμου αυτού ή άλλων νόμων.</p>

<p>Δεν παρέχεται η ευχέρεια σχηματισμού αφορολόγητων αποθεματικών ως κίνητρο για τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή τη διάσπαση, αλλά ούτε και οποιοδήποτε άλλο φορολογικό κίνητρο.</p>	<p>Δεν παρέχεται η ευχέρεια σχηματισμού αφορολόγητων αποθεματικών ως κίνητρο για τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή τη διάσπαση, αλλά ούτε και οποιοδήποτε άλλο φορολογικό κίνητρο.</p>	<p>Δεν παρέχεται η ευχέρεια σχηματισμού αφορολόγητων αποθεματικών ως κίνητρο για τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή τη διάσπαση, αλλά ούτε και οποιοδήποτε άλλο φορολογικό κίνητρο.</p>
<p>Το αποτέλεσμα, που προκύπτει από όλες τις πράξεις, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις κατά το μεταβατικό στάδιο, δηλαδή, από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού, μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής, συγχώνευσης ή διάσπασης, θεωρείται ότι ανήκει, από φορολογική άποψη, στη μετατρεπόμενη, συγχωνευμένη ή διασπώμενη επιχείρηση (δηλαδή, στις πριν από το μετασχηματισμό, επιχειρήσεις), ενώ από λογιστική άποψη, παρέχεται η ευχέρεια από το νόμο (παρ. 2 άρθρο 69 Ν.2190/1920) το αποτέλεσμα αυτό, είτε να θεωρηθεί ότι ανήκει στην προερχόμενη από το μετασχηματισμό νέα εταιρεία, είτε στην πριν από το μετασχηματισμό επιχείρηση.</p>	<p>Το αποτέλεσμα που προκύπτει από όλες τις πράξεις, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις κατά το μεταβατικό στάδιο, δηλαδή, από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού, μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής, συγχώνευσης ή απόσχισης κλάδου, θεωρείται ότι ανήκει, από φορολογική άποψη, στη μετατρεπόμενη, συγχωνευμένη (δηλαδή, στις πριν από το μετασχηματισμό επιχειρήσεις), ενώ από λογιστική άποψη παρέχεται η ευχέρεια το αποτέλεσμα αυτό, να θεωρηθεί ότι ανήκει στην από το μετασχηματισμό προερχόμενη νέα εταιρεία, είτε στην πριν από το μετασχηματισμό επιχείρηση.</p>	<p>Το αποτέλεσμα, που προκύπτει από όλες τις πράξεις, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, κατά το μεταβατικό στάδιο, δηλαδή, από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού, μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μετατροπής, συγχώνευσης, από λογιστική και φορολογική άποψη, ότι ανήκει στη νέα εταιρεία, που προέρχεται από το μετασχηματισμό. Συνεπώς, όλες οι πράξεις του μεταβατικού σταδίου γίνονται για λογαριασμό της νέας εταιρείας, μεταφερόμενες με συγκεντρωτική εγγραφή στα λογιστικά βιβλία. Εννοείται ότι, πριν από τη μεταφορά αυτή, θα προηγηθεί η καταχώρηση (στα βιβλία της νέας εταιρείας) αυτούσιος ο ισολογισμός μετασχηματισμού, ως ισολογισμός έναρξης της νέας εταιρείας.</p>

<p>Με την ΠΟΛ.1255/8.9.2000 γίνεται δεκτό ότι κατά τη μετατροπή Ο.Ε ή Ε.Ε ή Ε.Π.Ε σε Α.Ε δεν απαιτείται η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων κατά το χρόνο της μετατροπής (από την Ο.Ε ή Ε.Ε που τηρούν υποχρεωτικά ή προαιρετικά βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ, ή από την Ε.Π.Ε.), αλλά αυτές θα καταρτιστούν στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου από την, από μετατροπή προερχόμενη εταιρεία.</p>	<p>Καταστάσεις σαν να μην είχε γίνει η μετατροπή (Σ.τ.Ε 734/1990 και 2196-7/1991 και υπ' αριθμό 1060166/πολ.1165/1993 και 1001193/10016/1999 εγκύκλιοι υπουργείου οικονομικών). Επίσης, με την ΠΟΛ.1255/8.9.2000 γίνεται δεκτό ότι κατά τη μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε σε Α.Ε δεν απαιτείται η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων κατά το χρόνο της μετατροπής (από την Ο.Ε. ή Ε.Ε. που τηρούν υποχρεωτικά ή προαιρετικά βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., ή από την Ε.Π.Ε.), αλλά αυτές θα καταρτιστούν στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου από την από μετατροπή προερχόμενη Α.Ε.</p>	
---	---	--

<p>Τα αφορολόγητα αποθεματικά των αναπτυξιακών νόμων που έχουν σχηματιστεί από τη μετατρεπόμενη, συγχωνευμένη ή διασπώμενη εταιρεία, εφόσον μεταφέρονται σε λογαριασμό αποθεματικών στην προερχόμενη από τη μετατροπή, συγχώνευση ή διάσπαση επιχείρηση, δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή της συγχώνευσης.</p>	<p>Τα αφορολόγητα αποθεματικά των αναπτυξιακών νόμων που έχουν σχηματιστεί από τη μετατρεπόμενη ή συγχωνευμένη εταιρεία, εφόσον μεταφέρονται σε λογαριασμό αποθεματικών στην προερχόμενη από τη μετατροπή ή συγχώνευση επιχείρηση, δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή της συγχώνευσης.</p>	<p>Τα αφορολόγητα αποθεματικά των αναπτυξιακών νόμων, που έχουν σχηματιστεί από τη μετατρεπόμενη, συγχωνευμένη ή διασπώμενη εταιρεία, εφόσον μεταφέρονται σε λογαριασμό αποθεματικών στην προερχόμενη από τη μετατροπή συγχώνευση ή διάσπαση επιχείρηση, δεν υπάγονται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής ή της συγχώνευσης.</p>
---	---	---

<p>Η ζημιά, που εμφανίζεται στο παθητικό των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, δεν είναι δυνατό να μεταφερθεί στη νέα εταιρεία, αφού αυτή, κατά την εκτίμησή της περιουσίας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, θα συνυπολογιστεί μειωτικά στον προσδιορισμό της καθαρής θέσης αυτών, που κεφαλαιοποιείται. Όσον αφορά, τη ζημιά της μεταβατικής περιόδου, αυτή ανήκει στην μετασχηματιζόμενη εταιρεία και θα πρέπει, κανονικά, να καταβληθεί από τους εταίρους ή ανάλογα, από τους μετόχους της εταιρείας αυτής αφού τελικά αυτούς βαρύνει και επιπλέον για να μην υποχρεωθεί η νέα εταιρεία σε μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της.</p>	<p>Η ζημιά που εμφανίζεται στο παθητικό των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, δεν είναι δυνατό να μεταφερθεί στη νέα εταιρεία αφού αυτή, κατά την εκτίμηση της περιουσίας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων θα συνυπολογιστεί μειωτικά στον προσδιορισμό της καθαρής θέσης που κεφαλαιοποιείται. Όσον αφορά τη ζημιά της μεταβατικής περιόδου, αυτή ανήκει στη μετασχηματιζόμενη εταιρεία και θα πρέπει, κανονικά, να καταβληθεί από τους εταίρους ή ανάλογα τους μετόχους της εταιρείας αυτής, αφού τελικά, αυτούς βαρύνει και επιπλέον για να μην υποχρεωθεί η νέα εταιρεία σε μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της.</p>	<p>Κατά το μετασχηματισμό επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1,2,3,4 και 5 του Ν.2166/1993 ή της παραγράφου 5 του Άρθρου 16 του Ν.2515/1997, η μεταφερόμενη στον ισολογισμό της νέας εταιρείας ζημιά και κατά το ποσό που τυχόν δεν συμψηφίζεται με κέρδη υφιστάμενα κατά το μετασχηματισμό, συμψηφίζεται με τα προκύπτοντα κέρδη αυτής των επόμενων δύο (2) χρήσεων, μόνο κατά το μέρος που αναγνωρίζεται φορολογικώς, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις περί φορολογίας του εισοδήματος (άρθρο 9 παρ. 5 Ν.3522/2006)</p>
--	---	--

Πηγή: <https://www.taxheaven.gr>

Βιβλιογραφία

- Μιλτιάδης Κ. Λεοντάρης οικονομολόγος, Μετατροπές – Συγχώνευση διάσπαση εταιριών εκδόσεις Πάμισος Αθήνα 2002
 - Στοιχεία ΟΗΕ και Edwards T. (1999) οπ. Παρ
 - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΔΑΚΑΡΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ, ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ INTERBOOKS
 - Αλέξανδρος Σπυρίδωνος DNLL MLSE Δίκαιο ΙΚΕ κ ΕΠΕ ερμηνεία κατ' άρθρο Νομολογία-πίνακες-υποδείγματα εθνική βιβλιοθήκη
 - www.tharrosnews.gr
 - www.onassis.org 4ο ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ)
 - www.kathimerini.gr
 - www.rechtsanwalt.gr
 - www.euretirio.com/exagora/
 - Βασιλική Ν. Γεωργακοπούλου Δρ. Οικονομολόγος της Εργασίας www.ine.otoe.gr
 - <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/circular/23339/print/printer>
 - <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31>
 - <https://www.taxheaven.gr> Ψαριανού Τατιάνα Partner της εταιρίας οικονομικών συμβούλων και ελεγκτών “ΓΡΑΦΕΙΟ ΨΑΡΙΑΝΟΥ Α.Ε.”
 - <https://www.taxheaven.gr> (Νόμος ν. 2190/1920)
 - (<http://www.logistis.gr/default>)
- Άρθρο της Τατιάνας Ψαριανού
Αντώνιος Γεωργόπουλος Καθηγητής Διοίκησης επιχειρήσεων Πανεπιστημίου Πατρών
αναδιοργάνωση και management αλλαγών στις επιχειρήσεις. Ελληνικά Ακαδημαϊκά
Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα.
- <http://www.pwc.com/gr/en/publications/greek-thought-leadership/deals-greece-2016-publ-gr.pdf>